

& uenerabili atque constantinopolitano antistite ex au-
 thentico missis. Quae & iam antehoc per innocentium primum
 & marcellum subdiaconos per quos ad nos ab eis directae sunt. uenera-
 bilis memoriae bonifatio episcopo decessori uero a nobis transmissae sunt.
 In quibus tale aliquid non potuimus reperire. Executores
 & iam clericos uros quibusque potentibus nolite mittere. Nolite
 concedere ne fumosum typhum seculi in ecclesiam christi quae luce
 simplicitatis & humilitatis diem. Omnia uidere cupientibus presertim
 uideamur inducere. Nam de fratre nostro faustiano amoto iam
 profuit nefandis nequitias de christi ecclesia dolendo a pario
 securisumus. Quod cum prouitatem ac moderatione tuae sci-
 tatis. salua fraterna caritate ulterius in africa minime patiantur.

Et alia manu dominici sanctitatem ueram seu longiore orantem
 pro nobis custodiat domine frater. **EXPLICIT**
AFRICANI CONCILII. INCIPIT
EPISTOLA DECRETALIS PPAE

siricius siricius himerio episcopo tarraconensi salutem.

Siricius papa Successor
 Damasci a. 385.
 obiit. 398.

Directa ad decessorem nostrum sanctae recordationis damasum
 fraternitatis tuae relatio. me iam in sedem ipsius consecratum
 quia sic dominus ordinauit. Inuenit quem cum in conuentum fratrum
 solita tuus legeremus tantum inuenimus quae reprehensione
 & correptione sint digna. Quanta obtinemus laudanda
 cognoscere. Et quia necesse nos erat in eius labores caraque
 succedere. cum per dei gratiam successimus in honorem factum
 ut oportebat. primitus meae prouectionis indicio ad
 singula prouidentur aspirare digna tuis est. Consultationi
 tuae responsum competens non negauimus quia officium

consideratione non ē nobis dissimulare. Non est tacere
 libertas quibus maior cunctis xpiane religionis zelus
 incumbit. Por tamus honora omnium qui grauantur quin
 immo haec portat in nobis beatus apostolus petrus quinos
 in omnibus ut confidimus administrationis sue protegit & tuetur
 heredes. **DE ARRIANIS N̄ REBAPTIZANDIS.**

Prima itaque pagine tuae fonte signata baptizatos ab impiis
 arrianis plurimos ad fidem catholicam refutare. & quosdam
 defraatribus nris eosdem denuo baptizare uelle quod non licet.
 Cum hoc fieri & ap̄t̄s uet̄ & canonēs contradicant. & post
 cassatum ariminense concilium missa ad prouincias auene
 rande memorie prodecessore meo liberio generalia decreta
 prohibeant. Quos nos cum nouatianis aliisque hereticis
 sicut est in synodo confutatum. per inuocationem solam septa
 formis sp̄s episcopalis manus impositione catholicorum
 conuentui sociamus. Quod & iam totus orientis occidentis que
 custodit a quotramite. uos quo que post hac minime con
 uenit deuiare si non uultis anro collegio synodali sententia
 separari. **UT PRETER PASCHA**
 & pente costen baptismus non celebretur.

Sequitur de diuersis baptizandorum pro ut unicuique
 libitum fuerit improbabilis & emendata confusio quae
 anris sacer dotibus quod commota dicimus non ratione auc
 toritatis alicuius. sed sola temeritate p̄sumitur ut passim
 ac libere natalicis xp̄i seu apparitionis. nec non & aposto
 lorum seu martirum festiuitatibus innumere. ut assensu
 plebes baptismi mysterium consequantur. Cum hoc sibi

priuilegium apud nos & apud omnes ecclesiar dominicu
 specialiter cum pentecosten suo pascha defendat. Quibus
 solis per annum diebus ad fidem confluentibus generalia
 baptismatis tradi conuenit sacramenta. His dumtaxat electis
 qui ante quadraginta uel eo amplius dies nomen dederint.
 & exorcismis cotidianisque orationibus atque ieiuniis fuerint
 expiati. Quatenus apostolica illa impleatur preceptio. ut
 expurgato fermento ueteri noua incipiat esse consparatio.
 sicut sacra ergo paschalem reuerentiam in nullo dicimus
 esse minuendam. Itam futuribus quinec dum loqui poter
 per etatem uel his quibus in qualibet necessitate opus fuerit
 sacriunda baptismatis. Omniuolumus caelertate succurri.
 ne ad nrarum perniciem tendat animarum. sine gato desi
 derantibus fonte salutari. Exiens unusquisque de seculo
 & regnum perdat & uitam. Quicumque & iam discrimen
 naufragi hospitalitatis incursum obsidionis ambiguum uel
 cuiuslibet corporalis. Egritudine desperationis inciderint
 & sibi unico credulitatis auxilio poposcerint sub ueniri.

Eodem quo posant momento temporis expectate regene
 rationis premia consequantur. Actenus erratum in hac
 parte sufficiat. Nunc p̄fizam regulam omnes teneant
 sacer dotes qui nolunt ab apostolice petre. super quam
 xps uniuersalem conferuxit ecclesiam soliditate diuelli.

DE APOSTATIS. III.

Ad iectum est & iam quosdam xpianos ad apostasiam
 quoddici nefas est transeuptes. & idolorum cultu

ac sacrificiorum contaminatione profanatos. quos xpi corpore & sanguine quodudum redempti fuerant renascendo iubemus abscidi. & si resipiscentes forte aliquando fuerint ad lamenta conuersi. His quamdiu uiuunt. agenda poenitentia est & multatio finis suo. Reconciliationis gratia tribuenda quia docent dño. Nolo mortem peccatoris tantum ut conuertatur & uiuat. **QUOD NON LICEAT** alterius sponsam ad matrimonium iura sortari.

III. De con iugali autem uelatione requisitus. sedis sponsatam aliuuellam alter in matrimonium possit accipere. hoc nefas modis omnibus in hibemus quia illa benedictio quam nuptiarum sacerdos imponit apud fideles cuiusdam sacrilegi instar est si uelati transgressione uioletur. **DE HIS QUI** poenitentiam minime seruauerunt.

V. De his uero non incongrue dilectio tua apostolicam sedem credidit consulendam. Qui acta poenitentia tamquam canes ac sues admonitis profanos & uolutabra redeuntes. & militie circulum & ludicras uoluptates & noua coniugia & in hibitos denuo appetuere concubitus. Quorum professam in continentiam generati post absolutionem filios prouiderunt. De quibus quia iam suffugium non habent poenitendi. Id duximus decernendum ut solam in tra ecclesiam fidelibus oratione iungantur. Sacre misteriorum celebrata quamuis non mereantur inter sint. Ad dominice autem mensae conuiuio se gre gentur. ut hac saltem defricatione correpta & ipsi in se sua errata castigent. & alius exemplum tribuant quatenus ab ob scenis cupiditatibus retrahantur. quibus tamen

quoniam carnali fragilitate ceciderunt. uatico munere
cum ad dñm ceperim proficisci. per communionis gratiam
uolumus subueniri. quam formam & circa mulieres quae se
post penitentiam talibus pollutionibus deuinxerunt.

DE MONACHIS ET UIRGINIBUS PROPOSITUM NON SERUANTIBUS.

VI

Preterea monachorum quosdam atque monacharum
ab iuncto proposito sanctissimam protestari demersos esse
lasciuam. ut prius clanculo uelut sub monasteriorum pretextu.
Inlicita ac sacrilega se contagione miscuerint. Postea uero in
apruptum conscientiae desperatione perducti. Demittit comple
xibus libere filios procrearunt. quod & publice legis & ecclesiae sacra
iura condemnant. haec igitur impudicas detestabilesque personas
a monasteriorum coetu. Ecclesiarumque conuentibus eliminandas
esse mandamus. quatenus retrusse in suis erga talis tantum facinus
continuo lamentatione deflentes. Purificatorio possint poeni
tudinis ignis de quo quere. Ut eis uel ad mortem salutem soluis
misericordiae intuitu per communionis gratiam possint indul
gentia subuenire. **DE CLERICIS INCONTINENTIBUS:**

VII

Veniamus nunc ad sanctissimos ordines clericorum quos in uene
rande re legionis iniuriam. Itaque per uas prouincias calcator
atque confusus caritatis insinuante repperimus. ut hieremie
nobis uoce dicendum sit. Quis clauic capite meo aquam aut oculis
meis fontem lacrimarum & flebo populum hunc die ac nocte.
Si ergo beatus propheta ad lugenda populi peccata non sibi
lacrimas posse sufficere. quanto nos possumus dolore percelli.
Cum eorum quinque corpore compellimur facinora deplorare.

Quibus precipue secundum beatum ~~beatam~~ paulum. Infantia
 cotidiana & sollicitudo omnium ecclesiarum indefinenter incūbit.
 Quis enim infirmatur & non infirmor quis scandalizatur & non ego.
 Plurimos enim sacerdotēs xpi atque leuitas post longa consecrationis
 sue tempora tam de coniugis propriis quam & iam de turpicuitu sobole
 didicimus procreasse. & crimen suum hac prescriptione defendere
 quam ueteri testamento sacerdotibus ac ministris generandi facultas
 legitur adtributa. Dicat mihi unūc quisquis ille est feceratur libidinū
 p̄ceptorumque uitiorum. si est amat quia in lege moysi passim sacris
 ordinibus ad dñro laxata sunt frenaluxoriae. Cur eos quibus
 committebantur sc̄a sc̄orum promouēdicent. sc̄a estote quia & ego
 sc̄a sum dñs dñs. Cur & iam procul a suis domibus annouiciis
 in templo habitare iussi sunt sacerdotes. hac uidelicet ratione ne uel
 cum uxoribus possint carnale exercere cum merum ut conscientie
 integritate fulgentes. Acceptabile dōmunus offerrent quibus
 expleto deseruita onis sue tempore uxori usus solius successionis
 causa fuerat relaxatus quia non ex alia nisi ex tribu leui quisquam
 ad i ministerium fuerat p̄ceptus admitti. unde & dñs ih̄s cum nos
 suam lustrasset & aduentu. In euangelio protestatur quia legem
 uenerit implere non soluere. & ideo ecclesiam cuius sponsus ē.
 forma castitatis uoluit splendore faciare. ut in die iudicii cum
 rursum ad uenerit sine macula & ruga eūm poscat. sicut per apostolū
 suum infatuit repperire quarum sanctionē om̄s sacerdotes
 atque leuitas insolubili lege confringimur ut ad die ordinationis
 nr̄e sobrietati ac pudicitie & cordanra mancipemur & corpora.
 Dum modo per omnia dōnrō in his quae cotidie offerimus
 sacrificis placeamus. Quia autem in carnes sunt dicente electionis

ua scđo placere non possunt. uos autem iam non estis in carne
 sed in spū. Si tamen spū scđi habitat in uobis. & ubi poterit nisi
 in corporibus sicut legimus. scđi spū habitare & qui aliquando
 de quibus loquimur ut uas scđas retulit ne lapsos esse se deflent.
 In hac condicione misericordiam dicimus non negandam. ut sine
 ullo honoris augmento in hoc quod detecti sunt quam diu uixerint
 officio perseuerent. si tamen post hac continenter se studuerint
 exhibere. In uero qui in licita priuilegi excusatione nituntur
 ut sibi assentiant ueteri hoc lege concessum. Nouerint se ab omni
 ecclesiastico honore quo indigne uisunt. Apostolice sedis au-
 thoritate delectos. Nec unquam posse ueneranda ad directare
 miseria a quibus se ipsi. Dum obscens cupiditatis in hiant
 pribauerunt. & quia exempla p̄sentia cauere nos p̄monent
 in futurum. qui libet ep̄s p̄b̄t atque diac̄. quod non optamus
 deinceps fuerit talis inuentus. Jam nōc sibi omnem per nos
 indulgentie additum intellegat obseruatum. quia ferro
 necesse est excidantur uulneraque fomentum non senserint
 medicinam.

**DE CLERICIS QUALES
 DEBENT PROMOUERI.**

LVIII

Dicimus etiam licenter ac libere in explorata uitae homines
 quibus etiam fuerint numerosa conugia ad p̄fixas digni-
 tates. prout cuiusque libuerit adspirare. Quod non tantū
 illis qui ad haec immoderata ambitione perueniunt. quantum
 metro politanis specialiter pontificibus imputamus. Quidam
 in habitis ausibus conhibent dñi. Quantum in se est p̄cepta
 contemnant. & ut taceamus quod aliis suspicamus. ubi
 illud est quod dñi n̄ data per moysen lege constituit dicens.

Sacerdotes mei semel nubant. & alio loco sacerdos uxorem
uirginem accipiat. Non uiduam non repudiatam non mere-
tricem. Quod secutus apte ex parte secutore predicatur unius
uxoris uirum. Tam sacerdotem quam diaconum fieri
debere mandauit. Quae omnia ita uirarum regionum despici-
untur episcopi. Quasi in contrarium magis fuerint constituta. &
quia non est nobis de huiusmodi usurpationibus neglegendum.
Nemo indignatus domini uox iusta corripiat quae dicit. uidebas
furem & curtebas eum & popebas tuum cum adulteris
portationem. Quid abumueris post haec ecclesiam sequendus sit.
Quid uitandum generali pronuntiatione decernimus.

DE CLERICO CONuersatione

VIII. Quicumque itaque se ecclesiae uouit obsequium a sua in-
fantia ante pubertatis annis baptizari & lectorum
debet ministerio sociari qui accessu ad adolescentiam usque
ad tricesimum aetatis annum si probabiliter uixerit una
tantum & ea quam uirginem communiter per sacerdotem
benedictione percipit. uxore contentus ac solus
& subdiaconus esse debet. postquam ad diaconi gradum si se ipse
primitus continentia praesente dignum prouerit accedat.
ubi si ultra quinque annos laudabiliter ministrarit congrue
praeter iterum consequetur. Exinde post decennium
episcopalem cathedram poterit ad ipsam. si tamen per haec
tempora integritas uitae ac fidei eius fuerit approbata.

DE CRANO EUIS.

X. Qui uero iam aetate grandaeus melioris propositi con-
uersatione prouocatus ex laico ad sacram militiam

peruenire festinat. Desiderius sui fructum non aliter
 obtineat nisi eo quod baptizatur tempore factam lectorum
 aut exorcistarum numero societur. si tamen eum unum habu-
 isse uel habere & hanc uirginem accepisse constat uxorem.
 Quidum initiatus fuerit expleto biennio per quin quennium
 aliud acolitus & subdiaconus fiat. & sic ad diaconatum si per haec
 tempora dignus iudicatus fuerit proueat. Exinde iam
 accessu temporum praerbyterium uel episcopatum si eum deri-
 ac plebis euocauerit electio non in merito fortueatur.

**quod clericus qui secundam
 duxerit deponatur.**

XI

Quisquis sane clericus aut uiduam aut certe secundam
 coniugem duxerit omni ecclesiarum dignitate
 priuilegio mox nudetur. Laicatumque sibi communionem
 concessa. quam ita demum poterit possidere. si nihil postea
 quod hanc perdat admittat. **quae feminae
 cum clericis habenti**

XII

Feminas uero non alias esse patimur in domibus clericorum
 nisi eas tantum quas proprias solas necessitudinum causas
 habitare cum hisdem synodus nichena permisit.
de monachorum promotione.

XIII

Monachos quoque quos tamen morum grauitas & uirtus
 ac fidei infusio sanctae commendat clericorum officio
 adgregari. & optamus & uolumus ita ut quinque trices-
 simum aetatis annum sunt in minoribus per gradus singulos
 crescente tempora promouentur ordinibus & sic ad dia-
 conatum uel praerbyterium insignia mature aetatis consecratione

perueniant. Nec salus ad episcopatus culmen ascendant.
 Nisi in his eademque singulis dignitatibus superius prefiximus
 tempora fuerint custodita. **QUOD POENITENS
 NON FIAT CLERICUS.**

XIII Illud quoque nos par fuit providere ut sic ut poenitentiam
 agere cuiquam non conceditur clericorum. Ita & post peni-
 tentiam ac reconciliationem nullum quam laico liceat honore
 clericatus adipisci. Quia quamuis sint omnium peccatorum
 contagione mundati. Nulla tamen debent gerendorum
 sacramentorum instrumenta suscipere. quid dum fuerint
 uasa uitiorum. **UT SI PER IGNORANTIAM
 poenitentes dicamus uel uideus martius clerici factus fuerit
 NON PROMOVEATUR.**

XV Et quia his omnibus quae in reprehensionem ueniunt sola
 excusatio ignorantiae obtenditur. Cum nos inter im folius
 pietatis intuitu necesse est clementer ignoscere. Quicumque
 poenitens quicumque digamus quicumque uideus martius
 ad sacram militiam indebite & incompetenter inrepsit. Hac
 sibi condicione a nobis ueniam intellegat relaxatam. ut in
 magno debeat computare beneficio si adempta sibi omni spe
 promotionis. In hoc quoque inuenitur ordine perpetua
 stabilitate permaneat. scilicet post hac prouinciarum om-
 nium summi antistes. quod si ultra ad sacros ordines quem
 quam de talibus crediderint adsumendum. & de suo & decoru
 statu quos contra canones. & interdicta nostra prouexerint.
 congruam apostolica sede promendam esse sententiam.
 Explicuimus ut arbitror frater carissime uniuersa

finis ept pap. siricij

quaedigestasunt inquerellam. & ad singulas causas de quibus
per filium nrm bassianum prbm ad romanam ecclesiam. utpote
ad caput tui corporis retulisti sufficientia quantum opinio
responsa reddidimus. Nunc frater nraas tuae animum adser
uandus canones & tenenda decretalia *confutata* magis ac magis
incitamus. Uthaec quae ad tua consultare scripsimus omnium
coepiscoporum nrorum perferri facias *notionem*. & non solum
eorum qui in tua sunt diucesi *confutata*. sed & iam ad uniuersas
carthagenenses ac boeticos lusitanos atque gallicos. uel eos
qui uicinis tibi conlimitant. hinc inde prouincis haec quae a nobis
sunt salubri ordinatione. disposita sub litterarum tuarum pro
secutione mittantur. & quamquam sacuta sedis apostolice uel
canonum uenerabilia definita. Nulli sacerdotum dñi ignorare
sibi liberum. ut illis tamen & pro antiquitate sacerdotum tui dilec
tionis esse admodum poterit gloriosum. sic quae ad te speciali
nomine *generaliter* scriptae sunt. per unanimitatis tuae sollici
tudinem in uniuersorum fratrum nrorum notitiam perferantur.
Quatenus & quae a nobis non insulze sed prouide sub nimia
cautela & deliberatione sunt & salubriter *confutata* in teme
rata permaneat. & omnibus in posterum excusationibus
aditus quoniam nulli apud nos patere poterit in seruat.
Dat. iij. id. feb. arcadio & bauto. **UOCC CONSS**

INCIPIT EPISTOLA REGULARIS PAPI INNOCENTII.
Innocentius decimus episcopus egubino salutem firmitate ecclesi
astica ut sunt a beatis apostolorum tradita. Integra uellent
seruari deum sacerdotes. Nulla diuersitas nulla uarietas in ipsis
ordinibus & consecrationibus haberetur. sed dum unusquisque

Montanus a. 417.
15 annis scribit. sub
arcadio etc.

14
cipit ept pap innocenti.

non quod traditum est sed quod sibi uisum fuerit. hoc exifamat. ee.
tenendum. In diuersa indiuerfis locis uel ecclesiis aut teneri
aut celebrari uidentur. hac fit scandalum populis. Quidum nesciunt
traditiones antiquas. humana presumptione corruptas putant sibi
aut ecclesias non conuenire aut ab apostolis uel apostolicis uiris
contrarietatem inductam. Quis enim nesciat aut non aduertat.
Id quod a principe apostolorum petro romane ecclesiae traditum e.
ac nunc usque custoditur ab omnibus debere seruari. nec super
duci aut inducta aliquid quod aut auctoritate non habeat.
Aut aliunde accipere uideatur exemplum. Preterum cum sit
manifestum in omnem italiam. gallias hispanias africanam atque
sicilicam insulasque inter iacentes. nullum in futurum se ecclesias
nisi eos quos uenerabilis apl petrus aut eius successores consecraverint
sacerdotes aut legant. si in his prouinciis alius apostolorum
inuenitur aut legitur inuenisse. docuisse. Qui si non legunt
quia nusquam inueniant. Oportet nos hoc sequi quod ecclesia
romana custodit. aqua eos principum accepisse non dubium est.
Nedum peregrinis assertionibus fudeant capud in fuitationem
uideantur omittere. se pedilectionem tuam ad urbem uenisse
ac nobiscum in ecclesia conuenisse non dubium est. & quem
morem uel in consecrandis miseris. uel in ceteris agendis
arcanis teneat cognouisse. Quod sufficeret & arbitraret ad
informationem. si precessores tui minus aliquid aut aliter
tenuerint satis certum habere nisi de aliquibus consulendos
nos esse duxisset. Quibus idcirco respondimus non quod te
aliqua ignorare credamus. sed ut maiore auctoritate
uel tuas in futurum uel si quis romane ecclesiae in fuitationibus

errant. aut commoneas aut iudicare non differas. ut si re
ualeamus qui sint. qui aut nouitates inducunt. aut alterius ecclesie
quam romane existimant consuetudinem esse seruandam.

DE PACE POSITIS CONFECTA MYSTERIA DANDA.

I Pacem igitur asseris ante confecta mysteria quosdam populos
imperare uel sibi inter sacerdotes tradere. Cum possit omnia que
aperire non debeo pax sit necessaria indicenda. per quam
confectis populum ad omnia que in mysteriis aguntur atque in
ecclesia celebrantur. prebuisse consentium ac finita esse pacis
concludentis signaculo demonstrantur. **DE NOMINIB:**

II **D**enomimibus. **ANTE ECCE SACERDOTIS RECITANDIS.**
uero sectandis antequam pacem sacerdos faciat atque eorum
oblationes quorum nomina recitanda sunt sua oratione comendat.
Quam super fluum sit & ipse pro tua prudentia recognoscat. ut
cuius hostiam nec dum deo offeras. eius antequam nomen in sinues
quam uis illi incognitum nihil sit. prius uero oblationes sunt
commendande. Actunc eorum nomina quorum sunt edicenda
ut inter sacramenta nominentur. nominet alia quae ante
premitimus ut ipsi misteris uiam futuris praecibus apperi
amus. **QUONDO DEBEANT BAPTIZATI IN ISIA BEPIS CSIGNARI**

III **D**e consignandis uero infantibus manifestum est. Non ab alia
quam ab episcopo fieri licere. Nam presbiter licet sint sacerdotes ponti
ficatus tamen apicem non habent. Hoc autem pontificibus
solis debere ut uel con signent uel paraclitum spiritum tradant.
Non solum consuetudo ecclesiastica demonstrat. uerum illa
lectio actuum apostolorum que asserit petrum & iohannem
effecit rectos qui iam baptizati tradant spiritum sanctum. Nam presbiter

seu extra ep̄m seu pre sente ep̄o cum baptizant x̄rismate
 baptizatos unguere licet sed quod ab ep̄o fuerit consecratum.
 Non tamen frontem ex eodem oleo signare quod solus debetur
 ep̄s cum tradunt sp̄m paraclitum uerba uero dicere non possum.
 Ne magis prodere uidear quam ad consolationem respondere.

Q̄D & ITE OMNES SABBATO IEIUNETUR.

Sabbatum uero ieiunandum esse ratio euidentissima demonstrat.
 Nam si diem dominicum ob uenerabilem resurrectionem
 dñi n̄r̄i ih̄u x̄pi non solum in pascha celebramus uerum & iam
 per singulos circulos ebdomadarum ipsius diei imaginem
 frequentamus. Ac si sexta feria propter passionem dñi ieiunamus
 sabbatum prætermittere non debemus quin
 tristitiam atque letitiam temporis illius uidetur inclusit.
 Nam utique constat apostolus biduo isto & immerore fuisse
 & propter metum iudeorum seculuisse. Quod utique non
 dubium est in tantum eos ieiunasse ^{bi}duo memoratur ut tra
 ditio ecclesie habeat in biduo sacramenta penitus non cele
 brari. quæ for ma utique per singulas tenenda est ebdomada.
 propter id quod cum memoratio die illius semper est cele
 branda. quod si putant semel atque uno sabbato ieiunandum.
 Ergo & dominicum. & vi. f. semel in pascha erit utique
 celebrandum. si autem dñi diei. ac vi. f. per singulas ebd̄
 reparanda imago est. Dementis est bidui agere consuetu
 dinem sabbato præter misso cum non disparem habeat
 causam. A. vi. uidelicet feria in qua dñs passus est
 quando & ad inferos fuit. ut tertia die resurgens redderet
 letitiam post biduanam. Tristitiam precedentem

Non ergo nos negamus. VI. f. ieiunandum sed dicimus & sabb
hoc agendum quia ambobus diebus trinitatem ap[ost]olis uel his qui xpm
secuti sunt indixerunt. Qui die dominico hilarati non solum
ipsum festiuissimum esse uoluerunt. uerum & iam per omnes
ebdomadas frequentandum esse duxerunt. **DE FERMENTO
CITATIS PR[EB]I DIRIGENDUM.**

Defermento quod die dominica per titulum mittimus super flue
nos consulere uoluisti. Cum omnes ecclesie n[ost]re in ciuitatem
sint confatute quarum pr[eb]i quia die ipso propter plebem
sibi creditam nobiscum conuenire non possunt. Idcirco fer
mentum a nobis confectum per acolathus accipiunt. ut se an
communione maxime illa die non iudicent separatos. Quod
per parroecias fieri debere non puto quia non longe portandas
sacramenta. nec nos per amitteria diuersa confatutas pr[eb]is
desanamus & pr[eb]i eorum conficiendorum ius habeant atq[ue]
licentiam. **DE INERGUMENTIS BAPTIZANDIS.**

VI. **D**e his uero baptizatis qui postea demonio aut uitio aliquo
aut peccato interueniente arripiuntur. quae si uel dilectio
tua si a pr[eb]o uel diacono possint aut debeant consignari.
quod hoc nisi ep[iscop]us precipere non licet & nam e manus inponenda
omnino non est nisi ep[iscop]us auctoritatem dederit id efficiendi.
ut autem fiat ep[iscop]i est imperare ut manus ei uel a pr[eb]o uel
a ceteris clericis inponatur. Nam quomodo id fieri sine magno
labore poterit uel longe confatutus energuminus ad ep[iscop]um
deducatur. cum sit talis casus ei in itinere accederit nec fieri
ad ep[iscop]um nec referri ad sua facile possit. **DE POS
NITIENIIBUS.**

VII. De poenitentibus autem qui sibi ex grauioribus commissis
siue ex leuioribus poenitentiam gerunt. si nulla inter
ueniat egritudo. **V. FERANTE PASCHÆ.**

Eis remittendum romane ecclesie consuetudo demonstrat.
Ceterorum de pondere pfumando delectorum sacerdotis
est iudicare. ut attendat ad confessionem poenitentis & ad fletus
atque lacrimas corrigentis ac iam iubere dimitti. Cum uiderit
congruam satisfactionem. sanis qui egritudinem inciderit
atque usque ad desperationem deuenit ei. Est ante tempus
pasche relaxandum ne de seculo atque communionem discedat.
**DE EPISTOLA SCII IACOBI APTI
IN QUAPRO INFIRMIS ORARI PERCITUR.**

VIII. Sane quoniam de hoc sic uti de ceteris consulere uoluit dilectio
tua adiecit. & iam si filius meus celestianus diaconus in epistola
sua esse atque dilectione positum. Illud quod in beati apostoli
iacobi epistolam conscriptum est. Infirmatur quis in uobis inducat
presbiter & orem super eum unguentes eum oleo in nomine dñi.
& oratio fidei saluauit infirmum & suscitauit illum dñs. & si in
peccatis fuerit remittetur ei. quod non est dubium de fidelibus
egrotantibus accipi. uel intellegi debere qui scō oleo chrismatas
per ungui possunt. qđ ab epō confectum non solum sacerdotibus
sed omnibus ueris xpianis licet in sua aut suorum necessitate
unguendum. Ceterum illud superfluum uideamus adiectum.
ut de epō ambigatur quod presbyteris licere non dubium est.
Nam idcirco presbyteris dictum est quia epō occupationibus
aliis impediti ad omnes languidus ire non possunt. Ceterum
si epō aut postea ut dignum ducit aliquem a se uisitandum

negantur.

& benedicere & tangere x̄ristmate sine unctione potest
cuius est ipsum x̄ristma conficere. Nam poenitentibus reliqua
sacramenta istud fundi non potest qui agnus est sacramenta.
Quomodo unum genus putatur posse concedi. his igitur fr̄t
carissime omnibus quaetua dilectio uoluit anobis exponi.
prout potuimus respondere cura uimus ut ecclesiatua romanam
consuetudinem aqua originem ducit ser uare ualeat atque custodire.
Reliqua uero quae scribitur non erant. Cum ad fueris interrogati
poterimus edicere. Erit autem potentia dñi & iam id procurare
ut & talam ecclesiam & clericos nros qui sub tuo pontificio diuinis
famulantur officis bene instituas. & alius formam tribuas
quam debeant imitari. Data xiiii. kl apl̄ theodosio augusto
vii. & pelladio. uu cc ss.

EXPLICIT DECRETIS

Epistola pape innocenti. Incipit eiusdem alia.

Innocentius uictorio ep̄o rano manensi salutem & sit tibi fr̄t
carissime pro merito & honore sacerdotii quo plurimum
polles. uiuendi & docendi ecclesiae regule nota sunt omnia
neque est aliquid de quod sacris lectionibus tibi minus collectum
esse uideatur. Tamen quia romane ecclesiae normam atque
auctoritatem magnopere postulata. uoluntati tuae morem
admodum gerens de gestis uite & morum probabilium disciplinas
annexas litteris meis misi. per quas aduertant ecclesiarum
regionis ure populiquebus & regulis xpianorum uita. In sua
cuiuscumque professione debeat contineri qualisq; ser uetur
inurbis romae ecclesiis disciplina erit dilectionis tuae pplebes
finitimas. & confacer dotes nros qui in illis regionibus propriis
ecclesiis p̄sident. Regularum hunc librum quasi didascalum

cum atque monitorem sedula insinuare ut & nos cognoscere
& ad fidem confluentium mores. ualeant docendi soliditate
formare. Aut enim propositum suum ex hac r̄a congruente
lectione cognoscant. Aut si quid adhuc desideratur facile poterit
ex bona imitatione supplere. Incipiamus igitur ad iudicium
sc̄o apostolo petro. per quem & apostolatus & episcopatus
in xp̄o cepit exordid. ut quoniam plures sepe emer serunt
cause que in aliquantibus non erant cause sed crimine. Ut de cetero
solicitudo sit unicuique sacerdoti in sua ecclesia curam huius
modi habere. Sicut ap̄t̄s p̄dicat paulus talem ecclesiam d̄o exhibendā
Non habentem maculam aut rugam ne aliquid mor̄ uide ovis
afflatu conscientiar̄a contaminata uioletur. propt̄r eos igitur
qui uel ignorantiam uel desidia non tenent ecclesiasticam disci-
plinam & multa non p̄sumenda p̄sumunt. Recte postulasti
ut illis partibus istius modique tenet & ecclesia romana forma
seruetur. Non quod noua precepta aliqua imperentur. Sed
ea quae per desidia aliquorum neglecta sunt. Ab omnibus
obseruari cupiamus quae tamen apostolica & patrum traditione
sunt constituta. Scriptum ē namque ate solonocenser. 11.
ad timotheum paulo monente. sc̄ate & tenete traditiones quas
siue per uerbum siue per epistolam illud certe tuam debet & mente
uehementius excitare. ut ab omni labe seculi istius immunis
antedi conspectam securis inueniaris. Cum multum enim creditur
plus ab eo exigitur. Ergo qm̄ non pro nobis tantum sed pro populo
xp̄i cogimur prestare rationem. Disciplinā d̄i sc̄ifica populum
erudire debemus. Exiterunt enim nonnulli qui statuta maiorū
non tenentes ^{en} castitatem ecclesie sua p̄sumptione uiolant.

Populi flabore sequentes & diu iudicium non amentes. Ergo
 ne silentio nro ex his amemus his prebere consensum. Dicent dno.
 uidebas furem & currebas cum eo. haec sunt quae deinceps in
 iutu diu iudici. Omnem catholicum epm expedit custodire.

**QUOD EXTRA CONSCIENTIAM METRO
 POLITANON ORDINETUR EPS.**

VIII.

Primum ut extra conscientiam metropolitaniepi nullus
 audeat ordinare. Integrum enim iudicium est quod plurimoru
 sententia confirmatur. Nec unus ep̄ ordinare p̄sumat ne furta uū
 beneficium praefatum uideatur. hoc enim & a synodo nicheno
 confutum atque definitum. **QUI AD CLERUM**

admitti non possunt & ad clericorum cause ad proprias ter

MINENTUR EPISCOPIS.

X.

Item si quis post remissionem peccatorum anulum militiae secularis
 habuerit ad clericatum admitti omnino non debeat. si quae aut
 cause uel contentiones inter clericos tam superioris ordinis quam
 etiam inferioris fuerint exorte. ut secundum synodum nichenam
 congregatis eiusdem prouintiae episcopis. Iurgium terminetur
 nec alicui liceat sine praeiudicio tamen romane ecclesiae.

Relictis his sacerdotibus qui in eadem prouincia die ecclesiam nutu
 diuino gubernant. ad alias conuolare prouincias quod si quis
 forte p̄sumpserit & ab officio cleri submotus & iniuriarum
 reus ab omnibus iudicetur. si autem maioris cause in medio
 fuerit deuoluit ad sedem apostolicam sicut synodus statuit
 post iudicium episcopale referatur. **UT UIUAM**

CLRS NON DUCAT UXOREM.

XI.

Vt uiuam clericus non ducat uxorem. quia scriptum est

Sacerdos uxorem uirginem accipit & non uiduam non eiecitā.
 tenque ad sacerdotium labore suo & uite prouitate con-
 tendit. Cauere debet ne hoc p̄iudicio impeditur peruenire
 non possit. **UT SILLICUS UIDUAM DUXERIT CLER. N̄ FIAT.**

VI Vt his qui uiduam licet & laicus duxit uxorem. siue ante baptismum
 siue post baptismum non admittantur ad clerū. Quia eodem
 uicio uidetur exclusus. In baptismo autē crimina dimittuntur
 non acceptę uxoris consortium se laxatur. **UT CLES. N̄ STI
 QUI SECUNDUM HABUERIT.**

XIII Ne his qui secundam duxerit uxorem clericus fiat quia scriptū ē.
 unus uxoris uirum. & iterum sacerdotēs mei semel nubant. &
 alibi sacerdotēs mei non nubant amplius. Ac ne aliquibus exi-
 metur ante baptismum. si forte quis accepit uxorem & eade seculo
 recedente alteram duxit in baptismo esse dimissum satis erat
 a regula. quia in baptismo peccata remittuntur. non acceptarū
 uxorū numerus aboletur. Cum utique uxor ex legis p̄cepto
 ductatur in tantum ut & in paradiso cumparentes humani generis
 coniungentur ab ipso sint dō benedicti. & salamon dicat adō
 p̄parabitur uiro uxor quam formam & iam sacerdotēs om̄s
 seruare uisus ipse demonstrat ecclesie. satis enim absurdum est
 aliquem credere uxorem ante baptismum acceptam post baptis-
 mū non computari. Cum benedictio que per sacerdotem super
 nubentes imponitur. Non mater iam delinquendi dedisse. sed
 formam tenuisse legis adō antiquitus infatute doceatur.
 quod si non putatur uxores reconputanda quae ante baptis-
 mū ducta ē. ergo nec filii qui ante baptismum geniti sunt pro
 filius habentur. **UT ALI. RIUS CLERICUS**

ORDINARE NULLUS P̄SUMET EP̄S

Vt de aliena ecclesia clericum ordinare nullus usurpæ nisi cuius ep̄s p̄cibus exortatur concedere uoluerit. hoc & iam synodus statuit in nichena ut abiectum ab altero clericum altera ecclesia non recipiat.

QUOD SACERDOTES ET LEUITÆ CUM MULIERIBUS COIRE N̄ DEBEANT.

XV **V**t uenientes a nouationis uel motensibus per manus tantum in positionem suscipiantur quia quamuis ab hereticis tamen in xp̄i nomine baptizati sunt. preter eos qui si forte a nobis ad illos transeuntes rebaptizati sunt. Hi si resipiscentes & ruinas suas cogitantes redire maluerint. sub longâ penitentis satisfactione admittendi sunt.

XVI **P**raeter ea quod dignum & pudicum & honestum est tenere ecclesia omnimodo debet ut sacerdos & leuitus cum uxoribus suis coeant. qui a ministerii cotidiani necesse sitatibus occupantur. scriptum est enim sciescote quoniam ego sc̄s sum dn̄s d̄s uester. Nam prius temporibus de templi d̄i sacerdotet annouicissus non discedebant. sicut de zacharia legimus. nec domum suam omnino tangebant. quibus utique pp̄t subolis successionem uxori usus fuerat relaxatus. quia ex alia tribu p̄ter ex semine aaron ad sacerdotium nullus fuerat p̄ceptus accedere. quanto magis hi sacerdotet uel leuitus pudicitiam ex die ordinationis suae seruare debeant. quibus uel sacerdotium uel ministerium sine successionem est. nec preterit dies quauel a sacrificiis diuinis uel baptismatis officio uacent. Nam si paulus ad corinthios scribit dicens. Abstine uos a tempore ut uacetis orationi. & hoc utique laicus p̄cepit multo magis sacerdotet quibus & orandi & sacrificandi iuge officium est semper debebunt ab eiusmodi consortio abstinere. qui si contaminatur

fuerit acarnali concupiscentia quopudore uelsacrificare forsitan
 usurpauit. Autqua conscientia quomerito ex audire succedit.
 Cumdictum sit. Omnia munda mundis conquinata sunt autem & infidelibus
 nihil mundum. sed fortasse licere hoc credit quia scriptum est unius
 uxoris uirum non permanentem in concupiscentiam generandi dixit
 sed propter consuetudinem futuram. neque enim integros corpore non ad
 misit. qui aut uellem autem omnes sic esse sicut & lego. & aperit
 declarat dicens. Qui autem in carne sunt deo placere non possunt.
 uos autem iam non estis in carne sed in spiritu. **QUOD MONACHS**
 si clericus factus fuerit propositum suum seruare debet.

XVII **D**emonachis quidum morantes in monasterio postea ad clericatum
 ordinem per uenerint non debere eos a priori preposito deuiare
 autem sicut in monasterio fuit & quod diu seruauit in meliori gradu
 positus admittere non debet aut sic corruptus postea baptizatus
 & in monasterio sedens ad clericatum ordinem ~~ordinem~~ accedere
 uoluerit. uxorem omnino habere non poterit. quia nec benedicti
 cum sponsa potest iam ante corruptus. quae forma seruatur in
 clericali maxime cum uetus regula hoc habeat. ut quisque corruptus
 baptizatus clericus esse uoluerit spondeat se uxorem omnino non
 ducere. **UT EX CURIALIBUS CLERICUS**
 non fiat propter uoluntates quas diabulo inuentas exhibere compellitur.

XVIII **P**roter ea frequenter quidam ex fratribus nostris curiales uel quibus
 libet publicis functionibus occupatos clericos facere contendunt.
 quibus postea maior tristitia cum dereuocandis eis aliquid ab im
 peratore precipitur quam gratianascitur. De absente constat enim
 eos impis munus uoluptates & iam exhibere quas diabulo inuentas
 esse non dubium est. & ludorum aut numerum a paratibus

aut preesse aut forsitan inter esse. sic certe in exemplum sollicitudo
 & tristitia fratrum. quam in sepe pertulimus imperatore presente
 cum pro his sepius rogaremur. quam ipse nobiscum positus cognouit
 quibus non solum inferiores clerici excurialibus. uerum & iam
 iam in sacerdotio constituti ingens molestia ut redderentur
 instabat. **DE UIRGINIBUS UELATIS
 SI DEUIAUERIT.**

XVIII

Item qui xpo spiritualiter nubunt & a sacerdote uelantur.
 si postea uel publice nupserint uel se danculo corruerint. non
 eas admittendas esse ad negendam poenitentiam. nisi si cui se
 iunxerat de mundo recesserit. si enim de hominibus hec ratio
 custoditur ut quaecumque uiuente uiro alteri nupserit habeatur
 adultera nec ei agende poenitentiae licentia concedatur.
 Nisi unus ex his fuerit defunctus quantum magis de illa tenenda est
 quae ante immortalis sponsio coniunxerat. & postea ad humanas
 nuptias transmigravit. **DE UIRGINIBUS NON
 UELATIS SI DEUIAUERINT.**

XX.

Haec uero quae necdum sacro uelamine tectae tamen in proposito
 uirginalis est per se simulauerit permanere. licet & uelatae
 non fuerint si fors tenuberint his agenda aliquando tempore
 poenitentiae. e. quia sponsio eius ad no. tenebatur. si enim inter
 homines solae bonae fidei contractus nulla ratione dissolui.
 Quantum magis ista pollicitatio quam cum do. pepigit solui sine
 uindicta non poterit. Nam si ap. paulus quae a reposito
 uiduetaat discesserant. Dixit eas habere damnationem
 quia primam fidem irritam fecerunt. quanto potius uirg.
 quae priori promissioni fidem frangere sunt conage.

alia.

Haec itaque regula frater karissime si plena uigilantia fuerit ab omnibus discipulis obseruata cessauit ambitio dissensio conquiescit. Heresim & scismata non emergunt locum non accipit & diabolus se uendi. manebit unanimitas iniquitas superata calcabitur ueritas spiritali feruore flagrauit. Pax predicata labiis cum uoluntate animi concordauit. Implebitur edictum apostoli ut unanimes unum sentientes permaneamus in xpo. Nihil per contentionem nobis neque per inanem gloriam uindicantes. Non hominibus sed domino saluatori placentes. Cui est honor & gloria in secula seculorum amen.

Innocentius exuperio episcopo tolosano salutem. Consulentibus fratres karissime quid de proposita specie unaquaque sentirem. Pro capto intelligentiae meae quaesum uisa respondi. Quid sequendum uel quod hic illis ratio per suaderet uel auctoritas lectionis ostenderet. uel custodia series temporum demonstraret. Et quidem dilectio tua institutum secuta prudentium ad sedem apostolicam referre maluit quid deberet de rebus dubiis custodire. potius quam usurpationem praesumpta quaesibi uiderentur de singulis obtinere.

Cur enim magis pudendum putemus dicere aliquid quam omnino nescire. mihi quoque ipsi de consolatione docilitas accedit. ut per scrutatas rationibus ad proposita respondere compellar eoque fit. ut & aliquid semper addiscat qui postulatur ut doceat.

Proponam igitur singula subiciamque responsum. **DE INCONTINENTIA SACERDOTUM UEL LEUITARUM.**

XXI

Proposuita quid de his obseruari debeat quos in diaconi ministerio aut in officio presbyteri positos incontinentes.

esse aut fuisse generati filii prodiderunt. De his & diuinarum
 legum est disciplina & beate recordationis uiri sirici epí
 monita euidentia commendarunt. Ut incontinentes in officis
 talibus positi. omni honore ecclesiastico priuarentur nec ad
 mittantur ad tale ministerium. quod sola continentia oportet
 impleri. Est enim uetus admodum sacre legis auctoritas
 iam inde ab initio custodia. Quod in templo annouicissimu
 dimissuae habitare praeceptum sunt sacerdotes ut seruientes
 sacris oblationibus puros & ab omni labe purgatos sibi uindicent
 diuina mysteria. Neque eos ad sacrificia fas sit admitti.
 qui exercent uel cum uxore carnale consortium quia scriptum é.
 Scí estote quia & ego seruus sum dñs dñs uester. Quibus utique
 propter subolis successionem. propterea uxoris usus fuerat
 relaxatus quia ex alia tribu ad sacerdotium nullus fuerat
 p̄ceptus accedere. Quantomagis huiusmodi sacerdoter uelle uitae
 pudicitiam ex die ordinationis suae seruare debent. Quibus
 uel sacerdotium uel ministerium sine successione est. Nec
 p̄terit dies quauel sacrificiis diuinis uel baptismatis officio
 uacent. Nam si paulus ad corinthios scribit dicens. **Abstinetis**
 uos ad tempus ut uacetis orationi & hoc utique laicis his
 precepit multo magis sacerdotes quibus & orandi & sacrifi
 candi iuge officium est. semper debent ab huiusmodi
 consortio abstinere. Qui si contaminatus fuerit carnali con
 cupiscentia quopudore uel sacrificare usur pauit aut qua
 conscientia quouemerito exaudiri se credit cum dictum sit
 omnia munda mundis. Conquinatis autem & infidelibus
 nihil mundum. sed fortasse hoc licere credit quia scriptum é.

unius uxoris uirum non permanente in concupiscentiam
 generandi hoc dixit: sed propter continentiam futuram neque
 enim integros corpore non admisit quia uellem autem omni
 fic esse sicut & ego & aperte declarauit dicens: Qui autem in carne
 sunt deo placere non possunt & habentem filios non generaliter dixit.
 Sed ea plena dispar & diuisa sententia est. Nam si ad aliquos
 forma illa ecclesiasticae ut pariter & disciplinae quae ab episcopo
 seruo ad prouincias committunt non probabitur peruenisse.
 his ignorantiae uenia remittetur. Ita ut de cetero poenitentur
 incipiant abstinere & ita gradus suos in quibus inuenta fuerant
 sic retinent ut eis non liceat ad potiora conscendere. Quibus in bene
 ficio esse debet quod hunc ipsum locum quem retinent non
 amittant: si qui autem scit se formam uidentis missam a seruo
 deteguntur: neque statim cupiditate libidine abiecit. Illi sunt
 modi hominibus submouendi qui post admonitionem cognitam
 proponendam arbitratu sunt uoluptatem.

DE UL TIMA POENITENTIA

XII **E** hoc questum est quid de his obseruari oporteat qui post
 baptismum omnitemporis in continentiae uoluptatibus delectati
 in extremo fine uitae suae poenitentiam simul & reconciliationem
 communionis exposcunt. De his obseruatio prior durior posterior
 interuenientem misericordia inclinatio est. Nam consuetudo
 prior tenuit ut concederetur poenitentia sed communicatio negaretur.
 Nam cum illis temporibus crebrae persecutiones essent. Ne
 communionis concessa facultas homines ad reconciliationem
 securus non reuocaret & lapsu merito negata communicatio est
 concessa poenitentia ne totum poenitentis negaretur & durior est.

remissionem fecit temporis ratio. Sed postquam dñi noster
 pacem ecclesiis reddidit. Jam ter ore depulso communionem
 dari ab euntibus placuit. & propter dñi misericordiam quasi
 uaticum profecturus. & nemo uationi hereticis negantis ueniã
 asperitatem & duriciam subsequi uideamur. Tributur ergo
 cum poenitentia extrema communio. Ut homines huiusmodi
 uel in supremis suis permitte saluatoris nro a perpetuo
 exitu uindicerentur. **DE ADMINISTRATIONIBUS.**

XXIII.

Quaesitum etiam est super his qui post baptismum administra-
 uerunt & auctoritate sola exercuerunt. Aut etiam capitale
 protulere sententiam. De his nihil legimus a maioribus definitum.
 meminerant enim ad potestates has fuisse concessas. & propter
 uindictam noxiores gladium fuisse permissum. Et dimissum
 terium esse datum in huiusmodi uindictam. Quomodo igitur
 reprehenderent factum quod auctore dño uiderent esse. concessum
 De his ergo ita ut actenus seruatum est. si habere mus ne aut
 disciplinam euertere aut contra auctoritatem dñi uenire uide-
 amur. Ipsa autem in ratione reddenda gesta sua omnia serua-
 buntur. **QD UIRICUM AD ULIERIS N CONUENIANT.**

XXIII.

Et illud desideratum sciri cur communicantes uiricum ad ueris
 uxoris non conueniant. Cum contra uxores in consortio ad
 ulterorum uirorum manere uideantur. super hoc xpiana
 ad ulterium in uque sexu pari ratione condempnat. sed uiros
 suos mulieres non facile de adulterio accusant. & non habent
 latentia peccata uindictam. uiri autem liberius uxores ad
 uteras apud sacerdotem deferre consuerunt. & ideo mulieribus
 pro dito earum crimine commoio denegatur. uirorum aut

latente commissio non facile quisquam ex suspicionibus
abstinetur. qui utique submouebitur si eius flagitium detegatur.
Cum ergo par causas inter dum probatione cessante iudicis
ratio conquiescat. **quod qui preces**
uel criminales dicant habeantur immunes.

Illud etiam scitari uoluiti antequam dicantibus liberum conce-
datur utique post baptismi regenerationem a principibus
poscere mortem alicuius uel sanguinem de rextu. quam rem
principem numquam sine cognitione concedunt. sed ad iudicem
commissa ipsa uel crimine semper remittunt. ut causa cognita
iudicentur quae cumque sit ori fuerint delagata. aut absolu-
tio aut damnatio pro negotii qualitate profertur. & dum
legum improbos exercetur auctoritas erit dicatorem immunis.

**quod hi qui in tercedente
repudio diuortium per tuler' aliusque se uinxe' nuptiis adu't
se monstrentur**

De his etiam requisitum dilectio tua quum terueniente repudio
aliis matrimonio copularunt. Quos utroque parte
adulteros esse manifestum est. qui uero uel uxore
uiuente quam uis dissociatum uideatur esse coniugium
ad aliam copulam festinar'. neque possunt adulteri non uideri
intantum ut etiam heper sone quibus tales coniuncti sunt.
etiam ipse ad alterum commissis uideantur. secundum illud
quod legimus in euangl'. Quid misert uxorem suam & duxerit
aliam moechatur. similiter & quid missam duxerit moechatur.
& ideo omnes a communione fidelium abstinentos. De parentibus
autem aut propinquis eorum nihil tale statui potest nisi.

Nisi incertores inliciti consortii fuisse detegantur. **QUI LIBRI
INCANON RECIPIANTUR.**

XXVII. Quuero recipiantur incanonem scripturarum breuis
adnexus ostendit. haec sunt ergo quae desiderant a moneri
uoce uoluita. moysi libri quinque. id est genesis. exodus.
leuiticus. numeri & deuteronomium nec non & iesu naue
& iudicum & regnorum libri quattuor. simul & ruth ppha
libri sedecim salomonis libri quinque psalterium. Item
historiarum iob liber unus. tobis unus. heser. unus. iudit
unus. machabeorum duo. hesdre duo. Paralypomenon duo.
Item noui testamenti euangeliorum libri quattuor. aptorum
pauli epistole quattuordecim. ept ioh tres. epis petri due.
Epist iude. epis iacobi actus aplor. apocalypsin ioh. Cetera
autem quae uel sub nomine mathie siue iacobi minoris uel
sub nomine petri & ioh quae quodam leuitio scripta sunt sub
nomine andree quae anexo charide & leonida philosophis uel
sub nomine thome. & si qua sunt alia non solum repudianda
uerum & iam noueris esse damnanda. **ΘΑΙΧΚΤ**

MARIE ET SILICONE II.

& anthemio. cons. epistule pape innocenti. IIII. Incipit
eiusdem papae innocenti ad felicem epm nucertianum.

Innocentius felici epo nucertiano mirari non possumus dilectione
tuam sequuntur maiorum. Omniaque quae possunt aliqua
recipere dubitationem ad nos quasi ad capud atque ad apicem
episcopatus referre. ut consulta uidelicet sedis apostolica
ex ipsis rebus bus certum aliquid faciendum. quae pronuncia
quod nos & libenter accipimus & dilectionem memorem

canonum probamus. scripta igitur quod seruo re fidei quo
 polles & amore scē plebis uel reparaueris ecclesiarū uel nouas
 quas que confluxeris. sed in his clericos quos constituas non habere.
 Aliquos uero murtos aliquos dicamus esse ad quod stupuimus
 prudente uirum de his uoluisse consulere. Que omnibus sunt certa
 ratione conperta. ergo non quasi ignoranti dicimus sed malis
 forsitan occupatos istud oblitus esse uos dicimus.

+

SIGUI SUOLENS PARTE SIBI

corporis amputauerit clericus esse non potest nolens autem potest.

XXVIII **Q**uingitur partem cuiuslibet digiti sibi ipse uolens abscedit.

hunc ad clericum canones non admittunt. Cui uero casu aliquo
 conuigit dum aut operi rufaco curam impendit. aut aliquid
 faciens si non sponte percussit hos canones precipium & clericus
 fuerint & si uidero fuerint reperta non abici. In illis enim
 uoluntas est iudicata que sibi ausa fuit ferrum inicere quod
 felice & alii id facere dubitare non possit. In ista uero casus.

ueniam meruit. **QUOD DICAMUS**

AD CLERUM AD MITTI NON POSSUNT.

XXVII **D**edignis autem nec consili debuit quod manifesta sit lectio
 apostoli. unius uxoris uirum ad sacerdotum siue ad clericatum
 admitti debere. & hanc ipsam tamen si uirginem accepit
 nam ea que habuerit ante uirum licet defunctus sit. tamen
 si clerico postea fuerit copulata clericus qui eam accepit
 esse non poterit. quam lege cautum est. non uiduam non
 abiectam habere posse conjugem sacerdotem.

**QUID ELAICIS AD CLERUM
 DEBEANT PROMOUERI.**

XXX. De laici uero relegi otia consoluit quod canones ordinare prohibeant. certum est quidem hoc regulas ecclesiasticas continere. sed non ita definitum est ut de omnibus sic laici consuetum. Neque enim de iis nasci & non fieri possunt. sed de signata sunt genera de quibus ad clericatum peruenire possunt. Id est si quis fidelis militauerit. si quis fidelis causas egerit. hoc est postulauerit. si quis fidelis administrauerit de curialibus autem manifesta ratio est. Quoniam & si inueniantur huiusmodi uiri quidebeant clericis fieri. tamen quoniam sepius ad curiam repetantur. Cauendum ab his est propter tribulationem que sepe de his ecclesie peruenit. **QUI DE LAICIS** possunt clericis fieri hic aperte concuba prohibetur.

XXXI. Laici uero qui habentes uxores baptizati sunt ac sic se inuenerint ut opinio eorum nullo baculent. ut aut clericis iuncti sunt hederint si non concubam non pelicem nouerint. si in omnibus bonis operibus uigilant non prohibentur huiusmodi ad clericatum sorte adsumi.

DE TEMPORIBUS MORANDIS IN CLERO.

Ita sane ut in eos tempora a maioribus consuetata seruentur. Nec cito quilibet lector cito acolitus cito diaconus cito sacerdos fiat. quam minoribus officiis sibi uel perdurent & uitae eorum pariter & obsequia conprobantur. ut ad sacerdotium postea emeritis stipendiorum merita ueniant. Nec precipiant quod uita probata meretur accipere. quoniam ergo certa definitione monstrata est. quidebeant amitti. qui uero probati exhibitis omnibus quos uide dignatio otia non posse reprobari. Eligere debent quos clericos

Incipit eiusdem papae innocenti.

facias. si enim nullam gratiam hominibus aut beneficium
prestare uelimus tales inuenire possumus. De quorum adsump-

tionem nec incurrere nec erubescere ualeamus. **EXPLICIT**

EPIS PAPAE INNOCENTII III. IN
CIPIT EIUSDEM. V.

Innocentius maximo & fevero episcopi praebes ecclesiarum canonum
norma nulli esse debet & incognita sacerdoti qui a nesari haec a ponti-
fice satis esse indecorum maxime cum alacris relegeos sit & sciatur
& custodienda esse ducatur. Nuper maximilianus filius noster
agens in rebus cuiusmodi querellam detulerit libelli eius series
adnexa declarat. **quod II. QUINQUE PRESBY**
terio filios genuerint remoueri ab officio debeant.

XXX
III **Q**uia de fidei ac discipline deductus non patitur ecclesiam pullum
ab indignis praebis quos in presbyterio filios asserit procreasse quod
non licet exponerem nisi noissemuram prudentiam legistotus
habere notitiam. Et ideo frater Karolus libelli qui subiectus est tenore per-
specto eos quia talia perpetrasse dicuntur iubebitur in medio collocari
discussisq; abiectionibus que ipsi praebis impinguntur. si conuicta
potuerint a sacerdotali remoueantur officio. Quia quis si non sunt
sca temptare non possunt atque alieni efficiantur a ministerio
quod uiuendo in licite pulluer. miramur autem haec eorum
dissimulare episcopi ut aut cohibere aut nesare esse in licita iudicentur.

EXPLICIT. INCIPIT EIUSDEM PAPAE

innocenti. VI. quod post penitentiam nullus possunt ad clerum admitti.

XX
III **I**nnocentius agapito machedonio & mariano episcopi apulis. multa
in prouincia contra canones ecclesiarum decretorum maiorum
usurpari plurimis & relationes diuersorum & suggestiones.

fidissime retulerunt. quae quidem possent facile refectari. si per in his nominarentur auctores. quidam aut magis aut obsequentibus gratia prestare nituntur. Relegationem uolunt ordinesque corrumpunt ac sic euenit ut indigni qui que honores suscipiant ecclesiarum & admittantur ad clerum. quoniam inter laicos quidem dignum locum habere merentur sicut nunc dato nobis libello monstratum est modestum quendam multis criminibus in uolutum. propter que & iam poenitentiam egisse dicitur non solum clericum effectum quod non licet. uerum & iam ad episcopatus apicem tendere. Cum canones apud nichenam constituti poenitentis & iam ab infimis officiis clericorum excludant. & ideo fr̄s Km̄i per specto tenore libelli eum iubebitis presentari ac si uere constituerit talem qualem libellus adfirmat non solum ad ambitione sed & iam a clericatus remoueatur officio.

EXPT. INCIP. EIUSDE PPAE. VII.

de bubalio & tariano damnatis a prouincialibus ep̄is quorum sententiam sedis apostolica retractare curauit.

XXXV.

Innocentius fr̄s gorontio sofronio flauiano machedonio prosdocio & aristeo ep̄is per machedoniam constitutis moraco ep̄orū nr̄orum maximiani & eumeni uel potius inportunitas temporum fecit ut uos iteraretis de bubalio & tariano quaerentiam & nos iterum homines perditissimos insurgeremus. sed ut possum paucioribus uerbis malorum tantorum immitabor compendium & frictam quae in uolumine litterarum ur̄arū conspexerim retractabo. graue non potuit uideri p̄ssimis mentibus ur̄is cuiuscumque retractari iudicium. quia uertas exagitata sepius magis splendet in luce & pernicies reuocata.

in iudicium grauius & sine poenitentia contempnatur. Nam
 fructus diuinus est iustitia sepius recensari fr̄s Km̄i uerum illud
 uideo mouissime animos uros quod immutas bububus sepe falla
 cis deprehensus obiecerit. Exemplaria fictarum quasianobis litte
 rarum cum pro consuetudine hominis nihil quo proferr&. Jam
 fidem dignissimum uidetur sed si leatur omne iam de tali negotio
 murmur & conuicti diabuli ipsi anhelitus comprimantur. subiun
 ximus autem his priores litteras quas per memoratos ep̄os miseram.
 Quibus ita plenaria sententia r̄orum sensum designata est ut dū
 relegeris nihil ambiguum nihil requirendum in accusa de cetero
 repetas. hanc autem paginola mram sollicitus credentibus ep̄is
 relegendum mitate ut sciant plenissime quid sit debubatio & tauri
 ano. Ceterisque pronunciatum ut ser uent quidigni ammonitiones
 cauere a talibus ne talia fortiant.

**EXPT. INCIPIT INUSO
 PAP. VII. DETERMINIS MINIME TRANSFERENDIS.**

Innocentius florentino ep̄o tiburtinensi non semel sed aliquoties
 clamat scriptura diuina transferri non oportere terminos
 a patribus constitutos quia nefas est. si quod alter semper possederit
 alter inuadat. Quod tuam bonitatem frater & coep̄m̄i uisus
 adserui perpetrasse. Nam non montanam siue felicensem parro
 chiam ad suam dioecesim. a maioribus pertinentem inuasisset
 atque illic diuina celebrasse mysteria. Inconsulto eodem ac
 nesciente non sine dolore conquestus est. Quod si uerum est non
 leuiter te incurrisse cognoscas. unde si declinare cupis tante
 usurpationes in iudicium nr̄is utteris admonitus te conuenit ab
 sinere. Certe si aliquid tibi credit iustitiae suffragari. Integris
 hominibus & in prifanos tantum manentibus post dies uenerabiles

pasche adesse debetis. ut memorati possis intentionibus respon-
dere parabusque in medio collocatus quid antiquitas aut ueritas
habeat requiramus. **SIC HUIUS UXOR FUERIT**

abducata in captiuitatem & alteram maritus acceperat
reuerente prima secunda mulier debet excludi.

**XXX
VII**

Innocentius probo conturbatio procelle barbarice facultati
legitimitatis casum. Nam bene confuturo matrimonio inter
fortunium & ursam captiuitatis incursum fecerat neuum nisi ea
relegentis statuta prouiderent. Cum enim in captiuitatem predictam
ursam mulier teneretur. Aliud coniugium cum resutata for-
tunius memoratus in hisse cognoscitur sed fabore dñi reuersa ur-
sanos adit & nullo diffidente uxorem se memoratus esse per-
docuit. quare domine fili merito in iustis statuimus fide catholica
suffragante illum esse coniugium. Quod erat primitus gratum
diuina fundatum. Conuentumque secundae mulieris priore
super facte nec diuortio eiectione nullo pacto posse esse legitimum.

AD AURELIUM CARITAGINENSEM

& augustinum ypponiensem episcopo scripta saluatoria plena

CARITATE. XXXVIII.

Innocentius aurelio & augustano episcopi acceptissimi mihi germani
conpresbyteri. Illo recursus uacuis officio nostro esse non debuit.
per caros enim salutare karissimus natalis quodam modo nobis
uideatur & consequens. Gaudere igitur in domino ueram germani-
tatem amantissimi. cupimus & pro nobis pari ad deum uota repen-
dere precamur. Quia ut benenofas communibus & alternis
plus agimus orationibus quam singularibus aut priuatis.

AD IULIANAM NOBILEM EIUSSO

PAPAE SCRIPTA EXHORTATORIA.

XXX
VIII) **S**ingulare membrum ecclesiae tuae re legionis amplitudinem
existere. & a nobis reuerentissime coli satis est omnibus manifestum.
Impro autem apice nobilitatis multo nobiliorem ecclesiae deuo
tionem inpendis & magis letaxpi agnitione preceptis eius ob
temperas. & inde potius exultas quam anta generis flore iactaris.
summe uirtutis est uicissim gloriam carnis & magne est xpi gratiae
nobilitatem moribus superasse domina filia merito inlustris.
Certa igitur existens dilectissima utq; huius quaecumque sunt
spacia & suis diuinis que officis inlustrare contende. ut qui
signem te praesentat reddat sibi per secula clariorem.

AD AURELIUM EPUM CARITHAGINENSIS DE PASCHA.

XL **I**nnocentius aurelio caritatis nrq; officium nullo inter uallo
dirimitur & iam sic archa nullus apices ferat. uiuente enim spiri
tuali gratia alternis in cordibus & amore nrin confouet sacer
dotalis ipsa societas. Cur ergo indignum est unitatem ecclesie
custodire. Item que omnes pariter & sentiamus & pronunciamus
frater karissime. has ergo litteras de ratione paschali alterius
dico futuri anni per scripsi. Nam cum antediem .xi kl darum
aprilium poenylund .xvi. colligatur. Nam quippiam minus
est item que antediem .iiii kl darum earundem ueniat uice
sima tertia ex tertia .xi kl darum memoratarum die festa
paschalia celebrandum. Quoniam in uicesima tertia luna
nullum pascha unquam antepascha factum esse cognoscimus.
sententiae meae exposui atque dixi tenorem cognoscimus
imprudens meae erit tuae conforti mihi frater cum una
nimis & consacerdotibus nris. hanc ipsam rem in synodo.

relegio fiffima retractare ut finihil dispositioni nostre
 resultat nobis plenissime aperteque rescribas quoddeliberatum
 paschalem diem - Jam diem ante ut moris est seruandam suo
 tempore proscribamus - conpibm autem archidamum quam
 uis nouerim quodlibentissime ac more suscipias consueto
 tamen ex habundantibus postulo ut eum inter tuos habere
 digneris.

XLII.

DE ANTHIOCENE ECCLESIA
InnoCentius bonifacio prbo ecclesia anthiocene quamuis quam
 priusquam ad urbem perueniret romam beatus apostolus petrus
 sue presentie illustrauit - uelut germana ecclesie romanediuse
 ab eadem alienam esse non passa est - Nam missis legatis ita pacem
 postulauit & meruit ut eum uagria nos suis ordinibus ad locis inte
 merata ordinatione quam acceperant amemorato susciperent
 & iohannis scē memorie uel clericos uel laicos munum colligere atq;
 congregare promittent - Ipsius ciuitatis ep̄s frater n̄s alexando
 & iam si quis forte uel a nobis uel aliunde potestioris ordinationis
 ad eosdem aduenerit se sine contra uersiam recepturum - hoc
 nomen ep̄i memorata inter quiescentes ep̄os recitarum - Cu reinos
 nouerit tradidit se manus frater karissime & eos in nr̄a uiscera
 recepit se ne diu membra quaerēque si uerant sanitatem ab uni
 tate corporis haberentur aliena - Omnia uero que per ordmē
 gestasunt filius meus diaconus paulus harum scilicet portatur
 litterarum & tuis dilectioni poterit enarrare ut & gaudium
 communem nobiscum habeas & eos in formes qui pro ataci par
 tabus interuenire consuerunt.

XLIII.

AD ALEXANDRUM ANTHIOCHENUM EP̄S DE PACE.
InnoCentius alexandro ep̄o quam grata mihi quam pia

quam necessaria legatio tua scitate frater karissime.
 ad nos directa fuerit gestorum ipsorum replicatione cognosces
 uoluntatem conprobent casianus hanc amicitiarum n^{ra}rum
 paginulam per conprobentem paulum nicholaum diaconum
 & petrum subdiaconum filios n^{ros} quasi primitias pacis n^{rae}
 conscripsi. saluto itaque & tuam mihi in xpo germanitatem
 & omnem illam quae tecum tam bene sentit ecclesiam nosque
 ut factas & alloquamini. peto crebrius litteris & frequenter
 de u^{ra} salute letificeris. Dabit enim ut confidodn^s totius nos
 praeterita temporis dispendia amantissimo litterarum conlo

quo repensare. **DE ATTICO CONSTANTIINO POLYIANO EPO.**

XL
 III

Innocentius maximiano ep^o miramur prudentiam tuam scripta
 ad aetacum ep^m constantinopolitane urbis a nobis & prosecutione
 propria & dato libello qui subter adnexus est postulare a quo
 nec missas ullas satam epistolam ad nos. uel aduram synodum utiq;
 per uisita. Idque non petenti est a me tribuendum quod de bear
 de p^{ca}tionibus discussa ratione concessum communionem sus
 pensa restituitur. Demonstrata causas quibus id cederat iam esse
 detertas & proferta condiciones pacis impletas quod neque
 apud nos neque apud nos ut p^{di}xi atticus missis a quibus suorum
 uel dicere uoluit uel demonstrare completum. quem admodum
 antiochens ecclesie frater & coep^{it} alexander digna legatione
 & prosecutus est & probauit. quibus hominibus utique inter esse
 dignatus cognouisti quem admodum singillatim omnia scriptorū
 n^{rorum} antehac de causa beatissimi iohannis quodam epⁱ n^{ri}
 discussim utque illi in omnibus satis euidenter monstraauerint
 uniuersam quae apud antiochiam fieri debuerant fuisse completa

quorum amplexati pacem utique fidem fecimus & magnum
 tramitem omnibus eandem postulatur is ostendimus si modo
 qua ediscussa sunt atque completa & iam ipsi se pro suo loco fuisse
 uel conplesse aliquando monstrauerint communionem que
 uti folegatione solemniter defunata sibi rogauerint redhiberi
 expectamus ergo & professionem memorata de completis omnibus
 conditionibus quas diuersis temporibus pdiximus & petitionem
 communis ut recte & petenti & probato se eandem mereri.

Reddamus frater karissime nam de omnibus plenissimas ad
 sciam fratrem nr̄m. **SYNODUM DUDUM**

precepit. incipit eiusdem pape item alexandro antiocheno ep̄o de pace

XLIII.

Apostolicis fauoris gratia magnopacis usque ad nos decore resplen
 dit. Tantumque lucis gaudiorumque infulsit fidelibus ut diuente idō
 maximas laudes maiores nos debere fateremur. plusque ad
 iocunda sumus quod discussis omnibus lateribus actionum. tue
 fraternitatis ita totum pietate ac pacientia gestam cognouimus
 ut in omnibus dñm laudaremus. successumque ipsum ideo pres
 utum tuis laboribus uideamus quod tota uirtute pacis amor
 existens eam requisitam inueneris & reper tam summam caritatem
 seruaueris. Cum ergo omnes tuum p̄cipue circa illos qui quondam
 paulini atque euagri ep̄orum censea fuerant nomine. habeo
 summam uotorum meorum cum antiqui neui. purgatio tui temporis
 tuisque meritis prorogatur. quorum & iam illos eiusdem nominis
 quinquitalia merita clericatus acceperant. cense sub bono quietis gra
 uiam retinere susceptam. & qui anoster conp̄br̄ cassianus gratum
 dixit. Tue fore dignationi si meo consilio inciuitate ur̄a cleri
 catus ordinem ducere censerentur. statim propter beniuolentiam

promissa que memorati ut inter ceteros sacerdotes ministrosque
 quinquitate sunt adnumerentur frater karissime. Libenter
 preterea de episcopi elpidio atque pappo. Cognoui quod sine questionibus
 suas ecclesias recuperauerint. & multum in gestis ut subiectas
 tantur. sollicitus inquisi sibi utrum omnibus esset conditionibus.
 satisfactum in causa beati & ueredito digni sacerdotis iohannis. & cum
 per singula adsertio legatorum ex uoto completa esse facerentur.
 Gratias agens domino communionem ecclesie uere ita recepta ut
 preme feram apostolice sedis condiscipulos primos dedisse
 ceteris in ampacis in qua firmatos uos. nosque domini christi ita benig
 nitas amplexabitur. utque communi & ut nullo de cetero ti
 allamento uellauit cuiusquam contentione pudore pulsetur.
 Scripta autem a cacepi quoniam cum uis sunt porrecta suscepimus.
 Ne per ueram iniuriam ille qui olim a nobis suspensus fuerat
 repudiaretur. & tamen factis habunde in actis statuimus secuti
 dignanter relegere procurabis. Quid in eius persona debeat
 custodiri. ut si per omnia uis consilia acibus quae tam scis se ro
 gauit esse communem prestatetur sine fauore uro nroque
 iudicio communionis ac litterarum a nobis gratia prorogata
 suscripserunt uiginti episcopi italie. **IDE PAPA ITEM**
ALEXANDRO EPISCOPO QUOD PRIME SEDIS BEATE PETRI ANTHOCHIAM
ESSE MEMORATUR.

XLV **E**tonus & honor a nobis atque frater nitate impositus necessarii
 tractatus causas induxit. Quod litteris uel communitorio uro.
 ut dat scilicet spiritus gratia respondere possimus. Reuoluentes itaque
 auctoritatem nichene synodus quae una omnium per orbem
 terrarum mentem explicat. sacerdotem que censuit de antiochene

ecclesia cunctis fidelibus nedixerim sacerdotibus esse necessarium
 custodire . qua super dioecesim suam predictam ecclesiam non
 super aliquam prouinciam recognoscimus confatutam . unde aucto-
 ritatis non tam prociuitatis magnificentiam . hoc eidem ad tributum
 quam quod prima primi apostolis sedis esse monstratur . ubi & nom-
 accepit re legio xpiana . & quae conuentum apostolorum apud se
 fieri celeberrimum meruitqueque urbis rome sed non ceder &
 nisi quod illa in transitum meruit ista susceptum apud se consum-
 matumque gaudet . Itaque ab urbe fr̄ k̄m̄e ut sic ut metro-
 politanus auctoritatem ordinat singulari . sic & ceteros non sine
 permisa conscientia que tuasinas ep̄os procreari . In quibus hec
 modum recte seruabis ut longe positos litteris datis ordinari censas
 ab his qui nunc ^{suo} eos tantum ordinant arbitrati . uicinos autem sic famas
 ad manus impositionum tue gratie statuas peruenire . Quorum
 enim te maxime exspectat cura papue tuum debent mereri
 iudicium . **quod non oportet secūm**
 confatuta imperatorum duos esse metropolitanos ep̄os

XLVI **N**am quod sciscitaris utrum diuisis imperiali iudicio prouincis
 ut due metropolis fiat . sic due metropolitani ep̄i debeant
 nominari . non ergo uisum est ad mobilitate necessitatem mun-
 danarum . dī ecclesiam commutari honoresque aut diuisiones
 perpetuas quas pro suis causis faciendas duxerit imperator . Ergo
 secundum prisana prouinciarum more metropolitanos ep̄os
 conuenit numerari . Cyprius sane ad feri soli mar-riane impietatis
 potentia fatigatos non tenuisse nichenos canones in ordinandis
 siue ep̄is . & usque adhuc habere p̄sumptum ut suo arbitrati
 ordinent . Neminem consulentes quocirca per suademus eos

ut curent iuxta canonum fidem catholicam sapere atque
 manum cum ceteris sentire prouincis ut appareat sp̄s sci gratia
 ipsos quoque ut omnes ecclesias gubernari. **QUOD**

ARRIANORUM CLERICI

non sint suscipiendi in suis officiis quamuis eorum baptismus quod catholica
CONTACTUS CONFIRMET ECCLESIA.

XL VII **A**rrianos praetera ceterosque eiusdemmodi persequi quia eorum
 laicos conuersos ad dominum sub imagine poenitentiae ad se ipsi
 sanctificatione per manus impositionum suscipimus. non uideatur
 clericos eorum cum sacerdotum aut ministerii cuiuspiam suscipere
 dignitatem. quoniam quibus solum baptismus ratum esse promittimus
 quod utaque in nomine patris & filii & spiritus sancti perficitur. nec san-
 ctum spiritum eos habere ex illo baptismo illisque miseris arbitramur.
 quoniam cum a catholica fide eorum auctores desisterent per se con-
 scientiam quam acceperant amiserunt. nec dare tunc plenitudinem possunt
 quam maxime in ordinationibus operatur quam per impietatis sue
 perfidiam potius quam fidem dixerim perdididerunt. qui fieri potest
 ut eorum profanos sacerdotes dignos christi honoribus arbitremur
 quorum laicos imperfectos ut dixi ad se ipsi percipiendam gratiam
 cum poenitentiae imagine recipiamus. Grauitas itaque tua haec ad
 notitiam coeporum uel per synodum si potest uel per harum recita-
 tionem faciat peruenire utque ipse tam necessario per contactus es.
 & nos elimate respondimus communi omnium consensu studioque
 seruatur. **ITEM PAPA EACACIO UERO**
 eae ep̄o desco iohanne constantinopolitano episcopo.

L III **A**d gaudere litteris frater nitentiam tuam de receptis paulini uel
 euagri ep̄orum clericis populisque & de refutatis helpidio.

atque pappo coepis per censuram & uel sero recepte pacis gratiam
 te fouere. postposita omnia contentione peruidimus. unde has
 ad presertim simum fratrem & coepimur alexandrum reddendas
 tuae transmisiimus unanimitati uidelicet. ut si omni inimicitiae
 omnem emulatio tandem nomen scilicet mirandiepi quam de omnibus
 eiusdem communionis participes atque animositate discessit. has
 nre societatis recipias litteras fratris modo ut omnia que hic acta
 firmata sunt apud mediatorem nrm amabilem alexandrum ore
 proprio ut communicantem conuenit fatearis. ut enim haec nobis
 unanimitatis caritatisque causa uenerabilis est. si in heretice sollicita
 nequid oblicum aut subsecutum in quoquam residerenoscatur. ex pte.

ITE PAPA DE BONO SLACIS QDIUDAEISSINI CONPARANDI.

Innocentius Laurentio epō senienti diu mirati sumus dilectionis tuae
 litteris lecas hereticos photam uenena sectantes in territorio dilec
 tionis tuae non solum esse. sed & publice sibi conuenticula maliquorū
 possessionibus pparare. Cum de totopene orbe nusquam tam multa
 quam ad uos delegerint habitare. quorum doctrine nefariae
 auctor marcus dudum de urbe pulsus. Temeritatis tanta est ductus
 audacia ut primum sibi inter eos uindictae locum sed ne ulterius
 de bacchandi habeant facultatem. & animas simplicium ac rusticia
 norum secum in gehennam cui defunxati sunt trahant. Ac tum est
 aduersus eos a defensoribus ecclesiae nre quod eos possint expellere
 ut qui xpm dnm ex patris substantia ante scilicet negant genitum
 hic cum iudeis quicum deitatem negauerunt. & nunc usque
 negant participium habent damnationis tuum est frater kmē
 que precepta sunt non seruius agere ne plebem tibi creditam dis
 simulatione deperdas & incipias dō deperditis reddere rationem.

+

XL

VIII

+

ITEM PAPAE DE SUSCRIPTENDIS.

Iclerici quos bonosur antequam damnaretur ordinasse cognoscitur.
 Innocentius, marciano epō nasisano superiore tempore sita men
 recte reor mōnime tam ad dilectionem tuam quam ad fr̄ & co
 epōs nros ruphum & ceteros huiusmodi litteras de clericis nasisen
 sibus transmississe. his uidelicet qui se ante damnationem bonosi
 adsererent. Ab eodem tam p̄bōs quam diāc̄ ordinatos ut si relicto atq;
 damnato eius errore uellent ecclesie copulari libenter reciperentur.
 Ne forte qui essent digni recuperande salutis in eodem deperirent.
 uerum nunc in rauennatūbe mihi confutato propter romanū populi
 necessitates creberrimas. Germanio qui se asserit esse p̄b̄m atq;
 lupentius qui se diaconum dicit. multorum talium quasi legatione
 suscepta preces sua dolores proprios exprimere gefauerunt.
 Asserentes se quidam ecclesias in dilectionis tue constantis parro
 chis retinere. sed tuam communionem non potuisse mereri.
 Et uidelicet ratione qua rufacus quidem nomine iterata ordi
 natione p̄b̄terium suscepisset & non leui impedimento fit. Dū
 aut illi dolent huiusmodi hominem in ecclesia retineri. aut ille
 si peccare debere in alios arbitretur quem in se agnoscat esse peccatū.
 Et quamuis de eadem re plenius littere meae contineant quas superius
 memorauī. Tamen & iam nunc admonendam duximus frater
 nitatem tuam. ut si uere constat aliquos ante damnationem bonosi.
 Ab eodem ordinatos postea uoluisse uel nunc uellere uerū eos
 recipiendos esse censemur. maxime commemorati asserant
 se in tantum anteriore tempore ordinatos. ut scē recordationis
 uirum cornelium ep̄m syrmentis urbis. Nec non & fratrem nrm
 nicetam aliosque nonnullos fuisse praesentes. cum honoribus.

quos se habere memorant auferentur. unde frater kme
siorum assertio fidem recipit ueri. suscipiendos esse ambigere
non debet quos tam diu ecclesias sibi creditas passus est retinere.

IEXPLICIT INCIPIT EPIUS PAPAE.

Innocentius rufino & eusebio & ceteris episcopis machedonibus & dia
conibus in domino salutem. magne gratulatio habuit cum post
tot discrimina totius uitae dixerim mundi. utalis archidiacon
urbarum portator litterarum ex illis parabus ad nos usque directus
aduenit. quem cum uidissemus illico ut oportebat percontanti
de uro statu sumus. uerum ubi reperimus uos ex sententia de gere
do nro uberes gratias retulimus quod uos famulos suos suisque
altaribus seruentes. & in aduersus tuetur & improspere
gubernare dignatur. quicum tradidisset epistolae eas pre
cepi illico recenseri. In quibus multa esse per uidi que stupore
mentibus nris indicerent. fecerunt quenos non modicum
dubitare. utrum aliter putaremus an ita illa essent posita
quemadmodum personabant. Quaecum sepius repetam
fecissem ad uera sedi apostolice atquam relatio quasi ad caput
ecclesiarum missa curtebat fieri iniuriam. cuius adhuc in
ambiguum sententia ducere tur. Unde de quibus iam dudum
scripsisse memini. Nunc iterare formam argumentas eu
dentioribus germinata percontatio ura. conpellit. **UT SI**
SACERDOS UEL QUI LIBET EX

L.T. **E**clero uiduam uxorem duxerit uel abiectam suam perdat officiu.
os qui uiduas accepisse suggeruntur uxores non solum clericos
effectos cognoui. uerum & iam ad imfulas summis sacerdoti
peruenisse. quod contra legis esse precepta nullus ignorat.

Nam cum moyses legis lator dicitur & sacerdos uxorem uirginē accipere. hac in hoc p̄ceptum aliquid putaretur ambiguum addidit. Nouidua neque eiec̄tam. Contra quod p̄ceptum diuina auctoritatem subnixum. Nulla defensionem mandati alterius opponitur nisi consuetudo uerā. quae ut ipsa fatemini ex ignorantia uerere cuncti iudicam non ex apostolica traditione & ratione integra confutum est. Nos autem om̄sque per orientem occidentemque ecclesias nouerit uerā dilectio haec penitus non admittere nec ad ultimum ecclesiam faci ordinis locum talia adsumere & si reperi fuerint submouere. **UT SI QUIS** cathecuminus habuerit uxorem & defuncta ea iam post baptismum acceperit alteram clericus esse non possit.

LI. Deinde ponitur non dicitur oportere digamum eum qui cathecuminus habuerit atque amiserit uxorem si post baptismum fuerit aliam sortitus eamque primam uideri quae nouo homine copulata sit. Quia illud coniugium per baptismi sacramentum cum ceteris criminibus sit ablatum. Quod cum de uenetaque dicitur certe si res habuerit in uetere positus homine uxores erit ei. Quae post baptismum quarta est. sic inter p̄tantes prima uirginis quae nomen accipere. Quae quarto ducta est loco. qui oro istud non uideat contra apti esse p̄ceptum. Qui aut unius uxoris uirum oportere fieri sacerdotem. sed obicitur quod in baptismo quicquid in uetere homine gestum est fit solutum. Dicite mihi cum pace uerā loquor. Criminata tantum dimituntur in baptismo. An & illa quae secundum dñi p̄cepta accipi in facta complentur. uxorem ducere crimen est. aut non est crimen. si crimen est ergo p̄fata ueniam dixerim. erit auctor

in culpa qui ut crimina committerentur in paradiso. cum ipse
 eos iungeret & benedixit. si uero non est crimen quia quod dicitur iunxit
 nefas sit crimen appellari. & salomon addidit. & eni modo
 paratur uiro uxor. Quomodo creditur inter crimina esse
 dimissum. quod dicitur auctore legitur consumatum. Quid de talibus
 filiis percensetur. Numquid censetur non erunt admittendi
 in hereditatis consortio qui ex ea suscepti sunt. Quae ante baptismum
 fuit uxor eruntque appellandi uel naturales uel spurii. Quia
 non est legitimum matrimonium. Nisi illud ut nobis uideatur quod
 post baptismum adsumitur. Ipse dicitur cum interrogaretur a iudeis
 si licere dimittere uxorem atque exponere & fieri non debere
 addidit quod ergo dicitur iunxit homo non separabitur. Aene de his locu-
 tus esse credatur. Quae post baptismum fortuantur meminerint.
Hoc & a iudeis interrogatum & iudeis esse responsum. quae & solli-
 citus quaero si una eademque sit uxor eius qui ante catechumini
 postea sit fidelis. filiosque ex ea cum esset catechumini suscepit.
 ac praeterea alios cum fidelis utrum sint fratres appellandi. annon.
Habeant postea defuncto patre heredes eundem hereditatis consor-
 tium. Quibus filiorum nomen regeneratio spiritalis creditur
 abstulisse. Quod cum ipsa sentare atque iudicare absurdum est
 quae malum ratio est hoc defendi & uacua magis opinione iactari.
 quam aliqua auctoritate roborari cum non possit inter peccata
 deputari quod lex precepit & lex iungit. Numquid si quis cate-
 chumini uirtutibus studerit humilitatem secutus fuerit pacien-
 tiam tenuerit elemosinas fecerit mori desideratos qualibet ratione
 eripuerit. adulteria exhorruerit castitatem tenuerit. Quaero
 si haec cum fuerit factus fidelis amittit qui a per baptismum

totum quod uetus homo gesserat putatur auferri . aspicias gentile
 hominem cornelium orationibus atque elemosinis reuelationem
 petrumque ipsum uidisse . Nam quod per baptismum haec illi ab
 lata sunt . propterea baptismum uideatur esse concessum . si ta cre
 ditur mihi credite non modicum erratur . Quia quicquid bene gessit
 fuerit . & secundum precepta regalia custoditum non potest facientibus
 deperire nuptiarum . ergo copula quia dimandato perficitur . Non
 potest dici peccatum & quod peccatum non est . solum inter peccata
 omnino debet . Eratque integrum famare aboleri non posse
 prioris nomen uxoris . Cum non dimissum sit pro peccato . quia ex
 di sit uoluntate completa .

**QD N AD MITTANTUR
 CLERICIA B HERETICIS ORDINATI .**

III Veniam esse ad tertiam questionem que proposui difficultate longi
 orem ex acta disputationem . Cum nos dicamus ab hereticis ordinator
 uulneratos per illam manus impositionem . habere capud ubi uulnus
 infixum est medicina est adhibenda . quo possit recipere sanitatem .
 Que sanitas post uulnus secuta sine cicatrice esse non poterit . Atque
 ubi poenitentiae remedium necessarium est . Illic ordinationis
 honorem locum habere non posse . Nam sicut legitur . quod tetigerit
 immundus immundum erit . Quomodo et tribuetur quod mundicia
 ac puritas consuebit accipere ad quiescamus . Quorum est certe
 qui quod non habuit dare non potuit . Damnationem uaque quam
 habuit per prauam manus impositionem dedit . & qui pariter
 factus est damnato quomodo debeat honorem accipere inuenire
 non possum . sed dicere uera ac iusta legitimi sacerdotis benedictio
 auferre omne uicium quod auicioso fuerat inectum . **QD IN**
 ordinationibus crimina uel uitia non benedicantur auferri .

LIII. Ergo si ita est adplicentur ad ordinationem sacrilegi adulteri atq;
E omnium criminum rei qui benedictionem ordinationis crimina
 uelutia putantur auferri. Nullus sit poenitentiae locus quia id potest
 prestare ordinationem quod longa satisfactio prestare consuevit.
 Sed hinc lex est ecclesiae uenientibus ab hereticis qui tamen illic bap-
 tizati sunt per manus impositionem. Laicis tantum tribuere communi-
 onem. Nec ex his aliquae in clericatus honorem uel exiguum subrogare.
quod hi qui a bono heretico
 ordinati sunt propterea sint recepti nescandalum remaneret eccles.

LIV. **A**duero hi qui catholica adhaerentia transierunt quos non aliter
 oportet nisi per poenitentiam suscipi apud uos. Non solum poeni-
 tentiam non agant uerum etiam honore comulantur. sed am si fris
 quondam nri aliorumque consacerdotum summa deliberatio haec fuit.
 ut quos bono sus ordinauerat nec tunc eodem remaneret ac fieret.
 Non mediocriter scandalum ordinati reciperentur. uicimus ut
 opinor ambigua iam ergo quod pro remedio ac necessitate temporis
 fiatum est. Constat primitus non fuisse ac fuisse regulas ueteres
 quos ab aptis aut apostolicis tradita ecclesia romana custoditum.
 Custodiendasque mandat hi quicquam audire consueuerint sed
 necessitas temporis id fieri magnopere postulabat. Ergo quod
 necessitas per medio repperit. Cessante necessitate debet utaque
 cessare pariter quod urgebat. Quia illius est ordo legitimus
 alia usurpatio quam ad presens fieri tempus impellit. sed canones
 apud nicheam consueti de noua anis fieri permiserunt. Prius
 ille canon a patribus institutus ponendus est. ut possimus ad-
 uertere uel quid uel qualiter ab eisdem sensum sit uel preceptum
 De his inquit qui nominant se ipsos catharos id est mundos & aliquando

ueniunt acatholicam ecclesiam . placuit scē & magne synodo
ut accepta manus impositione sic maneat in clero . Possunt uirē
dicere de desolis hoc nouatianis esse p̄ceptum nec ad aliarum
heresum clericos pertinere . Nam si utique de omnibus ita de
finirent addidissent anouatianis . A hisque hereticis reuertentes
debere in suum ordinem recipi . Quod si ita esset & iam illud
maxime quod de paulianis dictum est poterit confirmare .
A quibus uenientes & iam baptizari p̄cipiunt . numquidnam
cum de paulianis iubent om̄i qui ab hereticis reuertuntur et
hoc exemplo baptizandi . Quod cum nullus audeat facere de ipsi
tantum esse p̄ceptum ratio ipsa demonstrat . Denique bap
tizatos ita ab euangelista philippo petrus & iohān sola manu
impositione consummant . Illos uero quos ap̄t̄s paul̄ iohān
baptizate baptizatos repperit . Interrogauitque an sp̄m̄ sc̄m̄
suscepissent fatentibus que se illud nequidem nomen audire
iussit eos baptizari non posse . & aliter sola aqua lotum
baptizari in nomine patris & filii & sp̄s̄ sc̄i . Necessariū
per uideri . Ita & de nouationis tantum iussum esse lucida mani
festatione per legitur . Quod idcirco disanctum esse ipsis duobus
heresibus ratio manifesta declarat . qui a paulianis in no
mine patris & filii & sp̄s̄ sc̄i minime baptizant . Nec apud ipsos
de unitate potestatis diuine hoc ē patris & filii & sp̄s̄ sc̄i questio
aliquando commota est . & ideo de omnibus segregatis haec
sola electa est cuius ad credendum concedendum . Quia nihil
in patris & filii & sp̄s̄ sc̄i sacramento peccarent . si quis uero
de catholica ad heresim transiens aut fidelis ad apostasim
reuertens . & resipiscens redire uoluerit . numquid eadem rationem

poterit ad clericum permitti. quorum commissum non nisi
 longa paenitentia poterit abhorere nec post penitentia
 clericum fieri. Ipsi canonici sua auctoritate permittunt
 unde constat quid catholica ad bonosum transire damnatum
 atque se passum uel cupuerunt ab eodem ordinari. Non
 oportuisse ordinationis ecclesiae facie suscipere dignitatem.
 qui commune omnium ecclesiarum iudicium deserentes suam
 peculiariter in bonosum uanitatem sequendam esse duxerunt
 sed multos constat uim passos ac quem uitos adtractos repug
 nantesque ab eodem ordinatos. Dicat mihi uolo quisque hoc
 credit si non post ordinationem bonosum interfuit. Cum conficeret
 sacramenta si communioni eius participatus non est. si
 factam discenderibus de eius pessimo conciliabulo ad eccle
 siam rediit is et talis potest habere colorem aliquem excusa
 tionis. Ceterum qui post annum aut mensem ad ecclesiam
 redierunt. Intellegimus eos quia in catholicam nouerunt
 se propter uitam suam non posse suscipere ordinationem
 idcirco ad illum perrexisse qui passim & sine ulla discussi
 one ordinationes inlicitas faciebat. Credentes se posse per
 istam infirmitatem locum in ecclesia catholica repperire
 de quo ante desperarent. Nunc illud quod super est interrogo
 qui post mensem aut amplius rediit. Cum se primum ab bonosum
 confideret ordinatum. si non sacramenta confecit. si non
 populo tribuit. si non missas secundum consuetudinem
 compleuit. quid de his censuris queso promatis aperit.
 Nummam certe qui nihil ab bonosum acceperunt rei sunt
 usurpatae dignitatis. qui conficiendorum sacramentorum

sibi vindicauerunt aut non vindicauerunt auctoritatem
 atque id se putauerunt esse quod de his nulla fuerat regulari
 ratione concessum . **QUOD IN ECCLES**
 peccatum populi multum soleat preterita .

VI. Per uide & ergo dilectionis ac tenus talia transisse & aduertite
 quod utaque ut dictis necessitas imperauit . In pace iam ecclesiar
 constitutas non presumere sed ut sepe accidit quoties a populis
 aut a turba peccatur . Quia in omni propter multitudinem
 non potest uindicare . Inultumum soleat transire priora ergo
 dimittenda diuini iudicio . & dereliquo maxima sollicitudine
 precauendum . **Q⁵ SUBREPTUM PUGRI**
 apostolice sedi & suam in melius sententiam commutari
 quando damnationem photonum re scindit .

VII. Veniat tunc ad maximum quasi quodam thema photonum & quod
 mihi anxium est ac difficile illud maiorum meorum reuoluam
 sententias fuerat de illo quo pacto . ut & iam ipsi commemi
 nistis aliquid utique grauius constitutum . uerum quoniam
 id per rumore falsum ut assertas subreptum huic sedi & eli
 ctum per insidias demonstratus qui a res ad salutem redit .
 ueniam nos hunc in tantum uobis adnitenabus . post con
 demnationem more apostolico subrogamus tanta queuris
 adsertionibus uobis que tam bonis tam caris non dare
 consensum omnibus duris rebus . durius arbitramur . pro
 ura ergo arbitratione fratrum karissimi & sententia ac postula
 tione episcopi photonum habetote . Licitum est ita constituere
 ut de peccaminum & inram in melius conuersam sententiam
 labore uel testimonio nostro computet uotis suscipite .

Neque eustathium ame sepiissime comprobatum nolite expectare
ut diaconum gratia exsoluetur. sollicitos enim uos pro salute
libenter audio contra capud & iam si faciendum est non libenter
admitto. Cui manum porrigitis uobiscum porrigo. Cui porrigo
mecum porrigitis. haec enim ad corinthios apostolica est decla-
rata benignitas ut in uno sp̄u ductam ac reductam sententiam
boni semper indifferenter sequantur. Nam factor haec me
primum res bene habet erga eustathium diaconum. quod
nec contra fidem quicquam locutus sit nec loquentem admiserit
nec ad mortem crimen aliquod commississe uel iactatum
umquam uel fictum recognouerim & qui in his saluus est. si
quo pacto conuersationes amabiles non habet habendus est.
ut minus pro tempore dilectus non ut inimicus est amatus diabulo
in perpetuum mancipandus. Cognosco illum in te & illas
similitates ac turbinis contra multorum studia non dico qualia
diuersa sensisse. & cum hinc res calamitates quae ipse emen-
date sint. adhuc dyzomani & cyriaci subdiaconorum non
potuisse apud uos emendationem reuiuiscere. Conpescite
quæso ab illo p̄dictis que quorum cumque uidetis animos
ac non iustas emulationes. ut ipse apud nos integer apud uos
cum suis reparatus mereatur pacem non fictam per uidentis
caritatem. Omnibus igitur uobis ac singillatim occurrat
caritas & uinculis que nullis modis xpo soluuntur uobiscum
pariter in perpetuum non exa legatur in dno. **Expt**
CONSTITUTIA PAP̄ INNOCENTI.
INCIP̄ CONSTITUTIA ZOSIMI PAP̄
Q̄ MONACHI UEL LAICI NISI

Incipit confatuta. To Limi epi.

PER GRADU SECCLS N DEBEANT
XSUMUSACERDOTIUM PUGNIRE

Incessit Innocen
tio. a. & 417.
Baron.

Zimus epi urbis romae hysticio epo salonitano. exegit
dilectio tua pceptum apostolice sedis in quopatrum
decreta consentiunt. & significat nonnullos ex mona
chorum coetu quorum solitudo quamuis frequentia
maior est. sed & laicos ad sacerdotium festinare. hoc autem specialit
& subprodecessoribus nris & nuper a nobis interdictum constat
litteris ad gallias hispaniasque transmissis in quibus regionibus
familiaris est ista psumptio. Quamuis nec africa super hac ad
monitione nra habeatur aliena. Ne quis pentur contra patrum
pcepta. quia ecclesie facis disciplinis inbutus per ordinem
non fuisse. & temporis ad probatione diuinis sapendus eraditus.
Nequaquam ad summum ecclesie sacerdotium adspirare pre
sumeret. & non solum in eo ambitio inefficax haberetur. uerum
& iam inordinatores eius ut carerent eo ordine quem sine ordine
contra pcepta patrum crediderant psumendum. unde miramur
ad dilectionem tuam statuta apostolice sedis non fuisse plata.
Laudamus igitur propositum constantia & uestris kmie.
Nec aliud de pontifici censura ueteris auctoritatis genus exspec
tandum fuit. Quam ut talibus ambitionibus pro pceptis patrum
in pro cinctu fidei confutatus occurreret. Igitur siquid auc
toritatis quod nos inopinamur estimas defuisse. supplemus
obstinate talibus ordinationibus obstinate superbie & arro
gantie. uementat eum faciunt pcepta patrum tecum apostolice
sedis auctoritas. si enim officia secularia principem locum
non uestabulum actionis ingeris. sed per plurimos gradus

Confatura

examinatis temporibus deferunt. qui ille tam ad rogant
tam impudens inuenitur. ut in celsa militia quae propensius
ponderanda est. & sic a aurum repetas ignibus explorandum.
itaam dux esse desideret. Cum tyro ante non fuerit & prius uellit
docere quam discere ad suescat in dñicastris. In lectorum primitus
gradus diuini rudimenta seruitur. nec illi uilesit exorcisam
a colophum subdiac. diac per ordinem fieri ne hoc saltu sed
fiat^{tu} maiorum ordinatione temporibus. Jam uero ad praesby
teri fasagium talis accedat. ut & nomen etatis impleat &
meritum probitatis sapendia ante acta testentur. Jure inde
summi pontificis locum sperare debet. si hoc nimia remissio
con sacerdotum nrorum qui pompam multitudinis querunt.
& putant ex hac turba aliquid sibi dignitatis adquiri. hinc
possim numerosa popularitas & iam his locis ubi solitudo est.
talium repperitur dum par roeas extendi cupiunt. aut quib:
aliud prestare non possunt diuinos ordines largiantur.
quod oportet & districta semper esse iudicii. Rarum est enim
omne quod magnum est. **QUOD SI QUIS INTER
DICTA DIS PEXERIT GRAD SUPERICULO SUBIACEBIT.**

III. **P**roinde nos ne quid meritis dilectionis tuae derogemus ad te
potissimum scripta direximus. quae in omnium fratrum & co
episcoporum nrorum facies ire nota iam. Non tantum eoru
qui in ea prouincia sunt sed & iam qui uicinis dilectionis tuae
prouinciis adiunguntur. socii & quisquis hoc postposita
patrum & apostolice sedis auctoritate neglexerit. a nobis
districtus uindicandum ut locissui minime dubit & sibi
non constare rationem si hoc putat post tot prohibitiones

impune posse temptari contumelie enim studio fit.
 quicquid interdictum toties usurpatur. **QUAE
 IN SINGULIS CLERICIS GRADIBUS
 TEMPORASINT PREFIXA.**

Haec autem singulis gradibus obseruanda sint tempora.
 si ab infantia ecclesiastica ministerii nomine dederit in
 lectores usque ad uicesimum & octiduum annum continuata ob
 seruatione perduret. si maior iam & grandeuus accesserit
 ita tamen ut post baptismum statim diuine militie desiderat
 mancipari. si uenit lector si uenit exorcista quin
 quennio teneatur. exinde a colothus uel subdiaconus quattuor
 annis. & sic ad benedictionem diaconatus. si meretur accedat
 in quo ordine quinque annis. si in culpa se gesserit herere
 debet. exinde suffraganeis sapendur per totos gradus
 datis proprie fidei documentis presbyterii sacerdotum
 poterit promereri. De quo loco si uenit exactior ad bonos mores
 ut produxerit. summum pontificatum sperare debet.
 haec tamen lege seruata ut nequidquam. neque poenitentis
 ad hos gradus possit admitti. sane ut & iam defensores ecclesie
 qui ex laicis fiunt supradicta obseruatione teneantur si meruerint
 esse in ordine clericatus. **DAT. VIII. KEMAR
 dñ. nñ. honorio. xij. & theodosio. viij. augg. & cons.**

**INCIP. EPT. ZOZIMI EPI AD PRBOS
 RAUENNE DIRECTA.**

Zozimos commonitorium presbyteris & diaconibus qui
 rauenne sunt. ex latione fratris nris archidami presbyteri
 qualiter suscepti sitis uel quid egeritis agnouimus ut qualiter

illi suscepti sunt qui contra canones aduersum nos adcomi-
 tatamnesio. Quia audentes temeritate irruerunt atque
 haec quaenunc in sumis olim scripta feceramus. eorumque
 iniuriose miserunt respondentes epistolis. sed quoniam non potuerunt
 rei in sua hoc est in nostra ecclesia romana cum nostris conprobis
 commorari. has ad uos illi tradendas litteras destinabimus.
 In quibus decreto nostro sanximus memoratos perturbatores.
 omnium ab apostolicae nostre sedis communione alienos fuisse
 atque nostra subscriptione prolatam sententiam suscepisse.
 Illos etiam qui effrenato facto consilio que ad sensum comodare
 uoluerunt. uerae caritatis se estimare qualiter habeantur.
 Quibus hoc obicere uos debetis quod iuxta canonum precepta
 fortiter incurre. & qualiter probos non decebat rebelles
 existere temptauerunt. uos tamen monemus in speculis esse
 debere. nequa eorum prorumpat audacia quos anathe-
 matis scilicet & apostolica ecclesia. De his uero qui eorum
 societatis iunxerunt quid de eis agere debeamus. Cum re-
 uersi fueritis consilio meliori tractabimus & aliam manu dabit.

V. Non. Octob. honorio. xij. & theodosio. vii. aug. cons.

EXPLC. CONSTITUTA ZO SIMI.

supplicatio papae bonifacii ut constitutatur a principe
 quatenus in urbe romanum quam per ambitum

ORDINETUR ANTISTES.

Bonifacius episcopus honorio augusto ecclesiae meae cuius me
 meum sacerdotum uobis res humanas regentibus deputauit
 cura confringit. Ne causis eius quamuis adhuc corporis
 incommoditate detineat propter conuentus quia sacerdotibus

Succedit Zosimo
 418. II

140
Incipit supplicatio papae bonifacii.

uniuersis & clericis & christiani principis desim. siquidem
secus quam oportet & cunctis non uos id facere. quicuncta equa
moderatione componitis sed nos per nos tacentes desideriam
uidebimur quod ciuitatis quietem. Ecclesie pacem peruertere
ualeat amississe. Cum enim humanis rebus diuine cultor^{re} legiosis
domino fauente. presidia nostras culpauerit si non id subura culpauerit
si non id subura gloria. Quam certum est diuinis semper rebus animo
promtore fauisse firmo & stabili iure custodiat. Quod per tot
amorum seriem & sub illis & iam principibus optinuit. quos nulla
nostrae regionis cura contrinxit. Id est licet & sub urbe imperio
clementiae minime quaesunt inlicita formidentur. Ipsa enim ecclesia
deuotionem tuam christi amissime imperator. meo quidem sermone
sed uenerabili appellat affectu. quam christi dominum. uirum fidus rector
& gubernator imperii. uniuersa sponsa tam sibi & intactam uirginem
seruat. ne aliquos paciamini insidiantium procellarum fluctus
inlidi. & quietam faciem tempestatis insolite tumoretur bari
gloriosissime. & tranquillissime imperator auguste. Ipsa uero
que uniuersa sponsa uirum athena mater est ecclesia. hac pietatem
uiram legationem quam suis sacerdotibus commisit. Appellat pre
terita presentiaque repetit. uobis inquit re legiose imperantibus
modo totus est populus. tam fidus deo quam tibi qui est principi christiano.
Ecce enim inter ipsa mysteria inter preces suas quas prouinciae felicitate
dependit imperii. Teste apud quem & de cuius sede dicitur sancto petro.
solicitas pro re legione obseruantia uocibus clamant. Cum sollicita
petitione miscetur. aratione hos in uarias res semel euulsa distrahatur
acutis solito. temptatore sollicitante discordia agere & pluribus
princeps christi amissime. nisi apud thesaurum esse secura causarum.

Et in oppressionibus idolorum in hereticorum correctionibus
 fidelium diuino cultu pariter cum imperio semper florente uicissim.
 Habes refugium tue mansuetudinis animum. Cum sua re legionis
 ueneratione coniunctum. Cum quicquid huic proficiat uos agatis
 conferatis fratribus. & cum sacerdotibus meis probatissimis uiris.
 Ame & ab omnibus qui ecclesiam faciunt. istam undalegatio
 quibus precamur. sacre causa re legionis prosequentes murbe
 urae mansuetudinis hoc anno quo postulat annuistis. In per
 petuum statui uniuersalis ecclesiae consulas. **DAT**

REIUTE. INCIPRESCRIPTUM

honoris augusti ad bonifatium papam romanum in quo statuit
 ut si deno romae epi ordinati fuerint duo ambo de ciuitate pelluntur

Victor honorius inclitatus triumphator semper augustus
 scilicet ac uenerabili bonifatio papae urbis aeternae. scripta beati
 tudinis tuae deuota reuerentiae gratulatione suscepimus.
 quibus recensere egimus omnipotentis deo maximas gratias quod
 scilicet moniam tuam post longum incommodum optate redditum
 didicimus sanitati. & ideo reuerentibus uenerabilibus uiris
 gaudium nostrum. sacrorum apicum ad testatione signamus ac
 petamus ut cotidianis orationibus apostolatus tui studium
 ac uotum suum circa salutem atque imperium nostrum dignetur
 impendere. Illud autem pietatis nostrae satisfactum esse cognosce
 quod scilicet moniam tua de ecclesiarum aut populi perturbatione
 sollicita est quae ut aliqua ratione possit euenire. satis clementia
 nostra credidit esse prouisum. Denique predicante beatitudine tua
 id ad cunctorum clericorum notitiam uolumus peruenire.
 ut si quid forte re legionis tuae quod non optamus humana forte conage

Sciant omnes ambitionibus esse cessandum ac siduo contra
 facte merita te certantum fuerint ordinati. Nullum ex his
 futurum penitus sacerdotem sed illum solum in sedem
 apostolicam permansurum. quem ex numero clericorum
 noua ordinatione diuinum iudicium & uniuersitatis consensus
 elegerit. unde idolo seruandum est. Ut omnis tranquillam
 mentem & pacificos animos. Ex serenitatis nr̄e admonitione
 custodiant. Nec aliquid seditionis conspirationibus temptare
 conentur. Cum certum sit nulli partium sua studia profutura.

EXPLICIT EPISTOLA BONIFATII EPI

urbis romae ad episcopos gallie de maximo ep̄o diuersis.

CRIMINIBUS ACCUSI.

Bonifatius ep̄s patro clo remigio. maximo hilario seuro
 ualerio. iuliano castorio leontio. constantino. iohanni
 montano. marino. mauricio. & ceteris ep̄s per gallias &
 septem prouincias confutatis ualenting nosderici ciuitatis
 adierunt. Proponentes per libellum criminaque maximum
 testis & tota prouincia asserunt commississe. Delegata toties
 cognitione illum confutata subter semper fugisse iudicia.
 Nec confusum conscientia fefanasse ut hies & innocens exami
 natus omnibus purgaretur. Quae toties decreta ex nr̄arum
 quoque cartharum inferuone cognouimus. Qui e contrario
 probauit de se illa quae dicta sunt. Qui ad ea confutanda cum
 essent innumera adecessoribus meis prouincialis delegata
 cognitio. Conuentus & iam dicitur euisse & adesse minime
 uoluisse. & nullus dubitat quod ita iudicium nocens subter
 fugit. Quemadmodum ut absoluator qui est innocens querit.
 sed astuta cauillatio eorum qui uersutas agendum credunt
 esse consilii. Numquam innocens nom̄ accipiet.

Confiteatur enim de omnibus quisquis se subter fugere iudicium
 dilationibus putat. ueniat tamen aliquando ille qui talis perhibetur
 in medium. Nec prode est illi toties latuisse toties subter fugisse.
 Quem sui actus & commissi quocumque fuerit eaque obiciuntur
 illi si uera sunt criminare persequuntur. Debueram quidem nam nunc
 dignam pro eius accusatis in iudicio ac ab eis qui cognitionem
 & decretum iudicium sepe declinando. credidit in ludendum ferre
 sententiam. Ac ne aliquis pro eo quem forsitan iudicatur & sibi
 qui absens est licet sit que sitis a nobis reseruatam esset. Nihil dicere
 maluimus inter capedinem temporis data differri. Cum haec
 etiam eius accusatores assererent. De cuius intentionibus & moribus
 sic securum maximum tanto magis damnanda comittere quanto
 tardius se confutatio iudicio presentaret. Quem manicheorum
 in uolutum caligine arguunt turpi secta olim. Ita nec eum possit
 abluere animum sordidasse in probatione obiecerit. Gesta
 synodalia proferentes. & commissis in uolutum undique flagrant
 nullum eum sanitate habuisse respectum quem furor suo & insana
 temeritate ad secularium quoque iudicium tribunalia subditum
 questionem. quod in uilique persona turpissimum est obicere
 peruenisse homicidium damnata adferunt gestas prolatas in medium.
 Et hunc talem post tanta taliaque commissi episcopatus. Adhuc
 sibi nomen in suis latibus uindicare in propriae ciuitatis infamia
 nimis doloribus conquiruntur. & sancti nomen uindicando sibi
 uelle pollueri. Ideoque frater km̄i qui audiendus hic presentare
 se noluit. Ne conuictus forsitan ab accusantibus secleris possit.
 Dignatandem aliquando presentatus episcopali iudicio pronun-
 ciationis congrue ferri. sententia quam quam illi cum haec
 edocta fuerint. Que quo huius nominis esse iactura qui pudorem
 numquam habuisse sacerdoti perhibetur. & locum suum nemo dico

bonofatu.

quidem tempore custodisse dilationem dedimus. & decreuimus
ut indebere in praouincia esse iudicium. & congregare
synodum antedie Kalendarum nouembrium. ut si adesse uoluerit
praesens si confidit ab obiecta respondeat. si adesse neglexerit
dilationem sententiae de absentia non lucretur. Nam manifestum
est confiteri eum de crimine. quindulto & toties delegato iudicio
purgandi se occasione non utitur. Nihil enim inter est utrum
in praesenti examine omniaque dicta sunt conprouentur. Cum ipsa
quoque pro confessione procurata toties constet absentia. Nos
autem per omnes praouincias litteras dirigemus. Ne excusationem
sibi ignorantis obtendat. ut ad praouinciam uenire cogatur
& illic se constituto praesentare iudicio. Quicquid autem uera caritas
de hac causa duxerit decernendum. Cum ad nos relatum fuerit
nostra ut condecet & necesse est auctoritate firmetur. **D X T**

SUBD. IO IUN MONAXIO UC CONSUL

ut in una quaeque praouincia nemo contempto metropolitano
EPISCOPUS ORDINETUR.

III. Bonofatus episcopus urbis romae hilario episcopo narbonensi difficilem
quidem fidem querimonis commodamus. Quarum sacerdotum
domini pulsant intentio. maxime cum eos locuntur quippiam contra
patrum statuta temptasse. Sed frequenter haec asserit sicut nunc
multitudo causandum. Ecce enim ut caritativa recognoscit
ex subditis lutubensis ecclesiae. Clero uel plebis praecessuas
uella acrimas ad nos quantum datur intellegi. magnocum dolore
miserunt dicentes. Coepimus patroclum suae petitione cessante
in locum decedentis episcopi nescio quem in aliena praouincia. praeter
missio metropolitano contra patrum regulas ordinasse. Quod
nequaquam possumus ferre patienter. Quia conuenit nos pater
narum sanctionum diligentes esse custodes. Nulli & enim

explíc. ept. pap. bonifati.

uidetur incognita synodi constitutioni caene. quae ita precipit
ut eadem propria uerba ponamus. Per unamquamque provinciam
ius metropolitanus singulos habere debere. Ne cuiquam duas
esse subiectas. Quod illiqua lter credendum non est seruandum
scó spú subsequente sibi m& censuerunt. Unde fr̄ km̄e sicut res sunt
& ad ecclesiam supradictam provinciam etiam includat. Nra auctori-
tate communitate communitas. Quod quidem facere sponte
deberet desideris supplicantium & uoluntate respecta ad eundem
locum in quo ordinatio talis celebrata dicitur metropolitani iure
munitus & p̄ceptionibus nr̄is fretus accede intellegens arbitrio tuo.
secundum regulas patrumque cumque faciendas sunt a nobis esse
concessa. Itaut per actis omnibus apostolice sedis quicquid statueris
tereferente clarescat. Custodius provinciae ordinationem licet esse
mandatum. Nemo ergo eorum terminos audax temerator excedat.
Nec aliquid in illorum contumeliam partibus suisque sibi inuidetur
concessa defendat. Cesset huiusmodi pressa nra auctoritate
p̄sumptio eorum. Qui ultra digitum suae limitem dignitatis ex-
tendunt. Quod idcirco dicimus ut auertat caritas tua ad eos
canonum p̄cepta seruare. Ut ita constitutio quoque nostra
definiat. Quatenus metropolitanus sui unaqueque provincia
in omnibus rebus ordinationem semper expectet. **DATV.**
V. ID. FEB. DD. NN. HORIO. XIII.
& theodosio. x. cons. Expt. pap. bonifati. Incipit decreta
pap. celestani. num. xxj. de prospero & hilario qui quosdam
galliae probis accusant pellagii sectores.

Succesit Bonifacio
423.

Dilectissimis fratribus uenerio. marino. leontio. auxonio.
archadio. fultano. & ceteris galliarum epis celestani apostolici
uerba p̄cepta sunt. apud iudeos atq; gentiles sine offensione
non esse debere. hoc quis quis xpianus est. tota animi uirtute

custoditum . quodcumq; sit non parum periculi illum manere poterit
ante dñm qui hoc decretat & iam fidelibus exhibere . Nam qualiter nos
quae neminem perire uolumus ita contristent . Quae auctoribus xpianis
percellunt animos xpianos . Dominicus in euangelio sermo testatur . At
enim ipse saluator . Quod expedit scandalizandi unum de pusillis
in maris profunda demergi . & ideo quae sit uis iam pena queramus . Cui
tale supplicium legimus expedire filium p̄ sentes prosperae . Hilarior
quorum circa dñm sollicitudo laudanda est . Tantum mesio quibus
pr̄bis illicere quid dissensionem ecclesiarum faudeant . sunt apud nos per
secuta utandis aplinatas quae fones uocantes in medium pertinaciter eos
dicant . p̄dicare aduersaria ueritati . sed uis dilectioni iustus imputamus .
Quando illi supra uos habent copiam disputandi . Legimus supra magistru
non esse discipulum . hoc est non sibi debere quemquam iniuriam doctoru
iudicare doctrinam . Nam & hoc ipsos ad dñm positos nouimus addo
cendum cum sit . Dicente apl̄ eister tuis locus intra ecclesia deputandus .
Quid illic specie est ubi magister tacentibus hilocuntur . Qui sita e .
eorum discipuli non fuerunt . Timeo ne conhibere sit hoc tacere . timeo
nemagis ipsi loquantur qui per mittunt illi stabiliter loqui in talibus
causis nocere & suspitione tacetur nitas . Quia occurreret ueritas si falsitas
displiceret ; merito namque causa nos respicit . si silentio faueamus
errori ; Ergo corripantur huiusmodi non sit his liberum habere
prouoluntate sermonem ; Desinat sita res sunt incessere nouitas . ue
tustatem . desinat ecclesiarum quietem inquietudo turbare ; conantur .
sepe naufragio mergere ; quos in portum stantes scatio facit
fido assuetos ; fida quippe . e . omnium scatio . Quorum perfectas
gressibus uesigia non inducitur ; Restituerit ad apostolicam p̄
dicta sedem . haec ipsa nobis quae temptat p̄turbatio conquerentes
habere te fr̄s km̄i . pro catholice plebis pace tractatum . sciant se
sitamen cessentur . pr̄bi dignitate uobis esse subiectos . sciant

TO
N

finis decreta pap̄ celestani.

quod sibi om̄s qui maledocent - discere magis ac magis competat quam docere - Nam quid in ecclesiis uos agitis silli summam teneant p̄dicandi. Nisi forte illud obsistat. quod non auctoritate non adhuc ratione colligitur. Ut aliqui fratrum nr̄m nuper de laicorum consortio in conlegium nr̄m forsitas am̄issi - Nesciant quid sibi debeant uindicare sup̄ his multa iam dicta sunt eotempore quod ad fratrem statuenti dedimus scripta. Responsum nunc tamen repetentes sepius admonemus. Ut tentur huiusmodi qui laborant p̄ terra aliud quam illent̄ iussit agricola seminare. Nec tamen mirari possumus si haec erga iuuentem huiusmodi temptare audent. Quin tamen etiam quiescentium fratrum dissipare. **DESCO**
ep̄o augustano miralaudis adseruio.

Augustanum sc̄e recordationis uirum p̄ uita sua. utque meritis
in m̄ra communione semper habuimus nec unquam hunc sinistere
suspirationis salum rumor aspersit. Quem tamen scientis olim fuisse
meminimus uanter magistros. Etiam am̄is semper decessoribus habe
rentur. Bene ergo de eom̄s in commune senserunt. utpote qui ubiq̄
cunctis & amor fuerit & honori unde resistatur talibus quos male crescere
uideamur. Nefas est haec patre legio s̄ animas. quarum afflictione
quia membrana sunt. Nos quoque conuenit macerari quamuis maneat
horum beatitudo p̄missa. Quicumque pbantur p̄secutionem p̄p̄i iustitiam
sufanere. quibus quid promittat dñs in futurum sequens sermo declarat.
Non est agentium causa solorum uniuersalis ecclesia quacumque nouitate
pulsatur. Intellegamus hec ipsa uobis que nobis non placent displicere.
quod ita demum probare poterimus. si inposito improbi silentio. De
talise in posterum querella cessauit. Dñs uos in colomet custodiat
fr̄s km̄i. **INCIP̄ P̄TERRITORUM SEDIS**
apostolice ep̄orum auctoritates de graadi.

Quia nonnulli qui catholico nomine gloriantur. Indignas
hereticorum sensibus seip̄rauitate siue in perita demorantes.

Purissimus disputatoribus obuiare p̄sumunt. & cum pellagium
atque celesianum anathematizare nondubitent. magistros tamen
magistros tamquam necessarium modum excesserint obloquuntur.
Eaque tantummodo sequi & probare profitentur. Quae sacratissima
beati petri contra inimicos gratiae per ministrum presulū
suorum sanxit. & docuit necessarium fuit diligenter inquirere. Quid
rectores romane ecclesiae de heresi quae eorum temporibus exorta
fuerit iudicant. & contra nocentissimos liberi arbitrii defensores.
Quid de gratia sentiendum esse censuerint. Ita ut & iam africanorum
concliorum quasdam sententias iungeremus. Quas utique suas fecerant
apostolica auctoritas cum probarunt. ut ergo plenius quia aliquod dubitant
instruantur consuetudine scōrum patrum compendioso manifestamus
indiculo. Quo si quis non nimium est contentosus. Agnoscat omnium
disputationum connexionum ex hac subditarum auctoritatum breui
tate pendere. Nullamque sibi contradictionis super esse rationem
sic catholicis credat & dicat. **QD AD AM OMNES**

I homines lesere nec quemquam nisi xpi gratia possunt saluari.

III In purgatione ad omnes homines naturalem possibilitatem & innocen-
tiam perdidisse. & neminem de profundo illius ruine per liberum
arbitrium posse consurgere nisi cum gratia miserantis et exercit.

Pronunciante beate memorie papae innocencio atque dicente in epistula
ad carthaginense concilium. liberum enim arbitrium ille per pessum
dum fuit inconsultus utitur bonis. Cadens in purgationis profunda
demersus est. & nihil quemadmodum exinde surgere posse inuenit.
suaque in omni libertate deceptus huius ruine latuit & aduenit.

Qui per noue regenerationis purificationem. Omne preterita
uitium sub baptismatis lauacro purgauit. **QUO D NEMO**
sit bonus nisi uiribus nisi participatione eius qui solus bonus est.

V Neminem esse per semetipsum bonum nisi participationem suam & ille

qui solus est bonus. Quod in eisdem scriptis eiusdem pontificis sententia
 pro testatur dicens. Numquid nos deorum posthac rectum mentibus
 aestimemus. Quae sibi seputant debere quod boni sunt. Nec
 illi considerant cuius cotidie gratiam consequuntur. qui sine ullo tunc
 se adsequi posse confidunt. **QD NISI GRATIA DĪ**
 continua iubemur insidias diabuli superare non possumus.

VI

Neminem etiam baptismatis gratia renouatum idoneum esse ad supe-
 randas diaboli insidias. Et ad euincendas carnis concupiscentias.

Nisi per cotidianum adiutorium dī per seuerantiam bone conuersationis
 acceperit. Quod eiusdem antistitis in isdem paginis doctrina confirmat
 dicens. Namquam uis hominem redimere a peccatis ille peccatis
 tamen sciens iterum posse peccare ad reparationem sibi. quemadmodū
 possit illum. & post ista corrigere multa seruabit. Cotidiana praesentat
 illa remedia quibus nisi freta confisi que nitamur nullatenus humanor
 uincere poterimus errores. necesse ē. enim ut quo auxiliante uin-
 amur eo iterum non adiuuante uincamur. **QD P XPM**

VII

LIBERO BENEUTATUR ARBITRIO.

Quod nemo nisi xpm libero beneutatur arbitrio. Idem magister
 in epistula ad mileuitanum conualium. Datapredicat dicens. Ad
 uertendum. opus uis simarum mentium peruersa doctrina. qd primū
 hominem ita liberat ipse decepit. ut dum indulgentius frenis eius
 utitur. In p̄uaricationem p̄sumptione concideret. Nec ex hac
 potuit erui nisi ei prouidentia regenerationis statum pristane
 libertatis xpī dñi reformasset aduentus. **QD OMNIA**
SCORUM MERITA DONASINT DĪ.

VIII

Quod omnia facticia & omnia opera ac merita scorum addi gloriam
 laudem querere ferenda sint. quia nemo aliunde ei placeat
 nisi ex eo quod ipse donauerit. Inquam nos sententiam dirigit
 beate recordationis pape Tosimi regularis auctoritas. cū scribens

ad totius orbis epōs ait. Nos autem in strictudine omnia enim bona
 ad auctorem suum referenda sunt. unde nascuntur ad fratrum & co
 epōrum nrōrum conscientiam uniuersa retulimus. hunc autem ser
 monem sincerissime ueritatis luce radiantem tanto afri epī honore
 uenerantur. ut ita ad eundem uirum scriberent. Illud uero quod in
 litteris quas in uniuersas prouincias curata esse mittendas posuisti dicent.
 Nos tamen in strictudine & cetera sic accepimus dictum ut illos qui contradi
 ad iudicium extollunt humani arbitrii libertatem destricto gladio
 ueritatis uel uelut cursim transiens amputares. Quid enim tam libero
 feceris arbitrio. quam quod uniuersa in nrōe humilitatis conscientiam
 retulisti. & tamen in strictudine factum esse fideliter. sapienter que
 uidisti ueraciter fidenter que dixisti. Ideo utique quia pparatur
 uoluntas ad nō. & ut boni aliquid agant pater nisi inspirationibus suorū
 ipse tangat corda fideliorum. Quotquot enim in spū dī aguntur u
 filiū simeli. ut nec nostrum deesse sentiamus arbitrium. & in bonis
 quibusq; uoluntatis humane singulis motibus. magis illius ualere
 non dubitemus auxilium. **QUOD OMNIS SCĀ**
 cogitatio & motus pīe uoluntatis ex dō sit. **VIII.**

Quod ita dī in cordibus hominum atque in ipso libero operetur
 arbitrio. ut scā cogitatio pium consilium omnisque modis
 bonę uoluntatis ex dō sit. Quia per illum aliquid boni possumus
 sine quo nihil possumus. Ad hanc enim nos pferri nonem id est doctor
 instituit. Quicum ad totius orbis epōs de diuine gratię apitulatione
 loqueretur qđ ergo ait. Tempus inter uenit quo eius non negamus
 auxilio. In omnibus igitur acibus causisq; cogitationibus motibus
 adiutor & protector orandus ē. superbum est enim ut quicquam
 sibi humana natura psumat. Clamante aplo. Non est nobis conluctatio
 aduersus carnem & sanguinem sed contra principes & potestates
 aeris huius contra spiritalia nequitia in caelestibus & sicut p se iterū dī

Infelix ego homo qui meliberabit de corpore moras huius
 gratiadi per ih̄m xp̄m dñm nr̄m. & iterum gratiadi sum id quod sum.
 & gratia eius in me uacua non fuit. sed plus illis omnibus la^{te}raui. Non
 ergo autem sed gratiadi mecum. Quod gratiadi non solum peccata
 dimittat sed & iam adiubet. Ne committantur & lex impleatur.
 Non sicut ait pelagius facile quasine gratiadi.

DIFFICILIS POSSE IMPLERI.

Illud & iam quod in tra carthaginensis synodi decreta constatatum est
 quasi proprium apostolice sedis amplectamur. Quod salic & tercio
 capitulo definitum est. ut quicumque dixerit gratiam di quia
 iustificamur per ih̄m xp̄m dñm nr̄m. Ad solā remissionem peccatorū
 ualere quae iam commissasunt. Non & iam ad adiutorium ut non
 committantur anathemasit. & iterum quarto capitulo ut quisq̄
 dixerit gratiam di per ih̄m xp̄m. Propter hoc tantum nos adiuuare
 ad n̄ peccandū quia p̄ ip̄sū nob̄ reuelatur & aperitur intellegentia
 mandatorū. Ut sciamus quid appetere & quid uitare debeamus.
 Non aut̄ illā nob̄ prestari ut quod faciendū cognouimus & iam
 facere diligamus atque ualeamus anathemasit. Cum enim
 dicat apostolus scientia inflat caritas uero edificat. ualde impiū ē.
 ut credamus ad ea quae inflat non habere gratiā xp̄i. & ad eam
 quae edificat non habere. Cum sit utrumque donum di & scire
 quid facere debeamus. & diligere ut faciamus ut edificante sci
 entia non possit inflare. sicut autem de dō scriptum est. Qui
 docet hominem scientiam. Ita & iam scriptū ē. Caritas ex dō est.
 Item quinto capitulo ut quisquis dixerit. ideo nobis gratiam iusta
 ficationis dari. Ut qd̄ facere p̄ liberū uideamur. arbitrium
 facilius possumus implere p̄ gratiam tāquā & si gratia a n̄ daretur.
 Non quidem facile sed tamen possumus & iam sine illa implere
 diuina mandata. anathemasit. De fructibus enim mandatorū

degradi.

dn̄s loquebatur ubi non ait. sineme diffiluis potestas facere.

Sed ait. sineme nihil potestas facere. **QUO O SEDIS**

apostolice omnes orationes xp̄i gratiā resonant quæ genus humanū ab æternam damnationem reparatur.

Preterea beatissime & apostolice sedis inuolabiles sanctiones quib:
nos p̄ssimi patres p̄sa fere nouitatis elatione deiecta. & bone uolun
tatis exordia. & incrementa probabilium studiorū. & in eis usque
in finem p̄seuerantia ad xp̄i gratiam refferre docuer̄. obsecrationū
quoque sacerdotalium sacramenta respiciamus. quæ ab apostolis
tradita in toto mundo atq; in omni catholica ecclesia uniformiter
celebrantur. ut legem credenti lex statuat supplicandi. Cū enim sc̄arū
plebium p̄sules mandata sibi & legationem fungantur. Apud
diuinam clementiam humani generis agunt causam. & tota secum
ecclesiam congemescere postulant & p̄cant. Ut infidelibus doneatur
fides. ut idolatriæ ab impietatis sue liberentur erroribus ut audeis
ablato cordis uelamine lux ueritatis appareat ut heretici catholice
fidei p̄ceptone respiscant. ut sc̄ismatici sp̄m rediuius caritatis
accipiant. ut lapsis poenitentia remedia conferantur. ut deniq;
cathecumini ad regenerationis sacram̄ta p̄ducti celestis misericor
die auxilio referatur. hæc aut̄ n̄ p̄ finctoriæ neque inani ad n̄o
p̄ta rerū ipsarū monstra effectus. Quomodo quidem ex omni errorū
genere. plurimos d̄s dignator adtrahere quos eruditor de potes
tate tenebrarum transferat in regnū filii caritatis sue. & ex uasis
ire faciat uasa misericordie q̄ ad o totam diuini operis esse sentatur.
Ut hæc efficiendō gratiarum sempactio laudisq; confessio pro in
luminatione saluum uel correctione referatur. **QUO Q̄ RATIA OI**

& iam baptizandorum testetur instituta purgatio cum exor
cismis exufflationibus sp̄s ab eis abiguntur immundi.

Iud & iam q̄ dicitur ab ap̄tandis in uniuerso mundo sc̄i ecclesia

Expliciunt auctoritates.

uniformiter agit. Non occiso contemplamur intuitu. Cum siue paruuli
siue iuuenes ad regenerationis ueniunt sacramentum. N prius fontem uitae
ad eum quam exorcismis & exufflationibus clericorum spiritus ab eis
immundus abigatur. Ut tunc uere appareat quomodo princeps mundi
huius mittatur foras & quomodo prius alligetur fortis. & deinceps uasa
eius diripiantur in possessionem transfusa uictoris. Qui captiuam ducta
captiuitatem & dat dona hominibus. His ergo ecclesiae sacris regulis.
& ex diuina sumpsit auctoritate documentis. Ita adiuuante domino confir-
matus sumus ut omnium bonorum affectum atque operum & omnium studiorum
omniumque uirtutum. Quibus ab initio fidei ad dominum tenditur dominum pro-
fitemur auctorem. & indubitemus ab ipsius gratia omnia hominis merita
perueniri. Per quem sit ut aliquid boni & uelle incipiamus & facere. quod
utque auxilio & munere dei non auferetur liberum arbitrium. sed liberum
ut de tenebroso lucidum de prauo rectum. De languido sanum. de impru-
dente sit prouidum tanta enim est erga omnes homines bonitas dei. ut nra
uella esse meritaque sunt ipsius dona & pro his que largitus est. & nra
per misericordia sit donaturus. Agit quippe in nobis. ut quod uult & uellimus
& agamus. Nec ociosa. esse in nobis patitur quae exercendo non negligenda
donauit ut & nos cooperatores simus gratiae dei. Ac si quid in nobis
ex nra uiderimus remissione languiscere. Ad illum sollicite recur-
ramus. qui sanat omnes languores nostros. & redimet de merito uitam
nram. & cui cotidie dicimus ne inducas nos in temptationem sed
liberanos a malo. **Q**UOD PROFUNDIORES
que rationes ne contemnende sint nec poentur adserendae.

XIII.

Profundiores uero difficiliioresque partes incurrentium questionum
quas latius tractarunt qui hereticis resisterent. sicut non audemus
contempnere ita necesse habemus adseruere. quia ad confitendam
gratiam dei cuius operi ad dignationem. Nihil penitus subtrahendum
est. satis sufficere credimus quicquid secundum praedictas regulas

apostolice sedis nos scripta docuer. ut prorsus non opinemur
 catholicam qd aparuerit p̄ fixis sententis esse contrarium.

EXPLICIT AUCTORITATES

preteritorum sedis apostolice epi scōrū de gratia di & libero voluntatis:

Celestani uniuersis ep̄s per biennensem . . . arbitrio .
 & narbonensem prouinciam consuetas in dno salutem. Cuperemus
 quidem de ur̄arū ecclesiarum ita ordinatione gaudere ut congratulemur
 potius de profecto quam aliquid commissum contra disciplinam ecclesi
 asticam doleremus. Ad miram & iam lētam & benefacta pueniunt
 & memoris aculeis nosque fuerint malefacta compungunt. Nec silere
 possumus. cū hoc ut ab inlicitis reuocemus aliquos officii nr̄i puocemur.
 in sanctu in speculis ad ō consuetas ut uigilantemr̄ diligentiam con
 probantes. & que quo hercenda sunt resecemus. & que obseruanda s̄
 uinciamus. & quamuis arca longinquam sp̄ritalis cura non defectit
 sed se pomā quanomen dī p̄dicatur extendit nec notitiam nr̄am
 subter fugiunt. que in euerfionem regularum non uelle p̄ruptionis
 auctoritate temptantur. **QD N̄ DEBEANT SACERDOTES**
 aut clerici amicti palleis & p̄cinca lūbis in eccl̄is ministrare.

XIII. Dicimus enim dñi sacerdotēs sup fatioso potius cultui inseruire.
 quem mentis uel fidei puritati sed n̄ mirū si contra ecclesiasticum
 morem faciunt quia in ecclesia non creuer. sed alio uenientia in
 tinere secum haec in ecclesiam. Quae in alia conuersatione habu
 erant intuler. Amicti pallio & lumbos p̄cinca credunt se sc̄e
 scripturę fidem. N̄ per sp̄m sed litterā completuros. Nā si adhuc
 ista precepta sunt ut talit̄ seruentur. Cur n̄ fiunt pariter
 que secuntur. ut lucer n̄ ardentes una cum baculo teneantur.
 Habensuum ista mysterium & intelligentibus ita clara sunt.
 ut eamagis quae de c̄e significatione seruentur. Nā in lūborum
 p̄cincone castitas. In baculo regim̄ pastoralem in lucernis

ar denabus boni fulgor operis de quo dicitur sic opera uera luceant
 indicatur. habent tam istum forsitan cultu more potius quam
 rationem. sequentes qui remotioribus habitant locis & pcul aceteris
 degunt. unde hic habitos in ecclesiis gallicanis ut tot annoru tantorūq;
 pontificum in alterum habitum consuetudo uertatur. Discer
 nendi a plebe uel ceteris summus doctrina a non ueste conuersatione.
 N habitu mentis puritate non culta nam si fūdere incipiamus
 nouitati traditum nob a patribus ordinem calcauimus. Ut locum
 sup uacuus sup fitionibus faciamus. Rude sergo fidelium mentes
 ad talia non debemus inducere. Docendi enim sunt potius quam
 ludendi. Nec imponendum eorū ē. oculis sed mentibus infundenda
 pcepta. Erant quidem multa q; pro disciplina ecclesia facta uel
 ipsius rei dicere ratione possemus. sed ab his ad alia deuocamur.

quod nulli sit ultima penitentia deneganda

XV

Ag nouimus enim poenitentiam morientibus denegari nec illorum
 desideris annui. qui obitus sunt tempri hoc animis sue cupiunt remedio
 subueniri. horremus fateor tante impietatis aliquem repperiri.
 unde di pietate desperet & quasi non possit ad se quo uis tempore concur
 renti succurrere. & piclitantem sub onere peccatorum hominem
 perdere quo se ille expedire desiderat. & liberari quid hoc rogo aliud ē.
 quam morientem mortem addere eiusq; animum. suam credulitatem
 ne absoluta esse possit occidere. Cū dñs ad subueniendum paratissimus
 inuitans ad paenitentiam. sic pmitat peccatori inquit quacumque
 die conuersus fuerit peccata eius n̄ reputabuntur ei. & ideo iterum
 nolo mortem peccatoris sed tantum conuertatur & uiuat. salute
 ergo homini adimit quisquis mortis p̄terea tēpri penitentiam
 denegari. & desperauit de clementia di qui eum ad subueniendū
 moriendum morientem sufficere. uel momento posse non credidit
 pdidisset. Latro in cruce p̄mium ad xpi dextera pendens. si illum

unius hore penitentia non iudicabitur. Cum esset in poena penitentie
 & per unius sermonis promissionem habitaculum paradisi deo pro
 mittente promeruit. uera ergo ad deum conuersio in uultibus positore
 nite potius est estimanda quam tepe propheta hostaliter adserente.
 Cum conuersus ingemuert tunc saluus erit. Cum ergo deus sit cordis in
 spector quouis tempore non est deneganda poenitentia postulanti.
 Cum illi se obliget iudici cum occulta omnia nouerit reuelari.

QUOD PER GRADUS ECCLE

siasticos ad episcopatum debeat officium peruenire.

VI. Ordinato uero quosdam fratres karissimi episcopi qui nullis ecclesiasticis ordinibus
 ad ante dignitatis fastigium fuerint insuati. Contra patrum decreta
 huius usurpatione qui se hoc recognoscit fecisse didicimus. Cum ad
 episcopatum his gradibus quibus frequentissime cautum est debeat
 peruenire ut minoribus initiati officia ad maiora firmentur. Debet
 enim antesse discipulus quisquis doctor esse desiderat. ut possit
 docere quod dicit. Omnis uita insitutio ac adit. quod tendit se ratione
 confirmat. Qui in meliorem opera dederit preceptor. esse non potest
 litterarum qui non per singula sapentia creuerit. a demeritum
 sapentia ordinem non potest peruenire. solum sacerdotum inter
 ista rogo uilius est quod facilius tribuitur cum difficilius impletur.
 sed iam satis est. Lacos ordinare quod nullus fieri ordo per mitat.
 sed etiam quorum crimina longe lateque per omnes partes notae uincias
 ordinantur. Daniel enim nuper missa relatione ex orientalibus
 ad nos parabus ad omni quod tenuerat uirginum monasterio nefarius est.
 obiectiombus accusatus. multas demultas obiecta flagitia in qua
 nam later & terrarum parte questus est. ut si usque innocentie confi
 deret & contra se iudicium postulatam minime declinat &. missis
 ad arelatensem episcopum per fortunatum subdiaconum preceptiones ut ad
 iudicium desanaretur episcopale tantis grabatur testimonis.

tanta facinorū accusatione pulsatus. sacrarū ut dicitur uirgē
 pollutus incesto ep̄s adseritur ordinatus. In nr̄is libellis criminis
 continentur. quorum ad uos quoque exemplaria direximus in
 pontifici dignitatem. hoc temp̄r quo ad causam dicendā missis
 a nob̄ litteris uocabatur obrep̄sit sacronomini absenti iuria facilius.
 ut hanc dignitatem tali dando amiserit ordinator quā eam obta
 neat ordinatus cui conuicto sociabitur. Qui eum sibi credit
 largiendo pontificiū sociandū. Qualis enī ipse sit quisquis tales
 ordinari ostendit. his ergo in medium nunc deductis cū plerique
 ur̄m sint. qui apostolice sedis statuta cognouerint nob̄ cum tēp̄r
 aliquando uersati ad discipline normam nr̄is conuenta ad orat
 tionibus omnia fraternitas ur̄a euocare festinat. **Q̄D UNAQUEQUE**
 prouincia suometro politano debeat esse contenta.

XVII

Primum ut iuxta decreta canonū unaqueque prouincia suometropoli
 tano contenta sit. ut decessorū nr̄i data ad nar̄ bonensem ep̄m continent
 confutata. Nec usurpationi locus alicui sacerdoti in alterius conce
 datur iniuria sit concessis sibi contentus. unusquisq; limitibus alter
 in alterius prouincia nihil p̄sumat. Nec emeritas in suis ecclesiis
 peregrini & extranei & qui ante ignorant̄ ad exclusionem eorum. quibene
 de suorum ciuū merentur testimonio p̄ponantur. Nenouum q̄dā
 deco ep̄i fiant infatutū uideatur esse collegium. **Q̄D NOLENTIB:**
 clericis uel populis nemo debeat episcopus ordinari.

XVIII

Nullus in uitis detur ep̄s clericis plebis & ordinis consensus & desi
 deriū requiratur. Tunc alter de altera eligatur ecclesia. si de
 ciuitatis ipsius clericis cui. ē. ep̄s ordinandus nullus dignus q̄d
 euenire n̄ credimus potuerit inueniri. Primū enī illi rep̄bandis
 ut aliqui de alienis ecclesiis merito p̄ferantur habeat unusquisq;
 siue fructum militie in ecclesiam. In qua suā p̄ om̄a officia trans
 egit & atem in aliena stipendia minime aliter obrep̄at.

Nec alii debitam alter sibi audeat vindicare mercedem. si facultas
 clericis retinendi si se uiderint p̄grauari. & quos sibi ingeri extrans
 uerso cognouerint non tamen refutare. qui si non debitū p̄miū uel
 liberū deco qui eos rectorus ē. debent habere iudicium. **Q̄D AB IN**
 licitis sit ordinationibus abstinendum.

Ab sanctis etiam ab illicitis ordinationibus nullus ex laicis nullus digamus
 nullus qui sit uidue maritus aut fuerit ordinatus. sed in rephensibilis
 & qualem elegit aptus fiat. Per moysen dicitur dñs p̄cepit uirginem
 accipiat sacerdos uxorem. subsequitur & supple & apl̄ eodem locutus
 spū. unus uxoris uirum de uere episcopatum consecrari episcopum
 ad hanc ergo eligantur formulam sacerdotis. & si que facte sunt ordi
 nationes illicitę remoueantur qm̄ stare n̄ poss̄ nec discussionem nr̄am
 subter fugere potuer̄. Quamuis latere se p̄fament qualiter p̄uener̄.
 nulla re religionis reuerentia obscuritate fuscetur. N̄ situ ana gloriatio
 palleat episcopalem morem qui ep̄i sunt sequantur. Danhel uidimus
 qui accusationem pontificali honore subter fugere se posse credidit. & ad
 fastigium tantum accusatores suos latendo puenit. Ascitatis uero
 ceti interim senouerit segregatū. qui senro iudicio debet obicere.
 si conscientia sup̄ nouit confidentiam obtinere. maxiliensis uero eccl̄s
 sacerdotem qui dicitur qd̄ dictum nefas ē. In necem fratris taliter
 gratulatur. ut huius cuius sanguinem cruentatus aduenerat portionē
 cum eodem habiturus occurreret exuro eum audiendum collegio
 delegamus. **D̄ XI. VII. K̄T̄ AUC̄ FELICE**
 & turo cons̄ quod nulli sacerdoti canones liceat ignorare.

Celestianus uniuersis ep̄s per apuliam & calabriam constitutus nulli
 sacerdoti uos liceat canones ignorare nec quicquā facere qd̄ patrū
 possit regulis obuiare. Quae enim nob̄ res digna ser uabitur. si
 decretalium normam constitutorum p̄ aliquorum libito licentia
 populis p̄missa frangatur. **Q̄D N̄ CONUENIAT**

contentis clericis ecclesiarum de laicis epōs ordinari.

XXI

Audiuimus quosdam propriis deſtitutas rectoribus ciuitates
epōs ſibi petre uelle de laicis. Tantumque faſtigiū tā uile credere.
ut hoc iſ qui nondō ſed ſeculo militauer. Neſamem nos poſſe
conferre n̄ ſolū male de ſuis clericis in quorū contemptu hoc faciunt
iudicantes ſed denobis peſſime quos credunt hoc poſſe facere. ſen
tentes qđ nūquā auderent ſi non quorundam illic hic conſentens ſententia
conhibere. Ita nihilque frequenter ſi decreta proſiciunt. ut hoc
quaſi nunquā de hac parte ſcriptum fuerit ignoretur. Quid p̄derit
p̄ ſingula clericos ſapendia militaſſe & omnem egiſſe in dominicis
caſtris & ceteris. ſi qui hiſ p̄ futuris ſunt ex laicis requiruntur. qui
uacantes ſcto. & omnem eccleſiaſticū ordinē neſcientes. ſaltu p̄ p̄pero
in alienū honorem ambiunt. Immoderata cupiditate transcendere.
& in aliud ut egeſus calcata reuerentia eccleſiaſticę diſcipline tranſire
talibus. Itaq; qui uiri n̄rī id. ē. canonū gubernacula cuſtodiamur
neceſſe. ē. obuiemus hiſq; frat̄nitatē tuā ep̄iſtolis cōmonemus.
Ne quis laicum ad ordinem clericatus admitat. & ſinat fieri unde
& illum decipiat & ſibi cauſas generet. Quibus reus conſtitutus
decretalibus fiat. **Q̄D̄ DOCENDUS SIT POPULUS N̄ SEQUENDUS.**

XXII

Docendus. ē. populus n̄ ſequendus noſq; ſineſcunt eos quid
liceat quidue n̄ liceat cōmonere. N̄ hiſ conſenſū p̄bere
debemus quiſquis uero conatur fuerit temptare p̄hibita
ſententia & cenſura ſedis apoſtolicę minime de futuram. Quae enim
ſola admonitionis auctoritatē n̄ corrigimus neceſſe eſt p̄ ſe
ueritatem congruentem regulis uindictamus per totas. hoc
ergo que p̄ prius rectoribus carent eccleſias uolumus innotefcat.
ut nullus ſibi ſpe aliqua forſitan blandiatur in ludat.

OXI. XII. KL. AG. FLORENTIO ET
diomifio conſr. ex p̄te papae celesiani. Incipit pap̄ leonis decreta.

Leo epf urbis romę uniuersis epif p̄ campaniam picenū tusciam.
 ut p̄ uniuersas p̄uincias confatutis in dñō salutem. Ut nob̄ gratulationem
 facite ecclesiarū fiatū salubri dispositione compositis. Nam̄ leui nos more con
 tritax quoties aliqua contra constituta canonū & ecclesiasticā disciplinam.
 presumpta uel cōmissa cognoscimus. que si n̄ quadebemus uigilantia resecemus.
 Illiqui nos speculatores esse uoluit excusare n̄ possumus. p̄mittentes
 sincerū corp̄ ecclesie quod ab omni purū macula custodire debemus. Ambi
 endū in p̄ba contagione foedari. Cū ipsa sibi membrorū p̄ dissimulationem
 conpago n̄ congruat. **UT NULLUS EP̄ OR̄ SERUŪ**
 alterius ad clericatus officium promouere presumat.

Non admittuntur passim ad ordinē sac̄rū quibus nulla nataliū nulla morū
 dignitas suffragatur. & qui ad omnis sui libertatē consequi minime potuer̄
 ad fastigiū sacerdoti tāquā seruilis uilitas hunc honorē capiat p̄uehantur
 & p̄baridō posse creditur. Quidominosuo necdū p̄bare se potuit. Duplex itaq;
 in hac parte reatus ē. qd̄ & sac̄rū ministeriū talis conforti uilitate polluitur.
 & domnorū quantū ad inlicitate usurpationis temeritatē p̄neret iura soluuntur.
 Ab his itaq; fr̄s km̄i om̄s ur̄e p̄uincie abstineant sacerdotes. & n̄ tantū ab his sed
 ab aliis & iam qui originalia utaliciu conditioni obligatis uolumus tēperari.
 Nisi forte eorū p̄ceptio aut uoluntas accesserit. Qui aliquid in eos iudicant poter̄
 tant. Debe tenim. eē. immunis ab aliis quidiuine militie fuerit adgregandos.
 ut acastri dominicis quibus nom̄ eius ad scribitur. nullis necessitatib; uinculis
 abstrahatur. **UT QUI CŪQUE AD SACERDOTIŪ**
 uel uiduarū maria uel habentes numerosa coniugia p̄moti fuerint ab
 omnibus ecclesiasticis officiis arceantur.

|||||

Qualis uero cum unicuique constituerit natalium honestas & morum esse
 debet sacri altaris ministerio sociandus. & apostolo nos docente & diuina
 p̄ceptone didicimus. & canonū regulis a quibus plerosque frat̄rū declinasse.
 & penitus diuasse repperimus. Nam constat ad sacerdotiū p̄uenisse
 uiduarū maritos. quosdam & iam quibus fuerint numerosa coniugia

Et ad omnem licentiam uita liberior ad sacrum ordinem passim patefactis
 aditibus fuisse permissos. Contra illa beati apostoli uocem quatuorlibus exclamat dicens.
 unius uxoris uirum. & contra illud antiquae legis preceptum quod dicitur & cauetur
 sacerdos uirginem uxorem accipiat non uiduam. non repudiatam. hoc ergo quicumque
 tales ammissi sunt ab ecclesiasticis officis & sacerdotali nomine apostolicis sedis.
 auctoritate iubemus arceri. ne hoc enim sibi potuerit uindicare. Cuius caper
 per hoc quod illis obfiterat. Non fuerit huius discussionis curam nobis specialiter
 uindicantes. ut si qua forsitan de his commissas corrigantur. Ne liceat ultra
 committi. & nequa excusatio de ignorantia nascatur. Quamquam ignorare
 nunquam licuerit sacerdotem. Quod canonum regulis fuerit definitum.
 Haec ergo ad puincia nostras per innocentium legitimum & segetium fratrum & coepiscoporum
 nostrorum scripta direximus. ut quem mala pullulasse noscuntur radicitus
 euellantur. & messem dominicam zizania nullae corrumpant. Ita
 enim fructum uberem quae sit sincera prestabunt. si ea quae natae segete enecare.
 consuerunt diligentius amputentur. **quod uis uirum non solum**
 cleri exigere non debent sed ne clauici christiani.

III

N hoc quoque preter eundem esse duximus quosdam lucriturpis cupiditate
 captos usurariam exercere pecuniam & fenore uelle dutescere. quod nos
 dicameosque in clericali officio constitutos. sed & in laicos cedere qui christiani
 nos sediccupiunt condolemus. Quod uindicari acrius in eos qui fuerint
 confutati decernimus. ut omnis peccandi oportunitas adimatur.

IIII

U ticle ricis ne suo nec alieno nomine foenus exerceat.
 Illud etiam duximus per monendum ut sicut non suo ulla alieno nomine
 aliquis clericorum exercere foenus ad temetipsum. Indecens enim est crim
 suum commodis alienis inpendere. foenus autem hoc solum aspicere exercere
 debemus. ut quod hic misericorditer tribuimus ab eodem qui multiplicat
 & impetuum mensurare tribuere & recuperare ualeamus. **ut si quis**
 sacerdotum contrahere interdicta fecerit a suo officio submouenda.

V

Hoc itaque admonitionem denuntiat. quod si quis fratrum contrahere

constituta uenire temptauerint. & prohibita fuerit ausus admittere.
 a suo senouerit officio submouendum. Nec communionis nr̄e futurū esse
 consortem qui solus ee. noluit disciplinē. neq̄ uero sit qd̄ p̄termissum a nob̄
 forte credatur omnia decretalia constituta. Tam beate recordationis
 innocenti quā omniū decessorū nr̄orū. Quē de ecclesiasticis ordinibus & canonū
 p̄mulgatas. disciplinis. Ita ut nr̄a dilectione custodiri debere mandamus. ut
 si quis in illa cōmissit ueniam sibi deinceps nouerit denegari. **Q̄Ā. VI**

Lid oct̄o maximo iterum & paterno cons̄.

Leoniuersis ecclesiis p̄ italīe prouincie constitutas in dñō salutem. In con
 fortaum uos nr̄e sollicitudinis aduocamus. ut uigilantia pastoralis nequid
 diabolice licere possit a studie cōmissis. ubi gregibus diligentius consulat̄.
 Nihil quid nō misericordia reuelante p̄ nr̄am curā admitt̄ ouibus morbus
 abicitur. Nec dum uobis p̄monitas & adhuc quid agatur ignaris puras
 sedis p̄ ḡte ecclesias. & suarum furtū amiculos inueniat latebrarum.
 ne quod a nob̄ murbe exanguitur tenebrosis apud uos radicibus seminetur.

Plurimos impietatis manichee sequaces & doctores murbe inuesti
 gatio nr̄a repperit uigilantia diuulgauit auctoritas & censura coher
 cuit quos potuimus em̄dare correximus. & udam narent manicheum
 cū p̄dicationibus & disciplinis suis. publicam eccl̄es professionē & manus
 sue scriptione compulimus. & ita de uo ragine impietatis sue confessor
 penitentiam concedendo leuauimus. Aliquantuero qui ita sede mer ser
 uenullam his auxiliantis posse & remedium subuenire. sub dita legibus
 secundum xpianorū principiū constituta. Nescim greges sua contagione
 polluer̄. P̄ publicos iudices p̄petuos exilio relegati. & om̄a que tam
 in scripturis quā in occultis traditionibus suis. habent p̄fana uel turpia
 ut nos & populus quid refuger̄ & aut uitar̄. Oculis xpianę plebis
 certamini manifestatione pro b̄uimus. At eo ut ipse qui eorū
 dicebatur ep̄s a nob̄ tentus proder̄. flagitiosa in suis misfacis
 qua tenuer̄. sicut gestas uos series poterit edocere.

Ad instructionem enim uram & iam ipsa direximus. Quibus lectas omnia
 quae a nobis deprehensas nosse poteritis. & qualiquantos de his quos ne ab
 soluerentur artior reatus inuoluerat cognouimus au fugisse. Ad dilec
 tionem uram epistolam isimus ut affecta certior sciasura sollicitas agere
 dignetur. & cautus nec ubi manicheae pueritatis homines plebes uras
 facultate ledendi. & huius sacrilegi possint inuenire doctores. Aliter
 enim nobis commissos regere non possumus. Nisi hos quis perditores & perditia zelo
 fidei dominice deuulgetur. persequamur & a sanis matibus ne pestas haec
 latius deuulgetur. se ueritate qua possumus absidamus. unde orator
 dilectionem uram obtestor & moneo. ut qua debeat & potestas sollici
 tudine uigilet ad inuestigandos eos. Nec ubi occultandi se repereant
 facultatem. ut enim habebit ad digne remunerationis premium quid dili
 gentius quod ad salutem commissis sibi plebis proficiat fuerit executus.
 Ite ante tribunal domini de reatu neglegentiae se non poterit excusare. Quicumque
 plebem suam contra sacrilegae persuasiones auctores noluerit custodire.

**DM III KLE FEB THEODOSIO XVIII
 ET ALBINO QUCC CONS**

Leo uniuersis episcopis per siliciam constantis in domino salutem. Diuini preceptis
 & apostolicis monitis inquitamur. ut per omnia ecclesiarum statu in pigro
 uigilemus effectu. Ac si quid usquam reprehensione inuenitur obnoxium.
 Clerici sollicitudine aut ab ignorantia imperitia aut presumptionis
 usurpatione reuocemus. manentem dominice uocis imperio. quo bea
 tissimus apertus petrus trina repetitione misere sanctionis inuitur.
 Et christi oues qui christum diligit pascant. Ipsius sedis cui per abundantiam
 diuinae gratiae perferimus reuerentia coortamur. ut periculum desidia quantum
 possumus declinemus. Ne professio summi apostoli qua se amore domini
 esse testatus est. Non inueniatur in nobis qua negligenter
 pascens toties committat gregem. Coniungitur summum non amare pastorem.
quod prohibetur in die epiphaniarum

ep̄.

BAPTISMUM CELEBRARI

Cum ergo mihi de caritate ur̄ae ac ubi fraterna affectione sollicito
certat indicis innotuerit. uos in eo quod inter sacramenta ecclesie principale ē.

Ab apostolice institutionis consuetudine discrepare. Ita ut baptismi sacramenti
numerofius indie ephiphanię quā in paschalit̄e p̄t̄ celebratur. miror uos
uel p̄c̄c̄s̄ores uros̄ tā inrationabilem nouitatem usurpare potuisse. Ut confuso
temp̄e utriusque misterio nulla eēt differentiam crederetis. Inter diem
quoad oratus ē. x̄p̄s̄ magis & diem quo resurrex̄ x̄p̄s̄ mortuis quoculpan
nullomodo potuiss̄ & incēdere. si unde consecrationē honoris accipias inde legem
totius obseruantię sumeretis. & beati apt̄ p̄c̄ri sedis que ubi sacerdotalis mā ē.
dignitatis eēt ecclesiasticę magistra rationis. A cuius uos regulis recessisse
minore poss̄ & equanimitate tolerare. si aliqua cōmunionis nr̄e increpatione
p̄cessiss̄. Nuncautem quān̄ desperatur correctio seruanda ē. mansuetudo.
Uellic̄ uix ferenda sit in sacerdotibus excusatio. que p̄t̄ndat inscientiam.
nulum uiscerū & censurā necessariā temperare. & ratione uos apt̄issime
uertant inferuere. **Q̄D CUNCTA NOBIS PER**
ordinem rerū p̄ incarnationem d̄ni nr̄i saluati sacramenta degesta sunt.

Semp̄ quidem in ḡno concilio diu mansit humani generis in cōmutabiliter p̄
ordinata reparatio. sed ordo rerum p̄ x̄p̄m ih̄m d̄m nr̄m tēporaliter gerendarū
in incarnationem uerbisump̄t̄ exordium. unde aliud tēpus ē. quo adnuncante
anḡlo de uirgine maria fecundandam se sp̄m̄ sc̄m̄ credidit & concepit. Aliud
quo salua integritate uirgine ā puer̄ editus exaltante gaudio celestium mis
trorum pastoralibus indicatur. Aliud quē infans circumciditur. Aliud
quē hostia p̄ea legalis offertur. Aliud cum iij. magidaritate noui sideris
in cœtati imbec̄ilem ab oriente pueniunt. & adorant paruulū in facio
munerum oblatio uenerantur. Nec idem̄ dies quibus impio herodi.
Ordinat ad iunioris in egyptū trans lat̄ne subtractus ē. uel quibus ab
egypto in galileā mortuo p̄secutore uocatus ē. Inter has aut̄ dispensa
tionū uarietates accedunt auḡnta corporea. Crescit d̄ns sicut euangelista

testatur perfectibus & gratiæ per dies pasche in templum hieru
salem cum parentibus uenit. & cum ab eis & a societate redeuntium.
Sedens cum senioribus & inter admirantes magistros disputans inuenitur.
Rationemque mansionis suæ reddens. Quid. é. inquit quod querebatis me
nesciebatis quod in patris mei oportet & me esse. significant eius esse filium
cuius esse & templum. Jam uero cum in annis maioribus aptus declarand
baptismum præcursoris sui iohannis expectat. Quid dicitur eius remansit
ambiguum quando baptizato dñi ihu sp̄s sc̄i in columbe spec̄e super eū
descendit & mansit. Audita de celis patris uocedientis. tu es filius meus
dilectus in te bene bene conplacui. Quia om̄a ideo quantum potuimus
breuitate præstruximus. Ut notū sit dilectionis uis̄e uniuersos xp̄i dies in nu
meris consecratos fuisse uirtutibus. & in cunctis eius actionibus sacram̄torū
mysteria coruscasse. Sed aliter quidque signis denunciari aliter rebus
impleri. Necque cumq; numerantur in operibus saluatoris ad tempus
potest pertinere baptismus. Nam si & iam illa que post beati iohannis
lauacrum ad nō gesta cognouimus sub indistincto honore colamus
omni a tempore continuatis erunt deputanda festa. Quia om̄a plena
miraculis. uerum qui xp̄i sapientiæ & intellectus. Ita apt̄s & totus
ecclesię erudit magistros. ut in xp̄iana obseruantiā nihil inordinatū
nihil patereat esse confusum. Discernendę causę sollempnitatem.
& in omnibus insatias patrum principumq; mōrū. Rationabili
seruanda distinctio quia non aliter unus grex & unus pastor sumus.
Nisi quem admodum apt̄s docet. Id ipsum dicamus om̄s. si unus aut
perfecta in eodem sensu & in eadem sapientiā. **QD̄ IN BAPTISMO**
mors puenat interfectione peccati & sepulturam triduanam
imitetur trina demersio & ab aquis eleuatio sic uelut resurrectio de sepulchro

Quamuis ergo & illa que ad humilitatem. & illa que ad gloriā
pertinent xp̄i. In unam concurrant eandemq; psonā totūq;
quod in illo & uirtutis diuinę. é. & infirmitatis humane ad nostrę

reparationis tendat affectū. Proprie tam̄ morte crucifixi. & in resur-
 rectione morti potentiam baptismatis nouam. Creaturam conced & exuere
 ut in renascentibus & mors xpi operetur & uita. Dicente beato aplo. a p̄
 ignoratis. Quia qui uicq; baptizati sumus in xpo ihu morte ipsius baptizati
 sumus. Consepulta enim sumus cū illo per baptismū in morte. Ut quomodo
 surrexit xps a mortuis p̄ gloriam patris. Ita & nos in nouitate uitae
 ambulemus. si enim conplantati facti sumus similitudinem mortis eius
 simul & resurrectionis eius erimus. & cetera quae laus magister gentū
 ad commendandū sacramtū baptismatis disputauit. ut appar & ex huius
 doctrine spū regenerandis filius hominū. & in di filios adoptandis illum
 diem & illud tempus electum. In quo p̄ similitudinem formāq; mysterii.
 eaque geruntur in membris hisque in ipsos. Capite gesta congruerent.
 Dum in baptismatis regula & mors interuenit interfectione peccati.
 & sepulturā triduanā imitatur trina demersio. & ab aquis leuato re-
 surgentis instar. ē. de sepulchro. Ipsa igitur operis qualitas doc & cele-
 brande generaliter gratie diem legitimum esse & in quo orta ē. & uirtus
 muneris. & species actionis ad cuius rei confirmationem plurimum
 ual &. Quod ipse dñs ih̄s xps posteaquam resurrexit a mortuis. discipulis
 suis in quibus om̄s ecclesiarū p̄sules docebantur. & formā & potestatem
 tradidit baptizandi dicens. Euntes docete om̄s gentes baptizantes eos
 in nomine patris & filii & sp̄s sc̄i. De quo utiq; eos & iam ante passionem
 potuiss & instruere. nisi pprie uoluiss & intellegi regenerationis
 gratiam ex sua resurrectione coepisse additur. sane huc obseruante.
 & iam pentecosten exaduentus sc̄i sp̄s sacra sollempnitas. quae de paschalis
 festa pendet articulo. & cū ad alios dies alia festa p̄maneat. haec sep-
 ad eum diem quae resurrectio nedñi. ē. insignis occurrit. Porrigens
 q̄t. an modo auxiliantes gratie manū & eos quos adie pasche aut
 molestia infirmitatis aut longinquitas itineris. aut nauigationis
 difficulta interclusit. Inuitatis ad quibus lib & necessitatibus.

impediti desiderii sui effectum dono sc̄i sp̄s consequantur. Ipse enim unigenitus dei
 infidei credentium & in uirtute operū nullam inter se & sp̄m sc̄m uoluit esse
 distantiam. Quia nulla est diuersitas in natura dicens. Rogabo ego patrem
 & alium paraclētum dabit uobis. Ut uobiscum sit in sc̄nū sp̄m ueritatis.
 & iterum. Paraclētus autem sp̄s sc̄s quē mittet pater meus in nomine meo
 ille uobis dabit omnia. & suggeret uniuersa quęcūq; dixi uobis. & iterum.
 Cum uenerit ille sp̄s ueritatis ille diriget uos in omnem ueritatem. Cum
 itaque ueritas xp̄i sit & sp̄s sc̄s sp̄s ueritatis nomenque paraclēti. Ut que sit
 proprium non de simile est festum. ubi unum est sacramentum.

QUOD BEATUS APOST. PETRUS

indie pentecosten uirorum tremilia baptizauerit.

X Hoc autem nos non ex nra persuasione defendere. sed ex apostolica
 auctoritate seruire satis idoneo probamus exemplo. sequentes
 beatum ap̄tm petrum qui in ipsodie quo omnem credentium numerum
 promissus sp̄s sc̄s repleuit aduentus trium milium populorū sua p̄dica
 tione conuersū lauacro baptismatis consecrauit. Quod sc̄a scriptura que
 ap̄tor actus continet & fideli historia docet dicens. His auditis conpunctis
 corde. & dixerat ad petrū. & ad reliquos ap̄tos. Quid faciemus uiri fr̄i.
 petrus uero ad illos. Poenitentiam agite & baptizetur unū unus
 quisque unū in nomine ih̄u xp̄i in remissione peccatorum uirorum.
 Et accipietis donum sc̄i sp̄s uobis enim est repromissio & filius uester
 & omnibus qui longesunt quoscumque ad uocauerit dñs dñt. Aliis
 & amplius uerbis testificatus est. & exortabatur eos dicens. Sal
 uamini a generatione ista praua. Qui ergo reciperent sermonem eius
 baptizati sunt. & apposite sunt in illadie anime circiter tria milia.

QUOD HÆC DUO TEMPORA

id est pascha & pentecostē ad baptizandū a romanopontifice legitima sunt p̄fixa.

XI Unde quia manifestissime patet & baptizandis in ecclesiis electis hæc
 duo tempora. de quibus locutus sumus esse legitima dilectionem

inquit

uram monemus. Ut nullos alios dies huius obseruantia misceatis.

QUOD OMNITEMPORE HUIUS

quinecessitate mortis urguentur. id est egritudine obsidionis percutionis & naufragii debeant baptizari.

Quia si sunt alia quoque festa quibus multa in honore dei reuerentiam debeat. Principalis tamen & maximi sacramenta custodienda nobis est misera & rationalis exemplatio. Non interdicta licentia quam baptismo tribuenda quolibet tempore per ictum tabulis subuenitur. Ita enim ad has duas festiuitates nexa sibi & atque cognatas in quo lumina & impietas securitatem de gentium libera uota differimus. ut in mortis periculo in obsidionis discrimine. In persecutionis angustiis in timore naufragii nullo tempore hoc uere salutaris singulare presidium cuiquam denegemus. si quis autem epiphaniae festiuitatem que in suo ordine debito honore ueneranda est. ob hoc existimat priuilegium habere baptismatis. Quia hoc quidam putant quod in eandem diem dominus ad baptismum sancti iohannis accesserit. sciat illius baptismi aliam gratiam aliam fuisse rationem nec eadem prauis uirtutem. Quia per spiritum renascuntur. De quibus dicitur. Quia non ex sanguine neque ex uoluntate carnis neque ex uoluntate carnis uiri sed ex donata sunt. Dominus enim nullius indigens remissione peccati nec quaerens remedium nascendi. sic uoluit baptizari quomodo & uoluit circumcidi. hostiamque pro se mundationis effert. ut qui factus erat ex muliere. sicut apertus. ait. fieri & sub lege quam non mouerat soluere sed implere & implendo finire. & sicut beatus apostolus predicat dicens. finis autem legis christi ad iustitiam omnium credentium baptismi autem sui in se condidit sacramentum. Quia in omnibus primatum tenens sed docuit esse principium. Et tunc regenerationis potentiam sanxit quando de latere ipsius profluxerit sanguinis redemptionis & aqua baptismatis. sicut ergo uetus testamentum nouae sanctificationis fuit. & lex per moysen data est. Gratia autem & ueritas per ipsum christum facta est. sicut diuersa sacrificia una hostia.

reformerunt. & multorum agnorum occasio illius immolatione
 finita est. De quo dicitur. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccatum mundi.
 sic & ioh non xpi sed xpi p̄uus. N̄ sponsus sed sponsi amicus fuit. Ad eos
 fideles & non sua querens sed que ihu xpi. Ut se profiteretur ad soluenda
 calciamta pedum eius indignum. Qm̄ ipse quidem baptizatus & in aqua
 in poenitentia. Ille autem baptizatus est & in spu sco & igni. Quid duplici
 potestatem & uitam redderet & peccata consumeret. His itaque
 fr̄i km̄i tot actantur existentibus documentis quibus omni abiguitate
 submotę uidentur agnoscat in baptizandis electis. qui secundum
 apostolicam regulam & exorcismis scrutandi & ieiuniis sc̄ificandi.
 & frequentibus s̄ pdicationibus inuendi. Duotantum tempora id est
 pascha & pentecosten esse seruanda. hoc uere indicimus caritati. ut apofo
 licis institutis nullo ulterius recedatis excessu. Quia utrum post hac
 esse non poterit. si quisquam apostolicas regulas in aliquo crediderit
 neglegendas. **UT DE SICILIA IN IS EP**
 annis singulis de ep̄is adie. iij. kl. oct̄b romasociandi synodo indissimulant̄ occurrant.

XIII. **Q**uam illud primitus per custodia concordissime unitatis exigimus
 ut quia saluberrime a sc̄is fratribus constitutum ē. binos in annis singulis
 debere esse conuentus. Terni semp̄ ex uobis addiem. iij. kl. oct̄b roman
 fraterno concilio sociandi. Indissimulant̄ concurrant. Qm̄ adiuuante
 gratia diu facilius poterit prouideri. & in ecclesiis xpi nulla scandala nulli
 nascantur erroris. Cum coram beatissimo petro ap̄to id s̄p̄ in comune
 tractandum sit. ut omnia ipsius constituta canonum que. Decreta apud
 om̄i dñi sacerdoter̄ inuolata permanant. haec autem que inspirante dño
 insinuanda credidimus. per fr̄i & coepōsm̄os uacallū & paschasium
 ad ueram uolumus noticiam puenire. Quibus referentibus cognos
 camus quam reuerent̄ a uobis apostolice sedis instituta seruentur.

DAT XII. KL. NOŪ CALOPODIUS

& ardabure. con fr̄ quod om̄s cuius lib & ordinis clericus qui catholicam

deserens heretice se communione miscuerit si ad ecclesiam reuersus

in eo gradu que erat sine promotione permaneat.

Leo ep[iscopu]s urbis rom[ane] ianuario ep[iscopu]s aquilensi lectis frat[er]nitatis tue
 litteris iugore fidei tue. Quem olim noueramur agnouimus. Congratu
 lamur tibi quod ad custodiam gregem xpi pastoralis curam uigilanter
 exsequeris. Ne lupi qui sub specie ouium subintrarunt
 bestiali se uita simpliciter quosque delacerent. & non solum
 ipsi nulla correctione perficiant. sed & iam ea que sunt sana corrumpant.
 Quod ne uerba possit obtinere fallacia dilectione tua duximus como
 nendam. Insinuantes ad anime periculum pertinere. si quisquam de his qui
 nob[is] in hereticorum atque scismaticorum secta delapsus. & se utrumque heretice
 communionis contagione macularit. Resipiscens in comunione
 catholica sine professione legitime satisfactionis habeatur. saluberrimum
 enim & spiritali medicine utilitate plenissimum est. ut siue presb[iter]
 siue diaconi uel subdiaconi aut cuiuslibet ordinis clerici qui se corrector
 uideri uolunt. Atque ad catholicam fidem quam iam pridem amiserant
 rursum reuerti ambiunt. Prius errores suos & ipsos auctores errores
 damnati a se sine ambiguitate fateantur. & sensibus prauis & iam
 peremptis. Nullam sperandi super sit occasio. Nec ullum membrum
 talium possit societate euolari. Cum potius illis professio propria coepert
 obuiare. Circa quos & iam illam canonum constitutionem precipimus
 custodiri. ut in magno habeant beneficio si adempta sibi omni spe
 promotionis in quo inueniuntur ordine stabilitatem perpetuam maneat.
 si tamen iterata tunc non fuerint maculati non plebem apud
 dominum noxam incurrit qui talibus ad sacros promouendos ordines iudicant.
 Quod si cum grandi examinatione promotio conceditur. In culpa
 multo multo magis non debet licere suspectis. Promde dilectio tua
 cuius deuotione gaudemus iungat curam sua dispositionibus nostris
 & de operam utar cum spe ac uelociter impleantur. que ad totius

incolomitatē & laudabiliter suggesta sunt & salubriter ordinata.
 Nā autem dubit& dilectio tua nos. si quod non arbitramur neglecta
 fuerint. que p̄ custodia canonum & p̄ fidei integritate decernimus
 uehementius cōmouendos. quia inferiorum ordinem culpe ad nullos
 magis referendū sunt. Quam ad desider negligentesq; rectores qui
 multam sepe nutriunt p̄ salen tiam. Dū necessariam
 dissimulant adhibere medi cinam. **DAT. III. K.**

LIAN A LYPPIO ET ARDABURE CONS

Leo rufaco ep̄o narbonensi subditur responsio n̄bis & ad eiusdem
 consulta rescriptas ep̄istolas fraternitatis tuę. quas hermes archidiaconus
 detulit libenter accipi. Diuersarū quidem causarū conexio multi
 plicet. sed non ita patientię legentis honorosā ut aliquid earum
 inter concurrentes undique sollicitudines fuerit p̄termissum. unde
 totius sermonis tui allegatione concepta. & gestas que in ep̄iscoporum
 honorate tūq; examine confectas recenset. Sabiniāno & Leonis p̄bis
 actionis tuę intelleximus fiduciam defuisse. Nec eius iustam sup̄ esse
 querimoniam. Qui se ab inchoatis disceptationibus sponte subtraxerunt.
 Circa quosquam formam quā uemensuram debeas tenere iustitię tuo
 relinquomoderamini suadent tamen caritatis oratu. Ut sanandis egris
 spiritalem debeas adhibere medicinam. Et dicente scriptura. Noli esse
 nimis iustus. mirus agas cum eis qui zelo p̄ dicitę uidentur modum
 excessisse uindictę. Ne diabolus quidecipit adulteros de adulteriis.
 exult& ultoribus. miror autē dilectionē tuam intantum scandalorū
 quacumq; occasione nascentium aduersitate abubari. ut uacationem
 ep̄iscopatus laboribus p̄ obtare tēdicat. & malle in silentio atque
 otio uitam degere. Quā in his que tibi commissas p̄manere. Dicente uero
 dñō. Beatus qui per se uera uertit usq; in finem. Unde et beata per
 seuerantia in fide uirtute patientię. Nam secūda apostolicā p̄dicationē
 omnes qui uoluerint in xp̄o p̄uicere p̄secutionem patientur.

Quae non in eo tantum computanda est qd̄ contra xp̄ianam pietatem
 auferro aut agibus agitur aut quibus cūq; supplicis cūp̄secutione seuitiā
 suppleant. & dissimilitudinet morū & contumacie inoboedientiū & malignarū
 tela linguarū. Quibus conflictationibus cū omnia semp̄ membra pulsantur.
 & nulla piorum portio a conflictatione sit libera. Itaut nec periculis negotia
 careant ne laboris. Quis inter fluctus maris nauem diriget si gubernator
 abscedat. Quis ab insidiis laporum custodiet & ouer. si pastor ū cura n̄ uigilet & quis
 denique latronibus obsistet & furibus. si speculatorem in prospectu explorā
 tionis locatū ab intentione sollicitudinis amor quietis abducat. Perma
 nendū ergo est. in opere credito & in labore suscepto constanter tenenda ē.
 iustitia. & benigne p̄standa clem̄tia odio habeantur peccata n̄ homines.
 corripiantur tumidi. Tollerentur infirmi & quod seuerius castigari
 necesse ē. n̄ se uentis plectatur animo sed emendatis. Ac si uehementior
 tribulatio incuberit. Nō tā expauescamus quasi illi aduersitati propriis
 uiribus resistendo. Cū & consiliū nr̄m & fortitudosē xp̄i ac sine quo nihil
 possumus. P̄ ipsū uincere possumus qui confirmans p̄dicatores euangelii
 & sacram̄torū ministros. Ecce ego inquit uob̄ cū sū omnibus diebus usq;
 ad consummationem sc̄ly. & iterū. haec inquit locutus sū uob̄ ut in me pacem
 habeatis. In hoc autē mundo tribulationem habebitis. sed confidete quia ego
 uic mundū que pollicitationes quia sine dubio manifestes. Nulli debemus
 scandalis infirmari ne electionis di uideamur ingrati. Cuius tam potentias
 adiutoria quam uera p̄missa. De consolationibus autē dilectionis tuae quas
 separatim conscriptas. Archidiaconus tuus detulit quid sentiendum sit
 inter p̄ sentes oportunius que rerē. si nobis conspectus tui copia proue
 nirēt. Nam cum quaedam interrogationis modū uideantur excedere. In
 tellego eas conloquit aptiores esse quam scriptas. Quia sicut quaedam sunt
 que nulla poss̄ ratione compelli. Itamulta sunt quae aut p̄ consideratione
 statū aut p̄ necessitate rerum oporteat temperari. Illa semp̄ conditione
 seruata ut an his quae uel dubia fuerint aut obscura id nouerimus sequendum.

Quod nec preceptis euangelicis contrarium nec decretis sanctorum inueniatur
aduersum. **INCIPIUNT AD INQUISTIONES**
eiusdem episcopi subiecta responsa quod non habeantur episcopi quos nec clericos
elegit nec populus exquisiuit nec prouinciales episcopi consecrarunt. si qui
tamen clerici ab his pseudo episcopi ordinantur rata potest ordinatio talis haberi.

XV **N**ulla ratio sinit ut inter episcopos habeantur. quinec a clericis sunt electi nec
a plebibus expectati nec a prouincialibus episcopis cum metropolitani iudicio consecrati.
Unde cum sepe que suo de male accepto honore nascitur. Quis ambigat
nequaquam ita esse tribuendum quod non doceatur fuisse conlatum. si qui
autem clerici ab istis pseudo episcopis in ecclesiis ordinati sunt qui ad proprios
episcopos pertinebant. & ordinatio eorum consensum & iudicio presidentium facta est
potest rata haberi. Ita ut in his ecclesiis perseuerent. Alter autem uana
habenda est consecratio. que nec loco fundata est. nec auctoritate monita.

QD PRBI AUT DIAE SIN ALICO CRI

mine lapsi fuerint non possint per manus impositionem poenitentiae remedium consequi.

XVI **A**lienum est a consuetudine ecclesiastica ut qui in presbyterali honore
aut diaconi gradu fuerint consecrati. In pro crimine aliquo suo per
manus impositionem remedium accipiant poenitendi. Quod sine dubio ex
apostolica traditione discendit. secundum quod scriptum est. sacerdos si pecca
uerit quis orabit pro illo. unde huiusmodi lapsis ad peremerendam misericor
diam dei. priuata est. expectanda secessio ubi illis satisfactio si fuerit digna
sit & iam fructuosa. **QUOD DIACONI SICUT EPS**

& presbyter cessare debent ab opere coniugali nam repudiare coniugia.

XVII **L**ex continentiae eadem est. altaris ministris que episcopis atque presbyteris qui cum
essent laici. siue electores licito & uxores ducere & filios procreare potuerunt.
sed cum ad predictos peruenirent gradus. cepit eis non licere quod licuit. unde
ut de carnale fiat spiritale coniugium. Oportet eos ne dimittant uxores.
& quas non habeant sic habere. quo & saluas sit caritas conubiorum & cessent
opera nuptiarum. **QUOD ALIUD SIT UXOR ALIUD**

157
Incipiunt inquisitiones eiusdem epi.

concupina necesse & quisquis filiam suam in matrimonium concubinam habenti tradiderit.

Non omnis mulier uir iuncta uxor est uiri. Quia nec omnis filius heres est patri. Nuptiarum autem foedera inter ingenuos sunt legitima. & inter equales & multo prius hoc ipsum dno constituyente. Quam initium romani iuris existere. Itaque aliud est uxor aliud concubina. sicut aliud ancilla aliud libera. Propter quod & iam apt. ad manifestandum harum personarum discretionem testimonium ponit ex genesi. Ubi dicitur abrahe eice ancilla & filium eius. Nemo heres erit filius ancille cum filio meo isaac. Unde cum societatis nuptiarum ita initio constituta sit. ut propter sexuum conjunctionem quae habere in se xpi ecclesie sacramentum. Dubium non est. eam mulierem non parere ad matrimonium. In qua docetur nuptiale non fuisse mysterium. Igitur cuius lib & loci clericus si filiam suam uiro habito concubinam in matrimonium dederit. Non ita accipiendum est. quasi eam conjugato dederit. Nisi forte illa mulier & ingenua facta & dotata legitime & publicis nuptiis honestata uideatur. Pater no arbitrio uiris cuncte careat culpa. si mulieres quae a uiris habebantur in matrimonio non fuerint. Quia aliud est nupta alia concubina. **QD NON SIT CONIUGII** duplicatio quando ancilla relicto uxor adsumitur.

XVI
III **A**ncilla matorona abicere & uxorem certe ingenuitatis accipere non duplicatio coniugii. sed profectus est honestatis culpanda sit. San & alium negligentia sed non penitus desperanda. ut tebris cohortationibus incitati quod necessarie expetuer fideliter exsequantur. Nemo enim desperandus est dum in hoc corpore constitutus est quia nonnumquam quod diffidentia etatis differatur consilio maturiore perficitur. **DE COMMUNIONE PRIUATIS & ITA DEFUNCTIS.**

XX **H**orum causam di iudicio reseruanda est. in cuius manu fuit ut alium obtus usque ad communionis remedium differatur. Nos autem quibus uiuentibus non communicauimus mortuis communicare non possumus.
DE HIS QUI POENITENTIAM AGERE DIFFERUNT

Dissimulatio haec potest non de contemptu esse remedii sed de metu grauius delinquendi. unde poenitentia quae dilata est. cum fiducia sius petita non negetur. ut quomodo ad indulgentiae medicinam anima uulnerata. perueniat. **quod oportet licet** qui pro illicitis ueniam poscit & iam multis licitis abstinere.

XXII. **A**liud quidem est. debita iusta reposcere aliud propria perfectionis amore contemnere. sed in licitorum ueniam postulantem oportet & iam licitis abstinere. Dicente aplo. Omnia licent sed non omnia expediunt. unde si poenitentem habent causam quam neglegere forte non debent. & melius expectat quis ecclesiasticum quam forense iudicium. **quod poenitentia** nulla lucra negotiationis exercere conueniat.

XXIII. **Q**ualitas lucri negotiantem aut excusat aut arguit quia est. honestus questus & turpis. Verum tamen poenitentia ut illius dispendia pati. quam periculis negotiationis obstringi. Quia difficile est. in mentis uenditisque commercium non interuenire peccatum. **quod ad militiam** secularem post poenitentiam rediri non debeat.

XXII. **C**ontrarium est. omnino ecclesiasticis regulis post poenitentiae actionem redire ad militiam secularem. cum aplo dicat. nemo militans deo implicat se negotiis secularibus unde est liber laqueis diaboli qui se militiam mundana uoluerit implicare. **quoniam ad uel** **CENS** siurgente quocumque periculo poenitentiam gessit & non se continentis uxoris potest remedio sustinere.

XX. **I**n adulescentia confatus siurgente aut metu mortis aut captiuitatis periculo poenitentiam gessit & postea timentis lapsum in continentia euenialis copulam uxoris elegit. Ne crimen fornicationis incurreret. Rem uideatur fecisse uenalem si propter coniugem nullam omnino cognouerit in quotamen non regulam omnino cognouerit in quotamen non regulam confatimur. sed quid sit tollerabilius aestimamus. Nam secundam ueram cognitionem nihil magis ei congruit qui poenitentiam.

gestit. Quam castitas per seuerans & mentis & corporis.

quod si quis propositum monachi

deseruerit publice sit poenitentiae satisfactione purgandus.

Propositum monachi proprio arbitrio aut uoluntate susceptum
 deferri non potest atque peccato. quod enim quis non uult deo debet & reddere.
 Unde quae relicta singularitatis professione admilitiam uel ad nuptias
 deuolutus est. publice poenitentiae satisfactione purgandus est. Quia
 & innocens milicia & honestum potest esse coniugium electionem
 meliorum deseruisse. transgressio est. **quod puella**
 quae non coacte sed uoluntate propria uirginitatis propositum suscepit
 delinquant cum nupsierint & si nondum fuerant consecratae.

Puelle quae non parentum coacte imperio sed spontaneo iudicio
 uirginitatis propositum atque habitum suscepit. si postea nuptias
 eligunt peruaricantur. & si nondum eis gratia consecrationis accessit.
 cuius utique non fraudarentur munere si in propositum permanerent.
DE HIS quibus dubium est. utrum baptismum preceperint necesse est. utrum.

S nulla extant indicia inter propequos aut familiares. : nascantur.
 nullam inter clericos aut uicinos quibus huic de quibus queritur bap-
 tizati fuisse doceantur. agendum. ut renascantur neminem manifeste perant.
 In quibus quod non ostenditur gestum ratio non sinit ut uideatur iteratum
 qui aut possunt meminisse. Quod ad ecclesiam ueniebant cum parentibus
 suis possunt recordari. An quid ab eorum parentibus dabatur acceperint.
 sed si hoc & iam ab ipsa memoria alienum est. conferendum eis uideatur.
 Quod conlatum esse nescitur quia non temeritas interuenit pre-
 sumptionis ubi est diligentiae pietatis. **QUOD EOS**
 qui se baptizatos agnoscunt sed in qua fide nesciunt per manus impositionem suscipi.

Hii autem de quibus scriptis non se baptizatos. nesciunt. : conueniant
 sed cuius fidei fuerint qui eos baptizauerunt senescire proficiantur.
 unde quomodo quolibet modo formam baptismatis acceperunt.

baptizandi non sunt. sed p[er] manus inpositionū uirtutem sp[iritu]s sc[ilicet]
quam ab hereticis acciperē non potuerūt. catholicis copulandi s[ed].

**DE HIS QUI CONUIUIO GENTILIUM
ET ECCL[ESI]IS IMMOLATICIS USI SUNT.**

XXX

Siconuiuiosolo gentilium & eccl[esi]is immolaticis usi sunt possunt
ieiuniis & manus inpositione purgari. ut deinceps ab idolothytis
abstinentes sacramentorū xp̄i possunt esse participes. si autem
aut idola adorauerūt. aut homicidiis uel fornicationibus contamina
ti sunt. Ad communionem eos nisi p[er] poenitentia[m] publicā nō portet
admitti. **QUOD SEMPER IESALONICENSES**

tantas uices apostolice sedis impleuerit.

XXXI.

*Leo Magnus
Quibus successit
Sixto III. Anno
X. electus 440.*

Leo ep[iscopu]s urbis romę anastasio ep[iscopu]o thesalonicensi. quanta fraterni
tatis tuę beatissimi petri auctoritate commissa sunt. & qualia
& iam nr̄a tibi fauoresint credita. si ueritate per spiceres
& iusto examine ponderaris. multum possemus de inuente tibi
solicitudinis deuotio negaudere. Qm̄ sic uel preces fore me ipse
cessoribus tuis. Itaque iam ego dilectionis tuę priorū secutus ex
emplum. uices mei moderamine delegaui. ut curam quam
uniuersis ecclesiis principaliter ex diuina institutione debemus
imitatis nr̄ę mansuetudines adiuuaret. & longinquis. anobis
p[er] uincis p[re]sentiam quodāmodo nr̄ę uisitacionis impenderet
& conuicta oportunoq[ue] p[er]spectu p[re]sentū tibi esset agnoscere quid
in quibusq[ue] rebus uel tuo studio componeret uel nr̄o iudicio
reseruaret. Nam cum maiora negotia & difficiliora causarum
excitū liberum tibi esset sub nr̄ę sententię expectatione suspendere.
Ne ratio tibi necessitas fuit in id mensuram tuam excedere deu
andi. Abundant enim apud te monitorū scripta nr̄orū. quibus te
de omnium actionū temperantia frequenter instruximus.
Ut cōmendatas ab xp̄i ecclesiis per exortacionem caritatis.

ad salubritatem audientie prouocaris. Quia & si plerumque existant
inter neglegentes uel desider fr̄. Quae oporteat maiore auctoritate
curari. sicutamen e. adhibenda correctio ut sempit saluadilectio.
Unde & beatus ap̄t̄s paulus ad ecclesiasticum regimen timotheum inueniens
dicit. senioremem ne increpaueris sed obsecra ut patrem iubenes ut fr̄s anus
ut matres iubenulas ut sorores. In ut omnimacritate quaemoderatio
si quibuscumque inferioribus membris ex apostolica infuzatione debetur.
Quantomagis fratribus & coep̄is nr̄is sine offensione reddenda est. ut licet
nonnumquam accidant quae in sacer dotalibus sunt rep̄hendenda p̄sonis.
Plus tamen ergo corrigendos agat beniuolentia quam seueritas plus quo
hortatio quam comotio. plus caritas quam potestas. sed ab his qui que
sua sunt querunt non que xpi ih̄u facile ab hac lege disceditur. & dum
dominari magis quam consulere subditis placet honor inflat superbiam.
& qd̄ p̄uisum e. ad concordiam tendit ad noxam. qd̄ ut necesse habemus
itadicere n̄ de paruo animi dolore procedit. me ipsum enim quod amodo
trahi in culpam sentio. Cū te a traditis tibi regulis immodice discedisse
cognosco. Qui situa ex istumationis paruum diligens eras meq̄ saltem
fame parcere debuisti. neque tuotantum factasunt animo nr̄o uiderent̄
gesta iudicio. Relegat fraternitas tua paginas nr̄as omniaq; ad tuos
emissa maiores. A postolice sedis p̄sulum scripta p̄currat & uel a me
uel a p̄ecessoribus meis inueniat ordinatum quod acce cognouimus ee.
p̄sumptum uentiamq; ad nos cū ep̄is prouincie sup̄ fraterno fieri uicari.
Beatus ep̄yri metropolitanus anastet. & de indignissimam ad afflictione
quam tulit lacrimabili actione conquestus e. coram adstantibus
diaconibus suis qui querellis flebilibus nihil contra referendo eaque
nob̄ ingerebantur. fide non curare monstrabant. Legebatur quoque
in litteris suis quasidem diaconitui detuler. qd̄ frat̄ atacus celsalonica
uenisset. Quodq; concessū suum & iam scripture p̄fessione signas sc̄.

pro Veteris
B pro V.
gr̄uifmg.
no et lat̄. inf.
ad. Lipl. de quo
m̄. h̄. h̄. h̄.
p̄fferm̄. ab̄.

Ut de illo non aliud a nobis possit intellegi quam proprii arbitrii & spon-
 taneae deuotionis fuisse q̄d uenerat quoque cartulando oboedientiae spon-
 sione conscripserat. In cuius tamen cartulae mentione signū p̄debat̄ur iniuriae.
 N̄ enim necessarium fuerat ut obligaretur scripto. qui oboedientiam suā
 ipsam uoluntari aduentus p̄bat officio. Unde de plorationibus supradicta
 haec uerba episcopale tuae testimonium p̄buer. & p̄ hoc quod non ē catholicum
 nudatum ē illud q̄d silentio fuerat ad opertū. Ad tam felice & hillyrici p̄-
 feccuram & sublimissimam inter mundanos apices potestatem in exhibitionem
 infortis amittitur incitatum. ut missa executione terribili que omnia sibi officia
 publica. ad affectū preceptionis adiungeret. ac a sacris ecclesie adit̄ nullū ut
 falso in simulatur crimine extraheretur sacerdos. Cui non ob molestiam
 egritudinis n̄ obseuitiam gemis darentur inducie. sed inter asperū & peri-
 culis plenū p̄ inuias n̄ uer̄ agere cogere tur. q̄d tam laboris tanta que dis-
 criminis fuit ut ex his qui ep̄m comitatis quidā defecisse dicantur. multū
 stupeo fr̄s sed & plurimū doleo q̄d in eum de quo nihil amplius indicaueras
 quā q̄d euocatus adesse differet & excusationem infirmitatis obtenderet.
 Tā atrociter & tam uehementer potueris cōmoueri p̄sertim cū & iam
 sitale aliquid mereretur. Expectandū tibi fuerat quid a tua consulta
 rescriberem. sed ut a deo metu tuos exequi sine diu simulatione p̄perata.
 nec cōmoderationis nr̄e aliud disponerem scripta sumpsisset faciendi. In
 quo factum ē. licentiam n̄ habere an forte aliquid tibi facinus innotuerat.
 & metropolitano ep̄m noui apud se criminis pondus urgebat. Ad hoc
 quidem alienum ab illo esse & iam tū nihil ei obiciendo confirmasset.
 sed & iam si quid graue intollerandū que cōmitteret & nr̄a erat. expectanda
 censura. ut nihil prius ipse decerneret quam q̄d nob̄ placere cognosceret
 uices enim nr̄a. sic atq̄ credimus caritati ut in partem si uocatus sollici-
 tudinis n̄ implentudinem potestatis. Unde sicut multanos ea que accepit
 curata letificant. Itanimum ea que s̄ p̄perata agesta contristant.

& necesse est post multarum experientia casuum sollicitius prospici
& diligentius praueari. Quatenus ipsam caritatis & pacis omnium in materia
scandalorum de ecclesiis domini quas tibi commendauimus auferatur. preminente
quidem in illis prouincis episcopatus tui safugio. sed amputato totius usurpa
tionibus excessum. **UT METROPOLITANIS** suauiter seruentur.

XXX II **I**gitur secundum scripturarum canones spiritus dei conditos & totius mundi reuerentia
consecratos metropolitanos singularum prouinciarum episcopos quibus ex delegatione
nostra fraternitatis tuae curam prehenditur ius tradite sibi antiquitatis dignitatis
inmemoratum habere decernimus. Ita ut a regulis prestatitis nulla aut negle
gentia aut presumptione discedant. **UT METROPOLI**

XXX III **I**n quietatibus quarum rectores obierint de substituendis episcopis haec forma seruetur.
Ut his qui ordinandi sunt. & iam sibi bonae uitae testimonio fulceantur. Non lucus
non neophytus nec secunde coniugis sit maritus. Aut qui unam quidem habeat
uel habuerit sed quam sibi uiduam copularet. sacerdoti ueni tam excellentem electionem.
Ut haec quoque malis membris ecclesiae non uocantur ad culpam. In illis tamen
habeantur illicita. **QUOS SUBDIACONIS CARNALE
CARNALE CONUBIUM DENEGATUR.**

XXX III **N**am cum extra clericorum ordinem constitutus nuptiarum societate & procreatione
filiorum. fraudis sit liberum arbitrium ad exhibendam tam perfecte conuenien
tiae puritatem. Ne subdiale quidem conubium carnale conceditur ut & qui
habent sint tanquam non habentes. & qui non habent permaneam singulares.
Quod si in hoc ordine qui quartus est. ac apte dignum est custodiri. Quam magis
in primo ut secundo tertio uel ser uandum est. ne aut leuitico aut presbyterali
hono re. Aut episcopali excellentia quisquam idoneus est
metur. qui se a uoluptate uxoris necdum frenasse detegitur. **UT NULLUS
INUITIS ORDINE TURANTIS ES.**

XXX V **C**um ergo summi sacerdotes electione tractabitur ille omnibus proponatur

quem clerici plebisque concessus concorditer poscularim. Ita ut si malam
 forte personam partium seuota diuiserint. metropolitani iudicio saltem
 proponatur. qui maioribus & studiis iuuatur & meritis. tantum ut nullus
 inuitis & non petentibus ordine tur necluitas ep̄m n̄optatū aut contemnat
 aut odert. & fiat minus religiosā quam conuenit cum non liceret habere
 quem uoluit. **UT METROPOLITANUS EP̄YRI**
 de electo quem est ordinaturus ep̄m ad thesalonicensem pontifice referat
 & de metropolitano electo similiter prouinciales episcopi.

XXX
VI

De personarū consecrandi ep̄i & de cleri plebisque consensu metropoli
 tanus ep̄s ad frater nitatem tuā referat. Quodque in prouincia bene placuit scire
 te faciat ut ordinationem rite celebrandam tua quoque firmā auctoritas
 quaere eas dispositionibus nihil more aut difficultatis debet afferre. ne
 gentibus dñi diu desit cura pastorū. metropolitano uero defuncto. cum
 in loco eius alius fuerit subrogandus prouinciales ep̄i ad ciuitatem metropolim
 conuenire debent. ut omniū clericorū atque omnium ciuim uoluntate
 discussa ex presbyteris eiusdem ecclesie ut ex diaconis optamus eligantur.
 De cuius nomine ad tuā notitiam prouinciales referant sacerdotes impletur
 uota poscentium. Cumque tibi placuit tibi quoque placuisse cognouerim.
 sicut enim iustas relationes nullis dilationibus uolumus fatigari. Ita nihil
 permittimus a ignorantia p̄sumi. **UT BINAPERRANUM**
 prouincialia ep̄orū concilia celebrentur & si res difficilis emer serit
 nec fuerit thesalonicensis ep̄i iudicio terminata ad romanū referatur anastatem.

XXX
VII

De conciliis autē episcopalis n̄ aliud indicamus quam sc̄i patres salubri
 ordinar. ut scilicet boni conuentus p̄ annos singulos habeantur. In quibus
 de omnibus querellis que in diuersos ecclesie ordines nasci
 ad sol & indicetur. Ac si forte inter ipsos qui p̄sum de C de maioribus
 q̄da sit peccatis causā nascatur quae prouinciali nequeat examine definiri
 fr̄at̄ nitatem tuā de totius negotii qualitate metropolitani cur. uic. instruere.

ut sicoriam postis partibus nec tuo fuerit res opita iudicio adnam
 cognitionem quicquid illud e. transferatur. **UT SI QUIS**
 epf suam deserens ciuitate maiore sede ibitus causa petierit nec illa obtinere poterit
ET SUA CARE RE DEBEBIT.

XXXVIII **S**iquis aut epf ciuitatis sue mediocritate despecta administrationem loci
 celebrioris ambiert. & ad maiorem ^{se} plebem quacunque ratione transfulerit
 ac thedram quida pellantur aliena sed carbit & ppria. ut nec illis psideat.
 quos pauaritam concupiat. Nec illis quos p supbiam spirant. suis
 igitur terminis quisque contemptus sit nec supra mensura iuris sui affectus
 augeri. **UT NULLUS ALIENUM CLERICUM**
 sollicitare uel detinere psumat suo epo n preuente consensu.

XXXVIII **A**lienum clericum inuito epo ipsius nemo suscipiat nemo sollicitus nisi
 forte ex placito caritatis id inter tandem accipientemq: conueniat.
 Nam grauis iniurie reus est quide fratri ecclesia idqd e. ualuis aut paoius
 aude uel abicere uel tenere. Itaq: si in tra punciam res agatur trans
 fugam clericum de ecclesia sua metropolitanus redire compelle. si aut
 longius recessit tu pcepta auctoritate reuocabitur. ut nec cupiditati
 nec ambitioni occasio relinquatur. **UT IN EUOCANDIS**
 prouincialibus epif ad te salonicense pontifice moderatio conseruetur
 ne sub hoc colore sacerdotalis honor contumelias addicatur nec amplius
 quam bini de pincis epif quos metropolitanus pbauerint dirigantur.

XL **I**n euocandis aut. ac te epif moderatissimu esse te uolumus. Ne p maioris
 diligentie speciem fratris gloriari uidearis iniuriis. unde si causa aliqua
 maior erit obquam rationale ac necessarium sit frater nu aduocare
 conuentum. Binos de singulis prouincis epof quos metropolitanus credi
 derint. ee mittendos ad frater nitatem tua uenire sufficiat. **UT N**
AMPLIUS ab statuto concilii tempore quad dies xv. remorentur
 epif & si mteos denegatio fuerit ob orta contentio cunctar romano pontificis

XLI.] I subiectorum insinuatione pandantur ut ab eo quod dō placuerit ordinetur.
 ita ut ap̄ futuro temp̄e n̄ ultra quindecim dies qui conuenerint retardentur.
 si autem meo qd̄cū fratribus tractandū definiendum uerredideris. Diuersa eorū
 fuerit atq̄ uoluntate sententia ad nos om̄a subiectorū cōsuetudine ferentur.
 ut remota ambiguitatibus qd̄dō placeat decernatur. Ad hunc enim finem om̄e
 effectū in̄ curāq̄ dirigimus. ut qd̄ ad unitatē concordie & qd̄ ad custodiam
 p̄m̄ & discipline nulla dissensione uioletur nulla dissidia negligatur.
 & te igitur frater dilectissime & eos fr̄s n̄ros quid et uis offenduntur excessib.
 Cū tamen in̄similis sit omnibus materia querellarū hortor & moneo ut quae
 pia sunt ordinata salubriterq̄ disposita. Nulla concertatione turbentur
 unusquisque p̄ximos uo placeat in bonū ad edificationē. Non enim poterat
 unitatis n̄re firma esse compago. Nisi nos ad inseparabilem soliditatem un
 culū caritatis adferin xerint. Qd̄ sicut in uno corpore multa membra ha
 bemus omnia membra non eundem actū habent. Ita multa unū corpus
 sumus in xp̄o. singula autem alter alterius membra. conexio totius corporis
 unam sanitatem unā pulchritudinem facit. & haec quidem conexio totius
 corporis unanimiorem requirit. sed p̄cipue exegit concordia sacerdotum.
 Quibus & si dignitas cōmunit n̄ est tamen ordo generis ē. quoniam & inter
 beatissimos apostolos in similitudine honoris fuit quedam discretio potes
 tatis & cū omnium par esset electio unitatem datū ē. ut ceteris p̄minere.
 De qua forma ep̄orū quoque ē. ortu a sanctio & magna ordinatione pro
 uisū ē. Ne om̄s sibi omnia uindicarent sed essent in singulis p̄m̄ cū.
 singuli quorū inter fr̄s haberetur prima sententia. & rur̄sū quidam
 in maioribus urbibus cōsueti. sollicitudinem eius susciperent ampliore.
 p̄ quos ad unam petri sedem uniuersalis ecclesie cura confluere. & nihil
 usquam a suo capite desideret. Qui ergo scit sequi busdam p̄ postum
 n̄ moleste ferat aliquem sibi eē. p̄latū sed obediētię quam exigit & iam
 ipse dependat. & sicut n̄ uult grauis oneris sarcinam ferre. Ita n̄ audiat

alimportabile pondus imponere. Discipulienim sumus humilis & mitis
magister dicentis. Discite a me quamtassim & humilis corde & inuenietis
requiem animabusuris. Jugueni meū suauis est. & honor meū leuis est. Quod
quomodo experiemur nisi illud nobis uantia ueniat quod idem dicit ait. Qui
maior est uirum eremmisserit. Quauit se exaltauerit humiliabitur & qui se
humiliat exaltabitur. **EXPLICIT INCIPIT EIUDEM.**

Leonice epi aquilensi salutem. Regressus ad nos filius meus ad eodatus
seditione dicitur dilectionem tuam poposcisse memorauit ut de his auctori
tatem apostolice sedis acciperet. Que quidem magnam difficultatem diuidica
tionis uidentur afferre. sed pro inspectione temporalium necessitatum
adhibenda curatio est ut uulnera que ad uersione hospitalitatis inlata sunt rele
gionis maxime ratione sanentur. **quod debent femineque**
caput uiris nuptiarum alius regressis decapuitate uiris prioribus copulari
ut quod suum est unusquisque recipiat.

XLII **C**um ergo per bellicam cladem & per grauisimos hospitalitatis incursum. Ita
quedam dicitur diuisa esse. coniugia ut abductas in captiuitatem uiris femine
eorum remanserint de captiuitate. que uiros proprios aut interemptos putarem.
aut nunquam ammonitionem crederent liberandos & in aliorum coniugium soli
tudine cogente transierint. Cumque nuntiationem rerum auxiliante dno
in meliora conuersa. Nnulli eorum qui putabantur perisse
me armis. merito caritastua uidetur ambigere quid demulie
ribus que alius iuncti sunt uiris anobis debeant ordi nari.
sed qui anobis nouimus scripta ad no ungitur mulier uiro. & iterum
preceptum agnouimus. ut quod dicitur iunxit homo non separat. Necessesse est
ut legitimarum foederum nuptiarum sed in te grande credamus. & re
motis malis malisque hospitalitas intulit unicuique id quod legitime habuit
reformeretur. Omni que studio procurandum est. ut recipiat unusquisque
quod proprium est. **quod non probet uresse**

culpabilis quia uxorem captam in matris monio uidetur esse sortitus.

XL
III. **N**ectamen culpabilis iudicetur. & tamquam alienis iuris personae quae per sonam eius mariti qui iam non esse existimabantur adsumpsit. sic enim multa quae ad eos qui in captiuitatem ducti sunt pertinebant in ius alienum transire poterunt. & tamen plenum iustitiae uisum reuersis propria reformarentur. Quod si in mancipiis uel agris aut & iam in domibus ac possessionibus recte seruatur. Quantomagis in coniugiorum redintegratione. faciendum sit. ut quod bellica necessitate turbatum est pacis remedio. reformetur. **UT SI UIRI** de captiuitate regressi in temperantia uxorū offensio non fuerint & uoluerint eas in coniugium recipere liberam habeant facultatem.

XL
III. **E**t ideo si uiri post longam captiuitatem reuersi ita in dilectione suarum coniugum perseuerent ut eas cupiant in suum redire consortium. Omitendum est & inculpabile iudicandum quod necessitas inuoluit & retinendum quod fide poscat. **UT SI MULIERES AD PRIORES** maritos redire noluerint uelut in pie ecclesiastica communione priuandae sint.

XL
V. **S**icutem aliquae mulieres ita posteriorum uirorum amores capere ut in abnatis coherere quam ad legitimum redire consortium. merito sunt notandae. ita ut ecclesiastica communione priuentur. quae de excusabili contaminatione criminis elegerunt. Ostendentes tamen per suam incontinentiam placuisse quod iusta remissio poterat expiare. redeunt ergo in suum statum uoluntaria redintegratione coniugia. Neque ullo modo ad obprobrium male uoluntatis exahatur quod conditio necessitatis extorsit. Qui a sicut hemulieres quae reuera ad uiros suos noluerunt in pie habendae. Ita uel quae in affectum ex dō in certum redeunt merito sunt laudandae.

CAPTIUIS AUT TERRORES AUT FAMEM non ueneratione cyborum immolatio sedere compulsis penitentia concedenda.

XL
VI. **D**ehis autem christianis qui inter eos a quibus fuerant capti uata immolatio cyborum adferuntur esse palliati. consolationis caritatisque hoc & iam

respondendum esse credidimus. ut poenitentiae satisfactio purgetur.

Que nō temporis longitudinem quā cordis compunctioe pensanda est. & siue
hoc error excorserit siue famis sua serit non dubitetur. Abolendum cū huius
modi cybus p̄metu aut indigentia n̄ pleigionis ueneratione sit sumptus.

Q̄D HUIUSQUIAD ITERATIONE BAPTISMI

uel ui uel amore coacti animos inclinari poenit̄ sint subleuandi remedio ita
ut semel etatis periculorū quoq; & egrotudinē ceterarūq; necessitatū habeatur
solicita consideratione respectur.

ALI uero de quibus similiter dilectio tua nos credidit consulendos qui ad re-
VIIrandum baptismum uel metu coacti uel errore transducti sunt. & nunc se
contra catholicę fidei sacramtū egisse cognoscunt. ea esse custodienda mode-
ratio que in societatem nrām n̄ nisi p̄ poenitentię remedium & in p̄positionem
episcopalis manus cōmunionis recipiant unitatem. Tempora poenitudinis
habita moderatione tua conficienda iudicio. prout conuerforū animos
in p̄p̄eris. ee. deuotus pariter & iam habentes etas semel mutū & pericu-
lorū quorūque auegritu dīmū respicientes necessitates in quibus si quis ita
grauiter urgetur. ut dum adhuc poenit̄ de salute ipsius disperetur. oportet
et p̄ sacerdotale sollicitudinē cōmunionis gratia subueniri. **UT HUIUS**
hereticis baptizatis sola sc̄i sp̄s inuocatione firmentur.

ALI uero de quibus baptismū ab hereticis acceper̄ cū baptizati antea non fuissent sola
VIII sc̄i sp̄s inuocationem in p̄positione manū confirmandi sunt. Quia formam
tantū baptismi sine sc̄ificationis uirtute sup̄ser̄. & hanc regulam ut sc̄i
seruandū in omnibus ecclesiis p̄dicamus ut lauacrū semel mutū nulla itera-
tione uioletur. Dicente ap̄to. unus d̄s. una fides unū baptisma cuius ablutio
nulla iteratione temeranda est. sed ut diximus. sola sc̄ificatione sp̄s sc̄i inuocanda.
ut qd ab hereticis nemo accipit. a catholicis sacerdotibus consequatur. hanc aut
epistola nrām quā ad consultationē tuę frat̄nitatis emisimus ad om̄s fratres
& compuncti a lectuor̄ ep̄os facias p̄uenire. ut omnium obseruantię data p̄ sitauctoritas.

D. X. XII. KL. AP. CONS. MAIORIANI

aug. incausa lupicani epi leouinuer. sis epi pcessariense mauritaniam constituit.

XL
VIII.

Cum de ordinationibus sacerdotum quedam apud uos in licite usurpata crebrior ad nos comoneantur sermo proferretur ratio pietatis exegit. ut pro sollicitudine quam uniuersae ecclesiae ex diuina institutione dependimus. rerum fidei studeamus agnoscere uicem curentis proficiat uentibus. & consacerdotum potentia delegaret qui secundum scripta que ipsi ad uos direximus. De epi quorum culpabilis ferebatur electio quid uernas habere & inquirere &. Nobis quoque omnia fideliter indicare. unde quia idem plenissime notitiae nostrae curatae serauit. & sub quibus qualibusque rectoribus que dam christi plebes in partibus pueniae cesariensis habeantur sincera nobis relatione patefecit necessarium fuit ut dolore cordis nostri. quo patrum eorum gregum periculis aestuamus. Dat. nunc quoque ad dilectionem uestram litteris promeremur. mirantes tantum apud uos pro occasione temporis in pacata ambientium praesumptione aut tumultu ualuisse popularem. ut indignis quibusque & longe extra sacerdotale meritum constituitur. pastorale fastidium gubernatione ecclesiae lederetur. Non est hoc consulere populis sed nocere nec prestare regimen sed augere discrimen. Integritas enim praesidentium salus est subditorum. & ubi est incolomitas oboedientiae ibi sana est forma doctrine. Principatus autem quem uia seditio exortu contulit aut ambitus occupauit. Etiam si moribus atque acibus non offendit. Ipsi uero tamen in uisui est. pro uisus exemplo & difficile est ut bono pagantur exitu. que malos sunt inchoata principio. Quod si in quibuslibet ecclesiae gradibus prouidenter scienterque curandum est. ut ad dei domum nihil sit inordinatum nihilque pro posterum. Quantomagis elaborandum est. ut in electione eius qui supra omnes gradus constituitur non erretur. Nam tota uis familiae dei statum & ordo nutabit. si quod requiritur in corpore non inueniatur in capite. ubi est illa beati pauli apostoli pro spiritu emissa preceptio. quam per sonum timothei omnium christi sacerdotum numerus eruditur. & unicuique nostrum dicitur manus cito nemini imposueris neque comunices peccator alienis. Quid est cito manus

imponere nisi antequam auctoritatis antequam examinis antequam meriti oboe
 dientur antequam peritiam laboris discipline sacerdotale honorem tribuere n̄ p̄beat.
 & quid ē. communicare peccatis alienis nisi talem effiaor dignitatem. Quasi ille ē.
 qui non meruit or dinari. sicut enim boni operis sibi comparat fructū seruat tunc
 & intelligendo sacerdotem iudicium. Itaque graui semetipsum efficit damno qui in suū
 collegium adsumit indignum. Ne ergo cuiquam p̄sona p̄mittendū ē. quod
 in fructu generalibus continetur nec putandus est honor ille legitimus qui fuerit
 contra diuine legis p̄cepta conlati dicente enim ap̄to. ut inter alias electionis
 regulas si ep̄s ordinetur. quem unius uxoris unū fuisse confiteri. tā sacra
 sep̄ habita ē. ista p̄ceptio. ut & iam de muliere sacerdotis eligendi. eadem intelle
 geretur seruanda condicione fortilla priusquā in matrimonium eius ueniret.
 Qui aliam n̄ habuit s̄c̄ uxore alterius uiri esse experta coniugium. Qui si igitur
 dissimulare tollerare audeat q̄d intant sacra p̄petrat inuiriā. Cū huic
 magno uenerando q̄ misterio ne diuine quidem legis statuta defuerint. quib:
 euidenter ē. definitū ut uirginem sacerdos accipiat uxorem. & alterius
 torū n̄ fiat coniugis que uxor futura ē. sacerdotis. enim in sacerdotib:
 figurabatur xp̄i eccles̄ sp̄itale coniugium ut qm̄ uir capud ē. mulieris discat
 sponsauerbi n̄ alium uirū nosse quā xp̄m qui merito unā elegit unā diligit
 & alia p̄ter ipsā suo consortio n̄ adiungit. si ergo & iam in ueteri testamento
 hæc sacerdotaliū coniugiorū forma seruata ē. quanto magis sub euangelii
 gratia constituti apostolice debemus seruire p̄ceptis. ut quālibet quis bonis
 moribus p̄ditus & sc̄is operibus inueniatur ornatus. Nequaquā tam uel
 ad uicariū gradū t̄ ad p̄sbyterii honorē uel ad ep̄iscopatus culm̄ accendat.
 si aut ipsum n̄ unius uxoris uirū. aut uxore eius n̄ unius uiri fuisse claruerit.
 monente uero apostolo atque dicente. & hu aut p̄bentur primi & sic ministrent.
 Quid aliud intellegendum putamus nisi in his prouectionibus n̄ solū atri
 moniorū casamoniā sed & iam laborū merita cogitemus. Ne aut ab ap
 tismo nouellis aut a seculari actu repente conuersi officium pastorale.

credatur. cum per omnes gradus milicie xpiane de incrementis pfectuū debeat
 estimari. An possint cuiquā maioracōmitti. merito beatorū patrū uenerabiles
 sanctiones cum de sacerdotū electione loquerentur. Eosdem ut ad eos sacris
 administrationibus censuerint. Quimultotēp̄ per singulos officiorum gradus
 p uerū experimētū sui p̄hibile p̄buisent. unicuique testimoniū uite sue actū
 suorū ratio p̄hiberet. si enim ad honores mundi sine suffragio temporis sine
 merito laboris indignū ē. pueniri. & notari ambitus solent quos p̄bitatis
 documenta n̄ adiuuant. Quam diligens & quam prudens habenda est dispen
 satio diuinorū numerū & celestiuū dignitatū. Ne in aliquo apostolica
 & canonica decreta uiolentur & his ecclesia dñi regenda credatur. Quile
 gitamarum infatigationū nesci & totius humilitatis ignari n̄ ab infimis
 sumere incrementū sed a sumis uolunt habere principū. Cū ualde iniquū sit
 & absurdum ut imperita magistris noui antiquis & rudes p̄ferantur
 emeritis. In domo quidem magna sicut ap̄t̄ differit necesse ēē. ut uas ad uera
 sint quedam aurea & argentea quedam uero lignea & ficilia. sed horū
 ministeriū p̄ materis qualitate discernitur. nec idem ē. p̄torū usus
 & uilium. Nam inordinata est om̄a. si ficilia aureis & ligneis & ficilibus
 eorum hominum species figuratur. Quinullis adhuc uirtutibus nitent
 ita in aureis & argenteis hu sine dubio declarantur qui per longe eruditione
 ignem & p̄ fornacem diuturni laboris excocci. aurū p̄batū & argentū
 purū. ēē. meruer̄. Quibus si merces p̄ deuotione non redditur. Omnis
 ecclesiastica disciplina resoluitur omnis ordo turbatur. Dū nec des
 qui nullū subier̄ ministeriū p̄ uerso eligentium iudicio in debitū obtinent
 principatum. Cū ergo inter uos tantū uoluerint auctu dia populariū
 aut ambitus sup̄borū ut n̄ solū laicus sed & iam secundarū uxorū uiros.
 Aut uiduarū maritos ad officium cognoscimus pastorale p̄ uer̄os.
 Nonne apertissime exigunt cause ut ecclesie in quibus ista cōmissio sit
 iudicio seu uenore purgentur. & n̄ solū in tales p̄sules sed & iam inordina
 coref

cōsuluo competens pferatur. sed carum frant nos hinc mansuetudo
 clementis hinc censura iustitiae. Et quia uniuersae sedis apostolice
 pietatem ita rān temperare sententiam. ut iruitanato pondere
 delictorū. Quorum unq; nūnamensura ē. quēdā credamur intūque
 tolleranda. quēdam uero poenitus amputanda. eos enim qui uel secundar
 nuptias miter uel iuduarū se coniugio socias. Nec apostolica ne cle
 galis auctoritas sacerdotum obtendere pmittat. & multo magis illū
 si fuerit in uero iudicio confutatus. Qui sicut ad nos relatū ē. duarum
 simul est maritus uxorū. uel illud qui ab uxore demissus alteram duxisse
 phibetur. Ceteros uero quorū p uectio hoc tantū reprehensionis incurrit.
 Qd ex laicis ad officiorū episcopale dilecti sunt. neq; ex hoc qd uxores habent
 poss esse culpabilis. susceptum sacerdotiū tenere p mittimus n̄ p iudicantes
 apostolice sedis statuta. Nec beatorū patrū regulas resoluentes quibus
 salubriter constitutū ē. Ne primū. aut duo. aut iii. in ecclesia gradu
 quisquā laicorū quibus libet suffragis fultus ascendat. prius quā ad hoc
 meritum p legitima iugmenta pueniat. quod enim nunc utcūq; patimur
 esse ueniale. multū post modū esse non poterit. si quisquā id qd omnino
 interdiciunt usurpare. Quia remissio peccati n̄ dat licentiā delinquendi.
 Neq; potuit aliquaratione concedi fas ē. amplius impune committi. Cū
 itaq; de omnibus fere que fratris nri potentia relato continebat. plenissime
 dilectionem uram. p dauid fratrem & coepm nrm. qui & sacerdotio merito
 nob ē pbatus & moribus uideatur instructū. sup ē fr̄ ut concorditer
 salubres suscipiatis. oriaturs. & nihil p contentione agentes sed ad omne
 studium deuotiones unanimes diuinis & apostolicis constitutionibus
 pareratis. & in nullo patiamini p uidentissima canonū decreta uolari.
 Quę enim certarū remissimus consideratione causarū antiquis dem cept
 custodienda sunt regulis. neq; a tempus pia lenitate concessimus iusta
 postulatione plectamus. In eo specialius & ppenius commouendi qui
 in ep̄ ordinandis scōrū patrū statuta neglexer. & refutare debuerint

FINI DECRETA PAPAE LEONIS.

consecrarent. unde si qui epi talem consecrauerint sacerdotem
 n̄ liceat. ee. qualem. Etiam si ali quomodo danū p̄p̄ri honoris seu aserint.
 Ordinationis tamen ius ulterius n̄ habebunt nec unquam eis sacram̄to intereunt.
 Quod nec neglecto diuino iudicio. immertio p̄fater. Illud sane q̄ ad sacerdo
 tale p̄n̄ & dignitatē. Inter om̄a uolumus canonū statuta seruari. ut n̄
 in quibus libet locis neque quibus cūque castellis. & ubi ante nos fuer̄ epi conse
 crantur. Cum ubi minores s̄ plebes minores que conuentus p̄sbyterorum
 cura sufficiat. Episcopalia autē gubernacula n̄ in sima ioribus populis
 & frequentioribus ciuitatibus oporteat p̄dere nequo scōrū patrū diuinitur
 inspirata decreta uetuer̄ unculis. & possessionibus uel obscuris & soli
 tariis municipis tribuatur sacerdotale fastigiū. & honor audebent ex
 celsiora. cōmitti. Ipsa sui numerositate uilescat. Quod nunc in sua dio
 cesim̄ restitutus epi factū ee. cauitatē ē. & rationabiliter postulauit. ut
 si epi eorum locorū in quibus non debuerant ordinari humana conditioe
 decesserint. loca ipsa ad ius eius antecessit̄ & inuale. e. ut sacerdotale
 dignitas inconsiderata ordinata sit. facilitate sup̄flua multiplicatione
 minuat̄. De his autē que in agro uirginitatis p̄posito constantē. bar
 baricam p̄tulere uolentiam & integritatem pudoris n̄ animo sed corpore
 p̄dider̄. Canobis uideatur seruanda moderatio ut neque inuidiarum
 deiciantur gradu. Nec in sacrarū & p̄seuerantiū uirginū numero
 censeantur. Quibus se omnibus uirginalibus p̄seuerant. & castimonie
 soliditate mente custodiunt sacram̄torū non. e. neganda cōmunio
 quam uisū ē. illas in eo uel argui uel notari quod non uoluntas ammittat.
 sed uis hostilis eripuit. . . . Causam quoq; lupicini epi illic iubemus
 audiri cum multū & sepius postulanti cōmunionē. ac rationem reddimus.
 Qm̄ cū ad nr̄am iudiciū puocasset immertio eum pendente negotio
 ac cōmunionē uidebamus fuisse suspensū adiectū & iam illud est q̄
 huic temere sup̄ordinatus esse cognoscitur. Quin̄ debuit ordinari
 antequam lupicinus in p̄senti positus aut confutatus aut certe confessus

165
166

iuste possit subiacere sententiae autuocantem locūq. admodum disciplina
ecclesiastica exigit. hisque consecratur accipere. si quis uero alie emer-
serint causeque ad statum ecclesiarū & ad concordiam pertineant sacerdotū.
Ilic sub amore dñi uolumus uenienter. & de componendis atq. conpositis
omnibus ad nos relatio plena mittatur ut ea que iuxta ecclesiasticū morem
iuste & rationabiliter fuerint definita nrā quoque sententia roborentur.

**OXI. III. IO ACS. EXPLIC. DECRETA
PAP LEONIS. INCIPIT REGULA E**

pap hilari: flabio basilisco & herminico. uicc.

Successor Leonis
magno. 467.

Sub die .xvi. kalendarū decembriarū resedente uirouenerabili hilario
papa in basilica scē marie & maximo taurinum ciuitatū prouintie
galliarū ingenio a ebridonensi punitis. medionense punitis sunt.
saurnio ambimonensi prouincis. Petro portuensi. Paulino.
aquebiensi. Primo. atellano. Paladio. alprano. Gaudenzio abi-
censi. romanus. sochere. neapolitano. Tiburtio. capuano. Gaudenzio.
syllateno. Felice. lunensi. Cubodio. trifanensi. Eusebio. senensi.
maioriano. ascensi. Iusto. faberino. Felice. sepontano. Concorchio barino.
uirano. Capario. casitano. Ianuario. presentano. Constantio.
aquinato. Adeodato. cumano. Precozato. inter-amiano. Iriberio.
curium sabimorum. Claudio. pausolano. Gerontio. camerino. Adeo-
dato. uelliderno. Lucifero. tiferinis metauris. Chrispiano. subau-
gustano. Romanus. albanensi. Serbodei. numontano. Florentio.
talesino. hilario. amerino. Candidus. tibur-tano. Paulus. foronouano.
Eusebio. suzino. Apuleio. arquinensi. Gaudenzio. arceatino.
Astero. gabinati. Proiectio. nepesino. Astero. florocludensi.
Philippus. numanati. Gaudenzio. uecconensi. Resatuto. & octabio afris.

**RESIDENTIBUS ETIAM UNI
uersis PRBYS ADSTANTIBUS
quoque DIACONIBUS HILARUS**

epi ecclie catholice urbis romae synodo president dixerit.

I Quoniam relegendis scōspū congregante conuincitur orator. Ut
 quecūque p̄disciplina ecclesiastica sunt necessaria. cura diligentiore
 tractemus. si placet fr̄ ea que ad ordinandū tenorem pertinent. Juxta
 diuine legis p̄cepta & incenōrū canonū constituta. Ita uiuuant ednō
 in omnia eūmansura solidemus. Ut nulli fas sit sine status sui periculo
 uel diuinas constitutiones uel apostolice sedis decreta temerare. Quia nos
 qui potissimi sacerdotes administramus officia. Taliū transgressionum
 culpa respiciet̄ si in causis dī desiderauerimus inueniri. Quam omnino
 q̄d timere debemus. qualiter comminetur dñi negligentis sacerdotum.
 si quidem reatu maiore delinquit qui potiori honore p̄fruitur. & grauiori
 facit uitia peccatorū sublimitas dignitatū. Cauendum ergo imprimis ē.
 ne ad sacros gradus sicut gestat prioribus ante p̄scriptū ē. quisquam
 qui uxorem nūtr̄ginem duxit aspirat. Repellendus & iam quisque
 in secunde uxoris nuptias contra apostolica p̄cepta conuenit̄ in scū
 quoque litterarū. nec nō aliqua membrorū damna per p̄fessi. & hu
 qui ex penitentibus sunt ad sacros ordines aspirare n̄ audeant. Quisquis
 taliū consecrator ex t̄terit̄ factū suū ip̄ se dissoluit. & q̄d cōmisit in licite
 aut ad ceteros suis inuenit̄ admissum. si p̄p̄riū periculum uult uitare
 damnabit. Nos enim in nullo uolumus seueritatem ultionis exercere.
 sed qui in causis dī contumacia uel delictu deliquerit. aut ip̄ se quod per
 peram fecit abolere noluerit. in se quicquid malū non reseruit inueniet̄.
 Quod uide in cept̄ possit tenetur custodiri. si placet om̄s sententias
 & subscriptiones p̄p̄rias commodare. Ut sinodali iudicio aditus clau
 datur inlicitus.

**AB UNIUERSIS EPIS
 ET PRAESBYTERIS ADCLAMATUM EST.**

Ex audix p̄e hilario uita. d. vi. haec confirmamus hec docemus
 d. viij. haec tenenda sunt hec seruanda sunt. d. v. doctrine
 uita gratias agimus. d. x. ita ut in per petuo seruent̄ confessi

rogamus. D. xv. p. dominum petrum ut in perpetuo seruentur rogamus.

D. viii. haec p. sumptionum quam fiat. D. x. qui haec uolauerit in se inueniet.

D. vii. & facto silentio. **HILARUS EPS DIXIT.**

Proterea fr̄s noua & inaudita sicut ad nos missis de his panis episcolis sub certa relatione puenit. In quibusdam locis per ueritatē semina subinde nascuntur. Deniq; nonnulli episcopatum qui nisi meritis pcederent datur. Nondum in unum sed hereditariū putant esse compendium & credunt fieri res caducas atq; mortalis ita sacerdotium uelud legati aut testamentario iure posse dimitti. Nam pleriq; sacerdotēs in mortuis confinio constituti in locum suum feruntur. Alios designatis nominibus subrogare ut scilicet non legitima expectetur electio. sed de func gratificatio p populi habeatur ad sensu. Qd quam graues sit etiamate. atq; ideo si placet & iam hanc licentiam generaliter de ecclesiis auferamus. ne qd turpe dictu est homini seput & debere qd dī est. Ut aut qd ad nos plātū ē. ad uram & iam possit puenire noticiam. hispanorum fratru ut coeporū nrōrū scripta legantur. Paulus notarius recitauit.

BEATISSIMO ET APOSTOLICA REUERENTIA.

anobis xp̄o colendo pap̄ hilario astantur & uniuersi ep̄i t̄ra cons̄is prouincie.

III Quoniam curam apostolatus uester de punciarū suarū sacerdotibus gerat filio nr̄o in luteri uincencio duce puncię nr̄e referente cognouimus. Cuius impulsu uocā nr̄m in ausu scribendi p nado uocione surrexit. Ergo prouinciali litterario sermonē debita coronę ur̄e obsequia deferentes. hisque sumus ut indignatione que ceteros & iam humilitatem nr̄am in orationibus ur̄is imitē habere dignemini. Beatissime & apostolica reuerentia in xp̄o anobis colende pater. Illud specialius dep̄cantes ut factū nr̄m qd t̄m uoto pone om̄s puncię que exemplo uetustatis innotatū nr̄am deferatur. Per pensis adsertionibus nr̄is roborare dignemini. & cum legeret ab uniuersis ep̄is & pr̄bis addamatum ē. ex audixpe hilario uita dictū ē. x. haec p. sumptionum quā fiat. D. vi. que dī sunt ab homine dari non possunt. D. ē. vi. p. dominū petrum ut in p. petuum seruentur. D. v. haec ut reseruentur rogamus.

Hilarus ep̄s dixit lege. paulus notarius recitauit. ep̄s uero. hiensium
 ciuitatis. sc̄i nundinarius sortem expleuit conditionis humane. hic ep̄s
 uenerabili fratris hermeo quem ipse antea in diaecese suanobis
 uolentibus constituerat. Derelinquens ei q̄d potuit habere paupertas
 sub p̄me uoluntatis arbitrio in locum suū ut substitueretur optauit.
 sed defuncti iudicium in eius meritū non uacillat. & cum legeret & p̄bur
 ep̄s eō sensu surgens dixit. Illud licuit hoc non licuit successoris d̄i dat.
 Auctoritate uerā resistite huic rei p̄ apostolatū ur̄m. hilarus ep̄s dixit.
 p̄ curaque ceperat. paulus notarius recitauit. siquidem omnis clerus
 & plebs eiusdem ciuitatis & optami & plurimi puinciales. ut idem eius locū
 obseruar & a nob̄ sperauer̄ dato consensu. post cogitantes defuncti iudicium
 & p̄bantes eius uitam. & eorum nobilitatē atq; multitudinem qui petebant.
 simul & utilitatem ecclesie memoratē optimū duximus. Ut tanto
 sacerdoti qui ad diuina migrauerat non minoris merita substitueretur
 antistes p̄sertim cum ecclesia illius municipii. In qua antefuerat ordinatus
 semp̄ huius ciuitatis ecclesie fuisse dioecesis constat. Ergo suppliciter
 p̄camur apostolatū ur̄m. ut humilitatis nr̄e q̄ diu te a nob̄ uidetur factū
 ur̄a auctoritate firmetas. Tandudum sane que facta fueramus litteris nr̄is
 de p̄sumptione filiam ep̄i. & miramur q̄ nulla apostolatū ur̄i responsa
 suscepimus. Nunc haec eadem suggerentes petimus. ut quid super his rebus
 nos dignemini informare. & ne forsitan p̄neglegentiam portatoris aut
 p̄longinqui itineris difficultatem humilitatis nr̄e ad uos scripta n̄ potuerint
 ex hoc negotio puenire & cum suggestionem nr̄am maluimus iterare
 & subscribere. Orantem p̄ nob̄ sc̄m̄ apostolatū ur̄m iugiter diuina con
 feruet & sentat nob̄ omnibus & ecclesie sue. Domine uere m̄ sc̄ apostolice
 papa hilarus ep̄s dixit. alia epistola recitatur. paulus notarius
 recitauit. **HILARUS EP̄S. DIXIT.**

Domno beatissimo & apostolica reuerentia a nob̄ in xpo colendo papae
 hilare ascanus & uniuersis ep̄i tarraconensis prouinciae. IIII.

Etiam si nulla existeret necessitas ecclesiarum discipline expe-
 dum reuerentibus fuerat. illud priuilegium sedisur̄ quo susceptus
 regni clauibus post resurrectionem saluatoris protulit orbem beatus
 simpetri singularis p̄dicatio uniuersorū inluminatione p̄spexit.
 Cuius uicarij principatur sicut eminens ita metuendus est ab omnib;
 & amandus. Proinde nos dñi in uobis primitus adorantes cui sine
 querella seruiat. Ad fidem recurrimus apostolico ore laudatā
 inderisponta quaerentes unde nihil errore nihil p̄sūptione sed
 p̄mo fiscalitōrū deliberatione p̄cipitur. Cum haec ita se habeant
 est tamen inter nos falsus fr̄at̄ cuius p̄sūptione sicut dicitur tacere
 n̄ licuit. Itaque loqui futuri iudicii necessitas imperauit. si Luanius
 quidem ep̄s calogorre in ultima parte nr̄e prouinciae consecutus.
 Diuinationes sibi in debitas usurpando humilitatem nr̄am ad hoc usq;
 p̄duxit. ut contra eius uanissimam sup̄scriptionem sedisur̄. unicum
 remedium flagitemur. hinc namque iam ante septē. aut. viii.
 amplius annos post ponent patrum regular. Quia instituta despiciens
 nullis petentibus populis ep̄m ordinauit. Cuius p̄p̄operū factum
 existimantes fraternā pacifica posse admonitione sanari profecti
 imperius denique dū contra uetustatē canonum contra sinodi consecuta
 alterius fratris nr̄i p̄tibi sp̄t̄ tantum p̄sūptionis accensus in eodem
 loco qui illi fuerat destinatus. Cum uirto & repugnante inposuerat
 manus. & quin rōiam coetus fuerat adgregatus ep̄m fecit. hinc factū ē.
 ut de eius miserrima temeritate ad nos cesar augustiano urbis ep̄s
 fr̄at̄ nr̄e uniuersa referret. Cuius diligētia & sollicitudo admodū
 p̄spexerat. si aliquo p̄fuisse siquidem cunctis inuicem apostat̄ ep̄s.
 se se schismatico adiungerent frequentissime contradixit. sed
 obfirmatione damnauit uocū q̄derat inlicitū. & q̄d nobis pudor est
 dicere n̄ erubuit solus ille committere. proinde quia his prae-
 sumptionibus quae unitatē diuidunt quae schisma faciunt uelociter

deb&occurri. q̄s sedem uram̄ ut quod sup ac parte ob seruare
 uelut apostolicis adfatis instruamur. quatenus fraternitate
 collecta prolatis in medium uenerandi sinodi constitutis contra rebellionis
 sp̄m uram̄ auctoritate subnixi. Quid oporteat & deor dinatone
 & de ordinato fieri intellegere dō iuuante possimus eripsecto ut
 triumphus si apostolatus ur̄i temporibus quod sc̄i petri cathedra ob
 tinet catholica audiat ecclesia si nouella tizaniorum semina fuerint
 stirpata & subscipao. Orate pro nobis sc̄m apostolatu ur̄m iugia
 euo diuino conseru& & unitas. **AB UNIERSIS**
 ep̄is & praer byteris adclamatam est.

Vthaec emendentur rogamus dictum ē. vj. ut haec recitentur
 rogamus. d. vii. ut disciplina seruetur rogamus. d. viii. ut anti
 quitas seruetur rogamus. d. viii. ut disciplina seruetur rogamus. d. v.
 ut canones custodiantur rogamus. d. viii. ut in p̄sumptoribus uindictetur
 rogamus. d. viii. Ordinatio apostolica in libata seruetur dictum est. viii.

Ex audix p̄e hilarouita dictum ē. v. dignus papa dignus doctor. d. viii.

Hilarus ep̄s dixit. acceptasq; recitatae sunt de omnibus. nunc fr̄s specialer sententias
 dō uobis inspirante de p̄mitte. maximus ep̄s ecclesie tauritanis dixit. In casto
 diendis omnibusque ad sacras ordinationes p̄tinent disciplinis. melius
 sententiae meae p̄fessione deuincio. nihil a me unquam eorūque p̄hibitas
 ēē. facienda. Dereliquit cens eo ut quisquis talia fecerit aut detecta in eccl̄s
 refecare noluerit. p̄ouerit se graues causas in apostolice sedis iudicio reddi
 turum. In quo illi necesse erit subire sententiam. In genuis ep̄s ebrunensis
 dixit. mihi quoque eadem de omnibus partibus sententia est quae me p̄e
 confringo. Ne quidam eum quam de his que s̄ interdicta temptentur.
 Quia noui factum & p̄fessionē meā. De ceteris & iam censeo. Ut quisquis
 factatorum transgressor ex fateri. sciat se ecclesiae face regulae laqueis
 innodari & creatum apostolice sedis incurere. paulus ep̄s a que uedixit.
 Ego quoque similime lege con fringo. & de ceteris qui transgressores

fuerint pariter censeo. nec sine periculo sui quiquam tale temptare
 liceat quod merito debeat uindictam. primus ep̄ ecclesie atzellane dixit.
 hoc & ego censeo. eē. obseruandum. palladius ep̄ ecclesie salpinge dixit.
 Nihil me contra disciplinam ecclesie a facam uel statuta sc̄orū canonum
 facturum esse polliceor. Iulianus ep̄ ecclesie sabinensis dixit. profiteor
 me statuta sedis apostolice in omnibus custodire. & sine ecclesie mea cleri
 corum aliquem contra p̄cepta sc̄orum canonum dep̄ hendero. aut muliere
 dixisse aut duas habere uxores ab ecclesie a facio officio separari. Ab uni
 uersis ep̄is dictū. ē. sententiā fratrum om̄i sequimur. Om̄i confirmamus
 & obseruandum esse decernimus. Exaudixit hila ruita. Diē. vi. quae
 male admittunt p̄te corrigantur. Diē. viii. quod non licet non fiat dictū. ē.
 viii. Hilarius ep̄ ecclesie urbis rome sinodo p̄sident dixit. qm̄ p̄sentis
 definitionis formam quae secundum sc̄orū. ē. statuta sententiā in om̄iū
 ecclesiarū notitia puenire decernimus ne cuiquam p̄ sui possit ignoratio ne
 licere. q̄ non licet & edere gestanotariorum sollicitudo curauit.

PRECEPTUM HILARIUS EP̄S

ascano & uniuersis ep̄is tarraconens̄i prouinciae.

Postquam litteras ur̄e dilectionis accepimus. quibus p̄sūptiones siluani ep̄i
 calagorensiū ecclesie retundi petitas. & rursum ueracenonensium
 queritas nimis illicita uota firmari. honoratorū & possessorū tyriasso
 nensium castantensium calogortianorū. Uragensium triuastinum leuensiū
 & uero uiscensium ciuitatis cum subscriptionibus diuersorū litteras nobis
 constat ingestas. per quas idq̄ de siluano querella uerā depromserat exca
 sabant sed reprehensione iustissima eorū pariter iusta allegatione n̄ carebat.
 Quia p̄ter conscientiam metropolitani fr̄is & coep̄itū ascani. p̄ nullis
 ciuitatibus ordinatos claruit sacerdotēs unde quoniā quicquid ab alterutra
 parte. ē. indicatum. Om̄a uideamus p̄ ueritate confusum temporū
 nesci tate p̄specta. hac ratione decernimus ad ueniā
 per anere qd̄ gestū. ē. ut nihil deinceps contra p̄cepta

beati apti. nihil contranichenorum canonum confutata temptetur.
 hoc autem primum iuxta eorundem patrum regulas volumus custodiri. ut
 nullus propter notitiam atque consensum fratris ascani metropolitani
 aliquatenus consecratur antistes quia hoc & uetus ordo tenet. hoc. CCC.
 XVII. scilicet patrum definiuit auctoritas cui quisque obuias tetenderit
 manus eorum se consortio fateatur indignum quorum preceptis resul-
 tant. In quorum contumeliam aspicebo spiritu & iam pars illa contemnitur
 quae ueretur. ne quis relicta ecclesia sua ad alteram transire presumat.
 Quod nimis impie conhibentibus. & ut doleatur grauius uobis adserenabur
 hireneus episcopus conatur admittere quanta auctoritate roborare cupias.
 Quos maxime de rebus illicitis magna indignatione probatis accendi.
 Leca sergo inconueni fratrum quos natalis mei festiuitas congregare.
 Litteris uis quae de ordinandis episcopis secundum statuta canonum. uel pro
 decessore eorum decreta sunt. plura sententia gestorumque pariter dire-
 ximus. tenore discitis unde remoto ab ecclesia ueracenonensi atque ad sua
 remissio hireneo episcopo sedatur. pro sacerdotali modestiam uoluntatibus.
 quae per ignorantiam ecclesiarum legum desiderant. quod non licet
 obtinere talis penitus de clero proprio. ueracenonensibus episcopis ordinatur.
 Qualem te precipue fratrem ascani oportet eligere & debeat consecrare. nisi
 similiter forte factum fuerit non sine obuiatione tua maxime
 nominis recundat nostra precepta. quod iniuria diuina quos specialiter sacerdo-
 talium. est gratia dignitatum didicerimus admissum ne episcopalis
 honor hereditarium ius putetur. quod nobis solaci nostri christi benignitate
 conferatur. Ordinato sergo nunc episcopos quos licet & dum te ignorante pro-
 uecti sunt. Cum suis auctoribus meruerint submoueri. hac ratione
 firmamus. sine cuius maritus fuerit quisquam & unius uirginis
 nuptis ac uota conuenerit. sicut & legalia confutata precipiant dicendo.
 sacerdos uirginem uxorem accipit. non uiduam non
 repudiatam. secundum quod & iam beatus apostolus paulus

magister gentium debet quiescere desiderant sacerdotes propria institutione
 non tacuit dicens unius uxoris virum cuius tenore sententiae ita infor-
 matione debet ut inter cetera quae cavenda sunt haec studeatur praecipue
 custodiri quae cognoscitur ante universa mandari in quibus etiam pro-
 spiciendum est ne duo sint in una ecclesia sacerdotes ne litterarum ignarus
 aut carens aliqua parte membrorum vel etiam experientibus aliquis
 ad sacrum ministerium prorsus sinatur accedere nec tantantum putat
 possessiones valere populorum ut cum his pariter cupitur voluntatem di-
 ni quaenot peccare prohibet desideratur cuius indignatio ex hoc grauius
 commouetur qui ab benignitas eius. Dum sunt illicita peccos qui sunt inter-
 ptes placationis offenditur. Ut autem omnia secundum haec quae scrip-
 simus corrigantur. Praesentes litteras traiano subdiacono nostro ueniente
 direximus. quod si hinc in eum episcopus ad ecclesiam suam deposito improbitatis
 ambitu redire neglexerit. Quod ei non inuidia sed humanitate
 prestabitur. Renouandum est ab episcopali consortio esse cognoscatur.
 Dat. in kl. trum ianuarum basilicoe a herminico uicario. EXPLICIT

TITULE DECRETORUM PAPAE HELARI.
**INCIPI CONSTITUTA PAPAE SIMPLI-
 CII. SIMPLICIUS EPISCOPUS. IOHANNI EPISCOPO TABENNATI.**

Successit Helario
 anno 467.
 Baron. alyz

Siquis esse inuitus ecclesiae disciplinae. uel si quid apud te sacerdotalis
 modestiae teneretur. Numquam plectibilis per peccarentur excessus
 aliquibus in nullo te patrum regularum poterat continere precepto
 Altum sanctae memoriae prodecessoris tui fueras reuocandus ex em plo
 Quicum fatiando primum minus delinquis de inuitum. Senserat tamen
 dignum pro tali usurpatione iudicium ubi ista deducisti quae in fratrem
 et coepim nostrum gregorium. Non electione sed inuidia pertrasti.
 Quem inexcussabili uolentia pertrahi ad te passurus es atque uexari. Vt ei
 honorem tantum non per animi tranquillitatem sed per amentiam.
 Sicut dicendum est inrogares. Neque enim talia potuissent fieri.

sanitate consilii. Nolumus exaggerare quod gestum est nec cogamur iudicare
quod dignum est. Nam priuilegium memoratur amittere. Qui per missa sibi
ab utroque potestate. Sed uanior ratio facit esse sententiae molliores. quam ma-
lumus testare & coepo nro proiecto referente cognoscere. Non nris litte-
ris propter obprobrium publicare nisi scandalum cuius auctor agnosceris.
Ita moderatione conpescant ut frater & coepm meum ggr. Quem non prouectu
constat esse sed pulsum. Nullam causam sicut peccit tecum habiturus. Muti-
tensem gubernat ecclesiam & contubernium spiritale quod forturi non
oportebat inuicem non re cuse amplecti. Cui si quid negotii forsitan
emer sit tu nram habeo uel contra eum peccatur ex amen. Necessitatis
etiam quas fatiente te conpellitur suscipere hac definitione consulemus.
Ut resuso p'dio quod ante annum ibidant esse commemorat. Atque ad
ecclesiam reuennatem reuerso possessio in bonis xxc solidorum re-
ditum liberorum sine dubitatione tradatur. In diem scilicet uite eius.
Saluo proprietate iure tabennatur ecclesiae ad quam p'dicta obitum
reuerteretur. Quod si non fuerit nris partium consuetus. Quod post
transgressionem maneat contumacem ipse ppendit. Denuntiam
autem quod si post hac quicquam tale p'sumpseris & aliquam. Seuepm
seu prbm seu diaconum inuicem facere forte credideris. Ordinationis
tibi reuennatur ecclesiae. Uel emliensis noueris auferendas. Datum
in kt unius seuerino uc conr. **EPISIMPLICIUS**
epi florentio equitio & seuerio.

III Relationos iure dilectionis in iurixit & gestorum serie plenus intimauit.
Raudentium ausinensis ecclesiae sacerdotem contra statuta
canonum ac nra pcepta ordinationes inlicitas ppetrasse. Quam
illi totam poenitentiam auferri p'cipimus potestatem. Scripsimus enim
ad seuerum fratrem & coepm nrm ut si necesse fuerit ipse in supra dicta
ecclesiae consideratur patrum regulis hoc figuratur officio quo
ille abusus esse conuictus est. Itaut hui quinlicite ab eodem sunt p'uecti.

ab ecclesiasticis ministris sint remota simul & iam de redibus ecclesie
 uel oblatione fidelium. Quid deceat nescienti nihil licere pmittere
 sed solae ex his quarta portio remittatur fabricis & erogationi peregrinorum
 & pauperum profuturę ob onagro p[ro]bo sub periculo suo sui ordinis
 ministrantur. ut tamen inter se clerici p[ro] singulorum meritis diuidantur. Ad
 uero ministeria ecclesie que alienata conperimus reparare. p[re]s[er]tim
 p[re]dica fratris compellatur instantia. Cui & iam in hoc specialiter precipimus
 imineri. Ut tres illas portiones quas ferienm[us] dicitur sibi tantummodo
 uindicasse restituat. Dat. xiii. kl. Dec[em]bris post consolatu leonis augusti.

EXPLICIT CONSTITUTA PAPE SIMPLICII
 INCIPIT CONSTITUTA PAPE FELICIS EX

Successus simplicii
 anno 483.

emplaria gestorum quibus allegatum est p[re]cepta pap[ae] felicit.

Flauius boetio. uic. conf. sub die .iiij. idus martiarum in basilica constanti
 am. Resedente uenerabili uiro papa felice unacum candido tiburano.
 paschasio centumcellem. herennio portuensi.
 constantio aquinatu. constantio tribetia.
 equitio matellicata. angelo telesino.
 philippo numanata. constantino capuano.
 ephiphanio spellata. urbano fulginata.
 bono ofaensis. severo casinata.
 martimiano formiano. asterio foronouano. martiano amerino.
 rumulos p[re]nestano. chrisconio tudestano. uictore donatus. rusticus.
 hestulio utriculano. & pardalio afris. basilio. tollemnata.
 episcopis & p[re]b[is]. Maximo blenaro. rusticus urbico. firminus.
 proieccio tarquimensi. paulus. casanus. petrus. petrus sub
 angustano. simplici[us]. ualente. laurentius. maximino fertiensi.
 petrus. uincomalo. asterio. Basso. farenmanato. laurentius.
 foranus. canusio. felice anteatano. ualentianus. cassius. Inno
 censo mibanata. paschasius. petrus. asterius. felice anteatano.

Valentini. Cassius. Innocentius. Mibanata. Paschasius. Petrus.
 Asterius. Felice. Anagnino. Leone Asterius. Euchenio. Benigno.
 aque uuensi. Afello. Ianuarius. Bonifacio. Andrea. Gaumati. Martino.
 Petro. Gordianus. Decio. Trumtaben. Smaragdo. Petrus. Benifatio.
 Cypriano. Numentano. Lepidus. Xystus. Maxentius. Athanasio.
 Albanensi. Petrus. Epiphanius. Felice. Paschasius. Urali. Fundino.
 Ephi phanius. Felice. Asterius. Petrus. Lorensi. Petronius. Petrus.
 Laurentius. Constantio. Sutrino. Iustanus. Fulgentius. Felice. Fel-
 cissimo. Sabiniensi. Calistus. Alexandrus. Gaudentius. Forododiensi.
 Romanus. Redemptio. Bonifazio. Ueliterno. Iohanne. Pietazio.
 Valentinus. Bonifacius. Sebastianus. Laurentius. Martinianus. Iobinus.
 Ephi phanius. Andrea. Bono. Petrus. Serbodei. Opilione. Petrus.
 Sebastianus. Seruandus. Romanus. Marcellinus. Dominus. Petrus.
 Agapitus. Julianus. & Abundantius. Adstantibus quoque diaconibus.

**FELIX EPS ECCLESIAE CATHOLICAE
 URBIS ROMAE P[RE]SIDENTI SYNODO DIXIT.**

113

I Communis dolor & generalis est gemitus quod intra Africam rebaptizatos
 etiam ep[iscopos] p[ro]b[os] duosque cognouimus que sine dubio ad usque quoque puenit
 notitiam scitatis. De quo quid obseruari debeat ordinare nos conuenit.
 Proinde ut manifesta sit sup hoc nra sententia quaenobis sunt uisa reci-
 tentur. **ANASTASIUS DIAC RECTI SCIAS**
 ura uniuersis ep[iscopis] p[ro]diuersas prouincias constitutis.

*In sub Felice Papa II
 Oracula reliqua S.
 Barnaba apt. et
 Euangelium S.
 Matthaei hanc d
 ano. Bonini
 485.*

II Qualiter in africanis regionibus a furore diaboli seuerit in populum
 xpianum atque in idm[m]ultiplici deceptione pruperit ut non modo
 uultus incautum. sed ipsos quoque immortis profunda demer serit sacer-
 dotes. Nullos non orbis ingemuit nullaterra nesciuit. Unde in grandi
 merore posita dissimulare n[on] possumus p[er] euntium atque a nobis exi-
 gendarum discrimen animarum. Quapp[er] competens adhibenda est
 talibus medella uulneribus. Nonnatura curandi facilitas morifica

capiat peste nil p̄sit. sed segnius tractata p̄ncipet reatu non legitime
 curatiōis inuoluat. Pariter saucior & medenter. In primis itaque ueni
 entis ad uos & remedium postulatur sollicitè discutienda est p̄fessio & p̄
 sonadecepta. ut medella possit congruent exhiberi. & quis satisfactorius dō
 p̄penitentiam rebaptizandum legitime doluerit. utrum ad hoc facinus currerit.
 An impulsus accesserit requiratur. sciens quod se decipiat ipse qui fallit.
 Nihilq; p̄nram facultatem tribunalis excelsi iudicio derogari. Cui illa s̄
 rata quae pia quae uera quae iustas & necessitas aliter tractanda. ē. ratio
 uoluntatis. Deterior. ē. autē causa illius qui forte p̄ao sollicitatus. ē. ut perire.
 Nihil enim intemptatum reliquid inimicus cum edesua liceat gaudere
 captura. succurrendum. ē. in reatu & concurrendus uenandis. ē. laqueus.
 Ut in faciatū lamentantibus lapsū tam iustas moderatione quam con
 punctione pietatis ad aulam quam reliquerat sit regressus. Nec pudiat
 forsitan aut pigeat indicis ieiuniorum genitumq; temporibus obedire.
 Aut alius obseruantis salubrioris obtemperare. p̄ceptis quia humilibus
 datur gratia n̄ sup̄bis. sit ergo ruinae suae dolore p̄feratus quisquis in xpo
 fieri querit erectus. & p̄ dispensationis nr̄e ministeriū qd̄ ueram sequi
 conuenit caritatem. Nec alicui fas. ē. uel uelle uel posse transcendere causas
 eius. Qui contra apostolicā doctrinā ad iterationē se nimis infausam. baptizator
 matris dedit. uel eius qualibet argumentis excussandū callide p̄prium
 putauerit esse consensum. sacerdotali uigore & humanitati tractemus
 ut in eis fides quae nisi. ē. una. Jam nulla. ē. adiutori ocl̄ni iudicis ad salute
 siner̄e p̄p̄tationes offensione reparetur. Quia cum peccatoris a nobis
 satisfactio p̄tratur. n̄ p̄ter nr̄am laudem atque letitiam mens eius ad
 ueniā purgator inuenitur. & idē meminertis hanc sup̄his nos habere
 sententiam. Ut seruata discretione peccantium n̄ eadem cuncti qui lapsi s̄
 lance pensentur. Quia maioris castigationis ē. exigendus usura cui domus
 dñi cōmissa fuerit disciplina. Ut ergo ab ecclesie sumatibus incoemus.
 Eos quos ep̄os p̄b̄os ut diaconos fuisse constatu erit. & seu obtantis for̄ sitan

seu coactus lauacro illius unici salutaris que claruerit fecisse iacturam.
 & xpm quem non solum dono regenerationis. uerum & iam gratiam percepti
 honoris induerant exuisse. Cū contra neminē ad secundamunctionem uenire
 potuisse. nisi epalam xpianū negauerit. & p fessus fuerit. eē paganus.
 Quod cū generaliter sit in omnibus execrandū. multo magis in episcopis &
 diaconibus auditu saluti dictoq; pbatur horrendū. sed qui uidem dicit atque
 saluator clementissimus ē. & neminem uult perire usque ad extrema iudicium
 in penitentiam si resipiscunt iacere conueniēt. peccationi n̄ modo fidelium.
 sed ne cathecuminorū quidem omnimodis inter eē. Quibus cōmuniolaua
 in morte rediū ē. data ē. Quam rem diligentius explorare uel facere proba
 tissimi sacerdos curadebebit. De clericis autem & monachis aut puellis dī. aut
 seruare p̄cipimus hunc tenorem. quem nichena sinodus circa eos qui lapsi
 uel fuerint seruandum esse constituit. ut scilicet quimulla necessitate nullius
 reuimore atque periculose. ut rebaptizarentur heretici & impie dedider
 + sitamen eos ex corde penitente tribuamus inter audientes sint. septē uero
 annis subiaceant inter penitentes. manibus sacerdotū duobus & iam oblationes
 modis omnibus n̄ sinantur. sed tantūmodo populacibus in honoratione socient
 p̄ se confundantur dō colla submittere quicquid n̄ timent abnegare. qd̄ si
 pote mortalis inuicem p̄ scripto tempore ceperit uisum urgere. subuen
 endum ē. imploranti & seu ab ep̄o qui penitentiam dederit. seu ab alio qui tamen
 data esse pbauerit. aut similiter p̄bo uaticū ab eunti deserto n̄ negetur. Pueris
 + autem quibus qd̄ adhuc inuestes apurnate uocabulum ē. seu clericis seu laicis
 aut & iam similibus puellis quibus ignorantia suffragatur & alicuiā diu
 sub manus impositione detentat reddenda cōmunionem p̄ peccorū expectanda
 penitentia quos excipit aquo eruone censura. qd̄ ē. anobis p̄ uide confatutum
 p̄ ehu quibus inter rem labe contagii. plus minus uere sciat ad uitam dum
 adhuc in penitentia sunt poenitenda forte cōmittant. qd̄ si ante p̄ finitum
 poenitentia tēpus dispectus a medicis aut euidentibus mortis p̄stus indicis
 recepta quisquā cōmunionis gratia conualescat. ser uemus in eo qd̄ nichena

canones ordinarunt. ut habeatur inter illos qui in oratione sola comunicant
 donec impleatur spatium temporis eidem prescriptum. Ne cathecuminos nostros qui sub
 tali professione baptizati sunt perimus quia non est causa dissimilis. sicut idem sancti canones
 ordinarunt eius qui quolibet modo christum quem semel confusus est. abiuravit. tribus annis
 inter audientes sint & postea cum cathecuminis permittantur orare. per manus
 impositionem communionis catholice gratiam receptare. Exceptis sane tantummodo
 episcopis & presbiteris diaconibus quibus solo mortis sue tempore conuocandum esse iam
 diximus. Ceteros id est siue clericos siue monachos uel monachas seu laicos.
 sexus utriusque personas quos uolentia & periculis coactos. Iterationem bap-
 tismatis subisse confiteri. uel quia aliquo commento huius facinoris piaculis
 dixerint se teneri. In poenitentiam perenni durare decernimus. & per manus
 impositionem ad societatem recipi sacramenta. Illo propterea custodito ne ex his
 unquam quinquaginta aetate alibi quam in ecclesia catholica aut in baptizati aut
 rebaptizati sunt ad ecclesiasticam militiam prorsus permittantur accedere. Quibus
 sit esse debet qui in catholicorum numerum se receperit. Quod de suo ordine & communi-
 catione uidebitur ferre iudicium. Quisquis hoc uolauerit antefatum. uel qui non
 remoueri eum quem ex his administratum clericale obrepisse cognouerit.
 Curandum uero maxime & communitela est. prouidendum. ne quis fratrum
 corporumque nostrorum aut ecclesiam presbyterorum in alterius ciuitate uel dioecesi
 poenitente uel sub manu positum sacerdotis. aut eum qui conuocatum esse dixerit.
 sine episcopi uel presbyteri testimonio. & litteris aut in parrochia presbiteri aut episcopi in ciui-
 tate suscipiat. Quod aliqua dissimulatione neglectum culpam tangit. & iam
 clericorum qui locis in quibus hoc minus curatum fuerit commemorantur.
 his itaque rite dispositis & ad ecclesiarum uestrarum notitiam nostrae deliberatione
 placis parare uos conuenit. Quibus licet ad animarum reparationem nihil
 deesse uideatur. Tamen si uin noui aliquid & quod perire non potuit fuerit
 reuelatum. secundum beatum paulum apostolum tacente priore fidenter insinuet.
 quia spiritus sanctus ubi uult inspirat maxime cum sua causa tractatur ne nos
 pieuit audire & si qua sunt omissa non arroganter abnuere.

sed rationabiliter ordinare. Data iduum martiarum dimanio & sibi dno
 uua. cons. explicit pp. fel. **INCIPIT EPISTOLA PAPAE GELASII**

Gelasius succedit
 Felici. anno
 492. Baron.

Sub hoc pontificatu
 S. Benedictus de seculo
 et Imperij exiit
 anno 494 fugis in
 Armonia.

papae gelasii generale de creatu ad omnes episcopos de iustitia ecclesiarum moderata
 pro temporis qualitate dispositis.

Necessaria rerum disputatione confiringimur & apostolice sedis moderamine
 conuenimur. sic canonum paternarum liberare. & petro presulū decessio
 rumque nostrorum precepta metiri utque presentium necessitas temporum restituendis
 ecclesiis relaxanda deposcit. Adhibita consideratione diligenti quantum
 potest fieri temperemus. quoniam in totum formam ueterum uideamur.
 excedere regularum. & reparandis militis clericalis officis quae per
 diuersas ita be partes. Itabelli famisq; consumpsit. incur sio ut in multis
 ecclesiis sicut fratris & coepistri iohannis rauennatis ecclesiae sacerdotis. frequens
 relatione comperimus usquequaq; deficiente seruitio ministrorum nisi re
 mittendo paulus peccata facis promotionibus antiquis inter ualla prefixa
 remaneant. sine quibus administrari neque omnes sacris ordinibus ecclesie
 funditus deficiente atque plurimis locis propter inopiam competentis auxilii
 salutare subsidium redimendarum desit animarum. neque magno reatu
 sitantio coharzante periculo. Nā aliquatenus consolemur in necc-

UT UBI NULLA PER UNQUE IN NECESSITAS
 seruentur uel cum defuerint clerici de monachis eligantur.

III

Pristis igitur pro sui reuerentia manentibus confirmatis. quae ubi nulla uel
 rerum uel temporum purgare angustia regulariter conuenit custodiri.
 Satenus ecclesiis quae uel cunctis priuatis ministris uel sufficientibus
 usque ad eum dispoliatis seruitus. ut plebibus ad se pertinetibus diuina
 munera supplere non ualeant. Tam in statuendi quam in promouendi clericali
 officii obsequio. sic spacia dispensanda condimus. ut si quis & iam de re
 gioso proposito & disciplinis monasterialibus eruditus ad clericale munus
 accedit. In primis eius uita praeterita a temporibus inquiratur. uel si nullo
 graui facinore probatur infectus. si secundam non habuit fortassis iuxorem

Incantum

ne. amaro relicam fortitur ostenditur. si penitentiam publicam
 fortassis non gessit nec ulla corporis parte appareat uitiatus. si seruilis aut
 originarie non est. conditionis obnoxius securus. Jam probatur nexibus absolutus.
 si adsecutus est litteras sine quibus uix fortassis ostiarium possit implere ministerium.

Ut si his omnibus que predicta fulcitur. continuo lector uel notarius aut certe
 defensor effectus. post tres menses existat acolitus. maxime si huic etas
 suam suffragator. sexto mense subdiaconi nomine accipiat. Ac si modo se
 conuersationis honesteque uoluntatis existat. non mensis sit diaconus completoque
 anno sit presbyter. Cui tamen quod annorum fueram inter sacra conlatura sci

pposita sponte suscepta doceatur presatissime deuotio. **UT SI QUIS**
 delicias eliguntur ad clerum multo sollicitus haecque superius dicta sunt
 inquirantur & super statutos gradus quibus annus expletur sex mens
 adiciendunt ut post annum & sex mens presbyter delicias sine necessitate exierit ordinentur.

Suero delicias quisquam ecclesiasticas est adgregandus officis tanta sollicitus
 in singulis que superius comprehensas huiusmodi doct& examini personam
 quanto inter mundaniam re legiosamque uitam constat esse discriminis. Quia
 utaque conuenientia ecclesie ministeria reparandas non in conuenientibus meritis
 ingerendi. Tantoque magis quod sacris aptum possit esse seruicium in eorum querendum
 est infatigatis. Quantum de tempore quo fuerant haec adsequenda decerpitur.
 ut morum habere doceatur hoc probitas quod pluxior consuetudo non contulit.
 Ne per occasionem supplende penurie clericali uitia potius diuinis cultibus
 intulisse. si legitime familiae consistemus procurasse compendia. quorum
 promotionibus super annu metas. sex menses nihil ominus subrogamus. quoniam
 si uel dictum est distare conuenit. Inter personam diuino cultui deditam. & de
 lucorum conuersatione uenientem. Que tamen eatenus indulgenda credi
 dimus. ut illis ecclesiis quibus infatigatione bellorum uel nulla penitus uel
 exigua remanserunt ministeria renouentur. quatenus his deo proprio restitatis
 in ecclesiasticis gradibus subrogandis canonum paternorum uetus forma ser
 uetur. nec contra eos ulla ratione preualeat. quod paccidentis defectus remediopuideatur.

Non aduersus scita maiorū noua lege pponitur. Ceteris ecclesiis ab hac occasione cessantibus quasi simili clade uastatas. pristinam faciendis ordinationibus conuenit tenere sententiam. Quomagus hac oportunitate cōmoniti. obseruantiam uenerandorū canonū ppenius delegamus. singulorū graduum conscientias admonentes. ne inlicitos prumpere molliantur excessus. nefas eē. confidat quisque pontificum. bigamos aut coniugia sortientes ab aliis derelicta. siue quos libet post poenitentia uel sine litteris uel corpore uti uel uel conditionarios aut curie publicorumq; rerum nexibus implicatos. ut passim nullatenus congruentis examinatione discutos diuinis seruituros adplicare mysteriis. neq; p suo libito iura studeant aliena p uadere. Absque sedis apostolice iusta dispositione mandante. **UT AB EPIS PRECEPTIO NE** pape noue basilice dedicentur.

IIII **B**asilicas nouiter insatutas non petatis ex more pceptioibus dedicare non audeant. n̄ ambiant sibi m̄ uindicare clericos potestatis alienae. **UT NULLA PRETIA DE BAPTIZANDIS** consignandisque fidelibus exigantur quod si qui per petare fuerint deprehensi honoris sui sint periculo subituri.

V **B**aptizandis consignandisque fidelibus p̄tia nulla p̄figant. nec in laetionibus quibus libet impositas exagitare cupiant renascentes. qm̄ qd̄ gratis accipimus gratis dare mandamus. Se ideo nihil p̄dicatis prorsus exigere molliantur. quo uel paup̄tate ~~coegente decessita~~ uel indignatione reuocata. Redemptionis sui causas adire dispiciant. Certum habentes qd̄ qui pro hibita dep̄hensa fuerint admississe. uel cū missa n̄ potius sua sponte correxerint periculum subituri p̄ prii sint honoris. **UT PRB̄Y** modum deuitū seruent non chrisma conficiant n̄ consignent nec p̄sentent. **NECSUBDIACONUM FACIANT.** quolibet ep̄o nisi iudeantur uel orare uel sedere p̄sumant nec a colorum

VI **N**ec minus & iam p̄b̄os ultra contra suum modum tendere prohibemus

Nec episcopali iudicio fastigio debita sibi nec audacter adsumere.
 In conficiendi chrismatum si configurationis pontificalis adhibende sibi nec
 arripere facultatem in presenti quolibet amfate. nisi fortasse iubetur
 uel orationis uel actionis sacre subpetere sibi presumat. Et licentiam. neq;
 sub eius aspectu nisi iubetur aut redere presumat. Nec uenerabilia tractare
 mysteria. nec sibi meminerit ullaratione concedi. sine summo pontifice
 subdiaconi uel acolitiu uis habere faciendum. Nec prorsus ad dubit
 si quicquam ad episcopalem ministerium specialiter pertinet suu motu
 potuerit exequendum. continuo seprbu dignitate. & sacra comunione
 priuari qd fieri necesse e. censeamus. sicut psule deferente huiusmodi
 fuerit puaricatio comprobata. nec ipse uis epō a culpa cohibentiae
 & ultione uacaturu summoderata faciente dissimulauerit uindicare.
SIMILIT ut diaconi m sura ppria iuxta patru decreta custodiant.

Diaconos quoque ppriam consuetudinem seruare m sura. nec ultra tione
 patris canonibus deputatu quippiam temptare pmittamus. nihil eoru
 suo ministerio penitus adplicare. Quae primis ordinibus proprie decreuit
 antiquitas. absque epō uel pbro baptizare naudeant nisi p dicitur fortassis
 officiu longius confutatus necessitas extrema compellat qd & laici xpianis
 facere plerūq; conceditur. **QD DIACONI IN PRESBY**
 terio residere non possint nec contractatus habeatur ecclesiasticus nec sacris
 corporis prerogationum p sentibus debeant uisurpare praeter byteris.

Non in presbyterio residere antiqua celebrantur uel ecclesiasticus habeatur.
 Quicūque tractatus sacris corporis prerogatione sub conspectu pontificis seu pby
 teris assensibus nisi non habeant exercendi. Cum in decreta uenerabilium
 sanctorum nos quoque magnopere custodire nitamur. Ac sine eorum dispendio
 & illa quae pro alicuius utilitate fortasse conpendio uideantur laxanda
 dicemus. **QD APOSTOLICA SEDIS PATERNOS**
 canones pio studio deuoto que custodiat.

Cum quenos contra salutarium reuerentiam regularum cupiamus temere

nihil licere. & cum sedes apostolica super his omnibus fauente dñō q: pat̄n̄r
 canonibus sum̄ p̄fixa. p̄iadeuotoq: studeat tenere p̄posito satis indignū ē.
 quemquam uel pontificū uel ordinū subsequentiū hanc obseruantia refutare
 quam beati petri sedem & sequi uideat & docere. satisque conueniens sit ut totum
 corpus ecclesie in hac sibi & obseruatione concordet quam illuc iugere conspiciat.
 Ubi dñs ecclesie totus posuit principatum. Dicente aut̄ scriptura. ordinate
 in me caritatem & in omnia cum ordine fiat. Atque iterū psalmista p̄dicante.
 Circumdate sion & complectam meam narrate in turribus eius. Ponite corda
 ur̄a in uirtute eius & distribute gradus eius ut in arceis in p̄genie alteras.
 Qm̄ hic ē. dñs dñi in s̄onū & ipse reḡ & nos in s̄eta. Hic proculdubio qui in ecclesi
 a sacrum narratur altitudine dignitatum. & in cuius uirtute bonis operib:
 corda ponenda s̄ gradibus utique distributis cunctis dñi & rector populis p̄re
 dicandus ē. xp̄ianis. Ubi nemo sibi & aliquid efame & imminutum. Cū & de
 unius cuiusque gradus perfectione nihil deperit. & conuenienter retinendo
 qd̄ celesta dispensatione conlatum ē. pariter nobis & cognoscibilem dñi
 fieri & tribuit esse rectorem. Nam & si quid indulgetur de temporū quanta
 tate moribus adgregati & strenuitate pensatur. si uirtute & iam p̄posito con
 tineatur quod p̄telata fuerat gl̄ate curandum. Dummodo illa nullatenus
 dissimulata subripiant. quorum qd̄ libet in eē. claruerit. merito clericalibus
 in fulis reprobabilem confit̄ conuincat esse p̄sonam. & nulla n̄ nūquam
 sinenda sunt quaesit̄ & errorum confit̄ integritas sola nocere n̄ ualeant.
 Illa tamen sunt magnopere p̄cauenda que recipi sine manifesta. De colo
 ratione non possunt act̄ia ipsa quaenullo detrimento aliquoties indul
 genda credentur. uel rerum temporūque cogit̄ intuitus. uel accele
 rate p̄uisionis respectus excusat. Quanto magis illa nullatenus mutalanda
 quaeneculla necessitas nec ecclesiastica prorsus extorquet & ualitas.
AD P̄I PASCHALE TEMPU S UEL
 pentecosten nemo baptizare p̄sumat nisi eos tantum quos egritudo
EXTREMA CONPULERIT.

X **B**apazandi sibi quispiam passim quocumque tempore nullam credat
 in eē. fiduciam p̄ter paschale festū & pentecosten uenerabile sacramētū
 excepto dumtaxat. grauisissimi languoris incursum. In quoueretundum ē.
 nemorbi crescente periculo sine remedio saluari fortassis egrotans exitio
 p̄uentus abscedat. **PRAESBYTERORUM**
 & diaconorum ordinationes certas celebrare temporibus.

VI **O**rdinationes & iam p̄btorū. diaconorumque. nisi certis temporibus & diebus
 exercere non debeant. Id. ē. III. mens. ieiunio. VII. & X. sed & iam quadra-
 gesimalis initi ac mediana quadragesime die sabbati ieiunio circa uesperā
 nouerint celebrandas. Ne cuiuslibet utilitatis seu p̄b̄m seu diaconū his p̄ferre
 qui ante ipsos fuerint ordinati. **UT PREFIXIS DIEBUS**
UIRGINES SACRUCULENTUR.

VII **D**e uotis quoque uirginibus nisi aut in epiphaniarū aut in albis paschalib:
 aut ap̄torū natalibus sacraminime uel amē inponant. nisi forsitan
 si ante baptismate dictum ē. graui languore correptis. ne sine hoc munere
 de seculo exeant implorantibus non negetur. **UT UIDUE Ñ UELLENTUR.**

VIII **V**idua autem uel are pontificum nullus ademptet. q̄d nec auctoritas diuina
 delegat. nec canonum forma p̄statuit. N̄ ē. ergo penitus usurpandum
 et siue si ecclesiasticas inferenda p̄sidia uel nihil committatur inlicitum.
UT NULLUS PRESULATE ECCLESIE
 a face uel monasterii seruum aut originarium nolentibus dominis
 sub nomine re religioso defendat honoris & cōmunionis periculū subiturus
 quisquis hoc per petrare temptauerit.

IX **G**eneralis & iam querelle uitanda p̄sumptio. ē. quā p̄modum causantur
 uniuersi. Passim seruos & originarios dominorū iura possessionumque
 fugientes. sub re religioso conuersationis obtentu. uel ad monasteria sese
 conferre. uel ad ecclesiasticum famulatū. conhibentibus quoque p̄sulibus
 indifferenter admitti. que modis omnibus ē. ammouenda perniciet
 ne p̄ xp̄ianis nominis infatutum. aut aliena per uadi aut publicā uideatur

disciplina subverti. Precipue cum nec ipsa ministerii clericali
 hac oblatione fuscari conueniat dignitatem. Cogaturq; pro foratu
 militantium sibi condicione iurgare aut uideri. qd absit obnoxia quibus
 sollicita competent interdictione prohibitas. Quisquis eps prb diaconus
 uel eorum qui monasteriis p. esse noscuntur. huiusmodi psonas apud se
 tenentes non resatuendas patronis. aut deinceps ue ecclesia face seruituti
 uel re religiosis congregationibus putauerint applicandas. nisi uoluntate
 for sitan dominorum subscripture testimonio primitus obsolutus. aut
 legitima transacione concessa. Periculum se honoris p priu n̄ ambigant
 cōmunionisque subiturus. si super hac re cuiusquam uerax nos querella
 pulsauerit. magnis quippe scidit secundum beatum aptm p̄cauendū ē.
 Ne fides & discipline dñi blasphemetur. **UT CLERICI NULLAS**
 negotiationes inhonestas & turpilucra sectentur.

XV

Consequens fuit ut illa quoque que de pichemparibus nupad nos missa
 legatio nunciavit. p̄ p̄ter eunda putaremus id ē plurimos clericorū
 negotiationibus inhonestas. & lucris turpibus imminere nullo pudore
 cernentes euangelicam lectionem. Quia ipse dñs n̄ negotiatore se tēplo
 uerberatos flagellis adseritur expulisse. peccati uerba recoletis.
 quibus ait. Mem militans dō implicat se negotiis secularibus. psalmitā
 quoque dauid surda dissimulantes aut cantantes. qm̄ non cognoui
 negotiationes introibo impotenti a dñi. p̄ inde huiusmodi aut ab indignis
 post hac que facta omibus nouerint abstinentium. & ab omnibus cuius libet
 negotiationis ingentis cupiditateque cessandum aut in quocumque gradu
 sint positi. mox ad clericalibus officiis. & eē debet & dicit. Ne officina
 negotiationis & spelunca potius sit latronum. **UT NEMO**

XVI

Inter litteratos quoque ^{non} & nullam parte corporis imminutos sine ullo
 respectu ad ecclesia facum didicimus uenire seruitium. qd simul antiqua
 traditio. & apostolice sedis uetus forma non recepit quia nec litteris

carens sacris esse potest aptus officii & uiciorum nihil deo propriis
offerri legalia precepta sanxerunt. Itaque decetero modis omnibus
haec uideatur nec quisquam talis suscipiatur in clerum. si qui uero
uel temeritate propria uel incuria presidentium tales ante susceptis
in his quibus confaturis sunt. loci tenentur per seuerent. ut nihil unquam
promotionis arripiant. satisque habeant hoc ipsum sibi praemium miseratione
permissum. **DE HIS QUI SE IPSOS ABSCEIDUNT.**

XVII **D**ehis qui semetipsos absceiderint paternae monitiones euidenter sequenda
posuerunt. Quorum tenore sufficiat indidit. Dicant enim talia per petentes
mox ut agniti fuerint a numero clericali debere sedudi. Quod modis
omnibus custodire nos conuenit quia fas est. nulli subpediat. propter illa
quaequam quae memorabilis decreuit forma censere. **QUOD**
ad clerum crimino sine queant promoueri & in clerico postea sim aliquibus
fuerint inuenta criminibus a suis officis arceantur.

XVIII **C**onperimus etiam horrendis quibusdam criminibus implicatos tota
discretionem sumota. pro solute faciat atrocibus necessarum plenitudine
non habere. sed nec aliqua correptione penitus succedente ad diuini
ministerium honoremque contendere. sed nec aliqua correptione.
In nullis autem in his sordibus constitutos grauibus delinquentes
facinoribus non repelli. Cum & apostolus claret nemini citomanus imponendas
neque communicandum peccatis alienis. & maiorem ueneranda contra
tuta praenuntiam. huiusmodi si fortes repererint. tanquam te peccauerit
decetero oportere depelli. quam sacre professionis oblitos praerica
toresque sancti propositi procul dubio submo uendos. **QUOD DE MONIIS**
aliisque passionibus in rectorum ministeria sacra tractare non liceat.

XV **V**sque adeo sane conperimus in licita que que prorupere ut de
III. moniis similibusque passionibus in rectorum ministeria sacra tractare
tribuat. Quibus si in hoc opere positus aliquid propriae necessi
tatis occurrat. Quis de sua fidelium salute confidat. ubi ministros
ipsos curationis humane tanta prospexerit calamitate. ne xar...

Atq: ideo necessario remouendū sunt. ne quibuslibet p quibus xpi
 ē. mortuus. scandalum generetur infirmis postremo sic corpore sau
 ciatum fortassis aut debilem. nequaquam scā contingere. lex diuina
 p misit. Quantomagis domcelestis dispensatores. eē. n̄ conuenit qd̄.
 ē. deterius mente percussos. **qđ huiusmodi sacris**
 uirginibus sociant & foedera incesta cōmiserunt cōmunicare n̄ possint
 nisi forte publicam poenitentiam gesserint.

XX

Virginibus sacris temere se quosdam sociare cognouimus & post
 dictum dō propositum incesta foedera sacrilega q: miscere. quos
 proctenus equum. ē. a sacro cōmunionē detruēdi. & nisi per publicam
 probatāq: poenitentiam omnino non recipi. aut his certe uaticū
 deserto transeuntibus. si tamen penitauerint non negatur. **quod**
uiduae ut supra dictum. ē. n̄ uellentur & si professam con
 tinentiam pposito mutato calcauerint ipse pseratio dō p sua sint ac ab. redduntur.

XXI

Nam de uidiu subnulla benedictione uel andis superius laurus
 duximus. differendūq: si propria uoluntate p fessa pristina cōngu
 casitatem mutabili mente calcauerit. periculius inter erit. Qualidm̄
 debeat satisfactione placare. sicut enim si se forsitā continere
 n̄ poterat. secundū aptm̄ nullatenus nubere uetebatur. si habitasse
 cum deliberatione pmissa dō pudicitiaq: fidem debuit custodire.
 Nos autem nullū talibus laqueum debemus inicere. sed solas ad ora
 tiones p̄mi se p̄tēni poenasq: pponere diuini iudicii ut nrā sit absoluta
 conscientia. & illarū pro se rationē. dō reddat. intentio. Cauendū ē.
 quippe quē de earū moribus iacabusq: beatus paulus testatur apt
 qđ planius exponere p̄terimus. ne sexus instabilis nontā detrem
 quam admoneri uideatur. **qđ secundā con**
 iugia secularibus n̄ negentur quibus tam ad clerū hoc factū
 minime uenire conceditur.

XXII

Secundas nuptias sicut secularibus inire conceditur. ita post eas
 nullus ad clerū cale. sintur uenire collegiū. Alia. ē. enim humane

fragilitati generaliter concessa licentia. Ne ad ea & ee. uita,
diuinarum rerum seruitium dedicata dicendorum. **UT SI QUIS**
susceperit ecclis proprie desertore & in aliqua puerit dignitate
utriusque sententiae subiaceant quae canonibus praefixerint.

XXIII. **Q**ui propriis desertor ecclesie nullis existens abus causis ad
aliamputauerit transeundum temereque susceptus fuerit & p
motus reuerendorum canonum. uel ipse uel receptor eius atque peccator
confutata non fugiet. Quae de huiusmodi praesumptoribus praefixere
seruanda. **QUOD SI QUIS EX MONACHIS**
& laicis de quibus supra dictum est. eligantur ad clerum cum nulla cogit
necessitas antiqua de eis debent instituta seruari quae si beneant sacra
menti. ee. praeterea dignitatem ab officio deponantur praedante & accipi
entem simonismagi crimen uoluit.

XXIII. **D**e monachis laicisque in prima copiosius praecipit huius parte
digesta. quae uel quatenus proererit temporumque necessitate concessa sint.
Quemadmodum ubi nullius facta necessitas inter esse probabitur.
Nisi uetus institutio debeat custodiri. quos uero confiteri in
dignos meritis sacra mercator. ee. praeterea dignitate conuictos oportet
arctari. Nisi sine periculo facinus tale patrantur quia danem pariter
accipientemque. Damnatio simonis quam sacra lectio testatur
in uoluit. **DE SACRIS LOCIS NOUIT**
instituta quam uis superius dictum sit. hoc nunc tamen adicitur
ut nulla basilica sub defunctorum constructa nomine deducatur.

XXV. **D**e locorum consecratione sanctorum quam uis superius scriptum fuerit
comprehensum. Nobis quoque pate factum est. quod absque praecipit sedis
apostolicae. Nonnulli factas ecclesias uel oratoria sacrare pre
sumant. hoc sumus tantum tam inditio detestabiliore praemitti
quod in quo uique nomine defunctorum. & quantum dicitur nec omnino
fidelium constructiones edificatas. sacris praefessionibus praefessionibus
audacter instituire memorantur quae quoniam tam acoruatam

durasunt ut eadem uixit ferre possit audiat. si reuera xpianitas
 affectus in illis regionibus certus & fixus e. & districtas ista querantur.
 & a quibus fuerint gesta prodantur. qm̄ sicut Latentibus in hac aduocata
 nominibus n̄ extat. In quem sententia debita proferatur. Ita cum mani
 festus fuerit documentis expositus quam ex celeris tantoposcit immanitas
 si effugere uitauit ullatenus uitonem. **QD̄ NE FASSIT**
 feminas sacrifaltaribus ministrare ut aliquid ex his que ui torum
 sunt officis deputata prae sumere.

XX
 VI

Nihil omnino impatienter audiuius tantum diuinarum rerum
 subisse dispectum ut femine sacrifaltaribus ministrare firmentur
 cunctaque non nisi uirorum famulatu deputata sexum cui non competat
 exhibere. nisi quod omnium delictorumq; singillatim p̄ proximis peccatorum
 reatu somnis & crimen eos respiciat sacerdotes. Qui uel ista comittunt
 uel comittuntur minime publicando prauis excessibus se fauere signi
 ficant. si tamen sacerdotum iam sint uocabulo nuncupandi qui deligati
 sibi re legionis officiu. sic p̄ sternere moluntur ut imperuer sa queq;
 p̄fana que delicta sine ulla respectu regule xpiane p̄ capita funesta
 sectentur. Cūque scriptam sit minima que spernit paulatim de cadit.
 Quid e talibus efamandu qui in mensis ac multiplicibus prauitatu mollibus
 occupati. In gentem ramamultamodis impulsione edider. Quae non
 solum ipsos uideatur obruere sed eccles uniuersis mortifera sinon sanentur
 inferre p̄niciem. Qui hac exercere sunt ausi sed & iam qui actenus cognita
 n̄liuer sub honoris p̄p̄ria se uacere dispendio. sinon quanta poss celeritate
 festinant. ut loetalia uulnera competenti medicatione curentur. Quo
 enim more teneant iura pontificu. qui pontificalibus excubus eatenus
 inuncta dissimulant. ut contraria domidi cui p̄sident potius operentur.
 quantumq; apud dm̄ possent. si hi omni conuenientia p̄curarent tantum
 quid mereantur aspiciant. cum exetrali studio sectem aduersa
 & qua si magis haec regulas que ecclesia debeat gubernari. sic quic
 quid e ecclesiasticis inimicu regulis perpetratur. cu & sic cognos

habebit canones unusquisque pontificū non in temerata debuerit
 tenere custodiat. & si forsitan nesciebat consulere fidenter spontuerit
 scientem ignorantem quomagus excusatio nulla succurrerantibus.
 Quia nesciens proposuit seruare q̄d norat nec ignorans curauit nosse q̄d
 gereret. **Q̄D IN UNALIQUE ECCLES**
 cui ep̄s p̄est quattuor tam de reditu quam de oblatione fidelium fieri debent
 portiones ut una sit episcopali ad clericorum tertia pauperum & quarta fa
 bricis ecclesiasticis amplectur. **XXVII.**

Quattuor autem de reditu quam de oblatione fidelium putauit libet
 ecclesie facultas admitit. sicut dudum rationabiliter ē decretū
 conuenit fieri. portiones quarum sit una pacificis altera clericorum
 pauperum tertia. Quarta fabricis ad aplicanda de quibus sicut sacerdotis
 inter erit integrā ministris ecclesie. memoratam dependere quanti
 tatem. si quis ultra delegatum sibi summā nihil insolenter nouerit
 expectandum euero quae ecclesiarum edificiis attributa sunt. huic operi uera
 citer progat a locorum doceat instructio instauratio manifesta scōrum.
 quia nefas ē. si sacris sedibus defatigatis in lucrum suum p̄sul impendia his
 designata conuertat ipsam nihil ominus adscriptam. pauperibus por
 tionem quamuis diuinis rationibus se dispensasse monstraturus. ee.
 uideatur. tamen iuxta quod scriptū ē. ut uideant opera uera bona & glori
 ficent patrem ur̄m qui in caelis ē. Oportet & iam p̄sentia reificatione
 p̄dicari & bonae fame p̄conis non taceri. **Q̄D EP̄S PR̄BĪ**
 & diaconus a quocumque clerico ueraciter accusatus quia contra hęc
 constituta fecerit potest sine dubitatione p̄celli sui & iam honoris ep̄s
 periculum subiturus si haec omnia ecclesie noscenda tacuerit.

XXVIII. **Q**uapp̄t nec clericorum quisquam si huius offensa futurū considat in
 munem. si in his quae salubriter sequenda de promissis. siue ep̄m
 siue p̄b̄m seu diaconū uiderit excellenter n̄ p̄tinus ad aures nr̄as
 deferre curauerit p̄bationibus dumtaxat competenter exhibitis
 ut transgressoris uitio fiat. & ceteris interdictio delinquendi.

finiunt epistēt pap̄ gelasi.

Si uero modis omnibus erit unusquisque pontificū ordinis & honoris
elisor - sicut uiam clericorū uel eccles̄ totius auditui haec putauerit
suprimenda. Dat. v. id. martiarum asterio & presidio & aliamanu.

conss̄. **E PL P AP ANASTASIURBIS ROME**
ad imperatorem anastasium pro pace ecclesiarum gloriosissimo
& clementissimo filio anastasio agusto anastasio sept̄.

Succedit Gelasio
Anastasio II.
anno 496.

Ex ordium pontificatus mei primitus oblata populis pace p̄nuntio conse
quent̄ profide catholica humilis pietatitue p̄cator occurro. In
quorū primum mihi diuinū fauorem pro p̄inquisse confido. Quod con
sonantia in mea augustissimi nominis tui n̄dubiū p̄stat auxilium. ut
sicut p̄celsum uocabulum pietatitue p̄ uniuersas gentes toto orbe p̄fulgē.
Ita p̄ ministeriū meū humilitatis sicut semp̄ ē. sedes beatissimi petri in
uniuersali eccles̄ ad signatum sibi ad n̄dō teneat principatum. Nec p̄t
unū mortuū diutius unice uilla salutaris desup̄ contexta p̄totū. male fortis
patiatur incertum. Quae sola indiscissionem p̄ firmitate sui uenire non
potuit cui & iam impriuata uitatantū circa sincere re religionis studium
fuit ut sicut fama certissima celebrauit. Memom agis uel inter p̄ci
puos sacerdotes p̄fixas asc̄ patribus regulis eccles̄ custodis sedicatur.
q̄d sem̄ studium cū maiestate imperii creuisse confidimus. **q̄d p̄ xp̄o**

fungatur legatione dum p̄ pace r̄ catur ecclesia.

II

Legatione itaq; fungimus p̄ xp̄o ne eos p̄t̄ offensionem uel scandalum
patiamini publice nominari. quorū merita uel actus illū iudicem
latere non possunt. In cuius iam sunt iudicio constat nec illic potest
inter serere incorpore mortali adhuc temeraria p̄sumptio. In quo non
solū confessio facit aperta merita singulorū. sed & iam silenti ipsius
n̄ potest latere secretū. n̄ que & p̄decessor n̄r pap̄ felix. sed & iam
acutus illic p̄culdubio s̄ ubi unusquisque sub tanto iudice non potest
p̄sedere sui merita qualitate. **q̄d n̄ sit in emere**

II

Iudicandum de his qui iam addm̄ migrauerunt.

Itaq; monente nos beatissimo paulo ap̄to ne q̄ sit in hoc offendiculum

in ecclesiam dum quod facere si possumus debet quoniam transierint
iudicare conemur. obseruandum esse tranquillitatem tuam cognoscat.
Namen debet quiderebus ad deum solum pertinet iudicare presumunt.
Nemo enim nisi sibi uiuit & nemo sibi moritur. siue enim uiuimus
domino uiuimus siue morimur domino sumus. In hoc enim Christus resurrexit
a mortuis ut & uiuorum & mortuorum dominetur. tu autem qui iudicas
fratrem tuum aut tu quare spernis fratrem tuum. omnes enim statuumus
ante tribunal dei. scriptum est enim. uiuorum enim dicit dominus. quoniam mihi flectet
omne genu & omnis lingua confitebitur domino. Itaque unusquisque nostrum pro se
rationem reddet domino. pro ergo amplius inuicem iudicemus. sed hoc iudicate
magis ne ponatur offendiculum fratri uel scandalum. monetur
beatus apostolus ne de his nobis presumendo iudicium. De quibus nemo potest uerius
ut melius iudicare quam deus. In hoc sibi quippa temerarius ausus
usurpauit. & propter hoc pax atque unitas ecclesiae dissipetur. Nam & in regnorum
libro dicitur non quomodo iudex in facie dei aut iudex in corde. Item in
paralipomenon libro primo. & pater salomon scit dominum patrum
tuorum. & seruum illi in corde perfecto & anima uolente. Quoniam omnia
corda scrutatur dominus & omnem cogitationem nouit. Item in ezechiel
haec dicit dominus. sic dixistis domus ista. & cogitationes spirituum non ui ego.
unde & de domino iudice dicitur. In euangelio sciens autem iherosolimitanus cogitationes
eorum dixit eis. Quid cogitatis mala in cordibus uestris. **UT SPECIALITER**
in ecclesia nomen taceatur acacii.

III Precamur itaque clementiam uestram ut specialiter nomen quod multas ex
causis scandalum uel offendiculum ecclesiae concitauit speciali appella
tione taceatur. cum sicut diximus in generalitate sacerdotum uniuscuiusque
meritum illum iudicem latere non possit. Quid cuique tribuendum sit pro
estimata dispensatione meritorum. Cui soli cogitationes quoque
manifeste sunt. Quantos uero excessus atque presumptiones habuerit.
acacius ne demeritis pro singula suggerere fortasse uideatur onerosum.

criscomio uel etiam germano fratribus & coepiscopis quos misimus
ad serenitatem tuam de causis singulis ac acui qualis fuerit instructio
plenissimam dedimus clementerque specialius recensendam si hoc piezta
tue placuerit. Curiosius indigare - nemaliquo suggestionis hinc
ueritas defuisse uideatur - ut pro diuina sapientia auram perspicua
uidere possitis nisi superbia uel elatione sedis apostolice in accatum
talem processisse sententiam - sed facinoribus certis quantum nos extra
illum iudicium quod solum falli non potest estimamus. Telomagis
diuinitatis extortam. **quod MAGNOPERI CONTENTIOSITATE CAUENDA**

III Nos uero humiliter supplicanter contra uersam in ecclesie remanere
nolumus. Cum magis uitanda contentio sit sicut dicitur in puerbis.
Odium suscitatur contentio. Omnes autem qui non contendunt preterit amicitia.
Nam & apte a chorinthios cum enim sint inter uos emulationes & conten
tiones - Non carnales estis & scilicet hominem ambulatis. Item ad phili
pensenses - si que ergo consolatio in christo si qua ad locutio caritatis si qua
societas spiritus si qua uiscera & miserationes implete gaudium meum.
Ut id ipsum dicatis omnes eandem caritatem habentes nihil pro contentione
neque pro inanem gloriam - sed in humilitate mentis inuicem estimantes
sibi & ipsos superiores nisi sua singuli respicientes sed aliorum.
UTA LEXANDRINOS IMPERAT
ad moneat ad fidem sinceram & pacem redire catholicam.

IV Hoc tam precipue in sinu serenitatis tue gloriosissime & demeritas
sime filia auguste ut cum cause alexandrinorum putauerint piissimis
auribus uris ad sinceram & catholicam fidem eos auctoritate sapi
entia. Diuinisque uris monitis redire faciat - nam quid tenendum sit
in re legione catholica - scilicet definita patrum & predicatione omnium
sacerdotum qui in ecclesia floruerunt - si hoc quoque preceperitis scientibus
in memoriam transmittendo renouauimus. Ignorantibus ad
discendum pro officiorum instructionis offerimus. ut nulla ex hac
ingenuorum iactantia uel prauidas audiatur. **AMONETUR**

VI **I**mperator ut constitutus apostolice sedis obtemperet &
 illud uero peculiarius p amore imperii ur̄i & beatitudine quae
 consequi poterit regnū p apostolico officio p̄dicamus. ut sicut de cō
 & ipsi sēs dicat moniti sēs oboedientia p̄dicator ut bona omnia ur̄a
 rem publicam consequantur. sicut in exodo p̄mittitur. si audieris uocem
 dñi dī tui & que placent feceris coram ip̄o. & ob audieris p̄cepta eius
 & custodieris omnem iustitiam eius omnem infirmitatem quam in
 portauit egyptus non importabo in te. Ego enim sum dñs qui saluum
 facio te. & illic iterū tuba potentissima canitur. & nunc israhel
 quid dñs dī tui potulat ac te aliud quam ut timeas dñm dñm tuum.
 & ambules om̄i iustitias eius & diligas eum & seruias dño dō tuo ex toto corde
 tuo & ex tota animatua. Custodire p̄cepta dñi dī tui & iustitias eius quas
 ego mando tibi. haec me suggerentem frequentius non spernat pietas
 tua ante oculos habens dñm in euangelio uerba qui audit uos me audit.
 & qui uos spernit me spernit. & qui me spernit spernit eum qui meminit.
 Nam & apostolus concinens saluatoris nr̄o ita loquitur. Quapropter
 qui haec spernit non hominem spernit sed dñm qui dedit sp̄m suum sem̄
 in nobis. peccatus clemente ur̄e sacrarū. ē. publice felicitatis ut per
 fantiam ur̄am quam uelut uicariū p̄sidere iussit in terris euangelicis
 apostolicisque p̄ceptis. p̄dura superbia resistatur. sed p̄ oboedien
 tiam que sunt salutare compleantur. **Q̄D ES QUOS P̄D̄**
 nationem suā uel baptizauit uel ordinauit accatus nulla portio lēōnis adtingat.

VII **N**am sec̄d̄ ecclesiae catholice consuetudinem sacratissimū serenitatis tue
 peccatus agnoscat. quod nullū de his uel quos baptizauit accatus uel quos
 sacer dotes siue leuitas sec̄d̄ canones ordinauit. Ulla eos ex nomine
 accati portio lesionis adtingat. quos forsitan p̄ iniquum tradita
 sacramenta gratia minus firma uideatur. Nam & baptismum quod
 p̄culsit ab eccles̄e siue ab adultero uel a fure fuerit datum. ad p̄
 cipientem munus puenit in libatum que uox illa que sonuit per
 columbam omnem maculam humanę pollutiones excludit.

finiunt episcopi papae anastasi.

Qua declaratur addicitur hic est quod baptizati in spiritu & igne. nam
suisibilis solis in austrum cum per loca facta dissima transeunt.
nulla contactus iniquatione maculantur. multo magis illius qui istum
uisibilem fecit uirtus nulla ministerii indignitate confirmatur.
Nam & iudas cum fuerit sacrilegus atque fur quicquid egit inter aposto-
los per indignitate commissa beneficia per indignum data nulla ex hoc
detrimenta senserunt. Declarante hoc ipsum dominum manifestissime uoce
scribe inquit & pharisei super cathedram moysi sedent quae dicunt facite
quae autem faciunt facere nolite. Dicunt enim & non faciunt. Quicquid ergo
ad hominum pro uictum qui libet in ecclesia minister pro officio suo uideatur
operari. hoc totum contineri implendo diuinitatis affectum. Ita ille
per quem Christus loquitur paulus adfirmat. Ego plantaui apollo rigauit
sed deus incrementum dedit. Ita quae neque qui plantat. est aliquid neque qui
rigat sed qui incrementum daturus. Ad eum autem non queritur quis uel qualis
predicet sed quem predicet ut inuidos & iam bene Christi predicare confirmet
quomalo diabolus ipse delectus est. & hoc ipso predicare non desinit.

quod malo bona ministrando
sibi tantum modo noceant nec etiam sacramenta cum maculant.

VIII

Ideo ergo & hic cuius nomina dicimus esse reticendum. male bona ministrando
sibi tantum noceat. Nam in uolabile sacramentum quo per illud daturus est. alius perfectione
suae uirtutis optenuit. Quod qui est aliquorum intantum se extendens curioso
suscipio. Ut in imagine Plato a papa felice iudicio postea inefficaciter
in sacramentis accacius usurpauit egisse. hac inde eos metueret.
Qui uel in consecrationibus uel in baptisate misteria tradita susceperunt
ne in re beneficia diuina uideantur meminere. In hac quoque
partem similiter tractatum pro ualere superiorem. Quia non sine usur-
pationem sacerdoti ad iudicatus hoc egit iniquitate sua obanentibus
misteriis in hoc quoque alius reatibus persona non nocuit. Nam ad illum
peruenit quod taba dauid ita canitur. uerum tamen dominus conuasauit capita
inimicorum suorum uerticem capilli pambulanti indelicat fuit.

Nam supbia semp sibi non alius facit ruinam. quod uniuersa scripturarū
 celestium testatur auctoritas. sicut etiam p̄ sp̄m sc̄m dicitur in p̄ph̄a. Non
 habitauit in medio domus meę qui facit supbiam. Unde cū sibi sacerdotis
 nom̄ uindicauerit condemnatus in ipsius ueracem supbie tumor inflatus ē.
 qui non popularis quin miseris donū ipsius sitabat exclusus ē. sed anima
 sola illa ē. que peccauerit iusto iudicio p̄prie erit obnoxia. Q̄d ubique
 numerosa scripturarū testatur instructio. unde remotas hominum studis
 siue uer sitas in hac adhuc p̄fensa fragilitate positōrū secū p̄ces n̄r̄as ad uisu
 & ueritate imperiali offerentē dōnō. unā catholicā ecclēsiā & apostolicā
 quā hoc solū ē. in quō n̄ solū in terris sc̄d & iam in celo triumphare sine fine
 possit. subscriptio om̄p̄d̄s regnū & salutē tuā p̄petua p̄tectione custodiat.

Gloriosissime & dem̄tissime semp auguste. EX ILLC̄ EPS̄IL̄ PAP̄ ANASTASII.
INCIPIT PAULINI UC̄ DIE KR̄TR̄
 martiarum in basilica beati petri ap̄t̄i sinodo presidenti beatissimo
 papa symmacho fulgentius archidiaconus. dixit.

II Paulinus
 VC. uulsi Rom
 Confil. cum
 Ioc. Ilystia
 successore Anastro
 qui 2. tm̄ annos
 sederat. 498.

Beatitudinā directas antehac p̄prouincis auctoritatibus frequent
 italie sacerdotū synodū conuocauit. quorū p̄sentia in uisū uidetur
 oculis constituta. p̄unc beatitudinā quae ad ecclēsiacas indemni
Azates uel ad pacē totius ecclēsię p̄tinent siue concordiam dignē & ur
 tractabilē ordinare acclamātū ab omnibus ep̄is & p̄b̄is ex
 audix̄p̄e symmacho uita. Dictū ē. x. cuius sedem & annos dictum ē.
 VIII. ut facias rogamus dictū ē. x. **SYMMACHUS**
 ep̄is. ecclēsię catholice urbis rome dixit.

Coniliū dilectionis ur̄e neglecta hiemis asperitate sollicitudo n̄r̄a per
 ecclēsiastica indemnitate sp̄cialit̄ congregauit. ut ep̄iscopale ambitū
 & confusionis incertū uel popularem tumultū quem sub reptationem
 constat exortū. Cōmunicato pariter tractatu in futurū possumus robuste
 ac uacitē amputare atque ideo caueamus in p̄p̄t̄u n̄e sub uersio
 discipline aut audacia p̄sumtū gesta adtemptare similia. & paridona
 tione tractemus ex p̄s̄is scilicet sententiis san cientes. quidē ca.

romani ep̄i ordinatione debeat custodiri. uniuersi ep̄i ut p̄bider̄
 ut fiat rogamus dictū ē. x. ut scandala amputentur rogamus d̄. viii
 ut ambitus extinguat̄ rogamus d̄. xi. ex audix̄ p̄e symmachouita.
 d̄. vi. cuius sede & annos dictū ē. v. ut de p̄sentia fiat dictū. est. x.

SYMMACHUS EP̄S DIXIT.

II Quoniam fraternitas ur̄a p̄uisionis ur̄e suis exortationibus incitauit
 & parilem circa eccles̄ & tranquillitatem d̄n̄i contemplationē animū
 prestat. sicut p̄fatus sumus deliberatione in p̄sentia habita quid placeat
 ex omnibus ur̄is informate sententia que in hoc uenerabili concilio per
 ecclesiastica recitentur officia. Cumque surrexissent & paulo post iterū
 cum secessissent emilianus notarius synodidē creta uulgauit.

III Prop̄i frequentes ambitus quorū eccles̄ nuditatem uel populi conlisione
 que molesta in competenter ep̄iscopatū desiderantium generauit habi
 ditus ut extinguat̄ futuris p̄sumptio. Tam pernicioſa temporibus
 constituit sc̄a synodus. ut si quis p̄b̄t audiat̄ aut cler̄s papa in colome
 & eo in consilio aut subscriptionem p̄ romano pontificatu commodare
 aut p̄tatio p̄mittere aut sacram̄tū p̄bere temptauerit. aut aliquid
 certe suffragium polliceri. uel de hac causa p̄ribatis conuentaculis
 factis deliberare atque decernere loci sui dignitatem uel cōmunionē
 priuetur. uniuersa synod̄ surgens adclamauit. ex audix̄ p̄e symmacho
 uita d̄. x. hic pax cum symmacho. d̄. xv. cuius sede & annos dictū ē.
 viii. parise ueritate f̄mendo eo qui hoc uiuo. sicut dictum ē. pontifice
 quolibet modo fuerit ambisse. conuictus aut certe temptasse omnib:
 pariter huius culpe reus anathematis poena plectendis.

SYMMACHUS EP̄S DIXIT.

Ergo uniuersitati placeat & ab omnibus recognoscatur ut p̄batur
 ista sententia. uniuersa synodus dixit. placeat. & qd̄ omnibus
 placeat fiat. **SI QD̄** absit transitus pape inopinatus euenerit.

Vt de sui electione successoris ut supra placuit n̄ possit antedecernere.
 si quidem in unum totius inclinauerit ecclesiasticis ordinis electio am.

secretur.

Electus ep̄s si enim ut fieri sol & fudiacoeperim eē diuersa eorū
de quibus certamen emerferit uincat sententia plurimorum. sic
tamen ut sacerdotio careat qui captus p̄missione n̄ recto iudicio
delecone decreuerit. synodus dixit placet dictū ē. de te. **PP**TER
occultas aut fraudes & conurationes.

Secretus insidias quas huius sententia destructionis consequitur. si quis
ad ecclesiam faciam pertulerit notitiam. Consilia eorū qui contrahanc
synodū de pontificali egerit ambitu & rationabili p̄batione conui
cerit participes actionis huiusmodi n̄ solū purgatus ab omni culpa sit
sed & iam remuneratione qua non indigna sit subleuetur. uniuersa
synodus surgens adclamauit placet om̄a & adiecit. Ex audix̄ p̄
symmacho uita dictū ē. xxx. ut ita seruentur rogamus. d̄. x. ut
nullus aliter ad ep̄iscopatum romanū deinceps ueniat p̄camur. d̄. x.
ut decreta n̄ra confirmes rogamus. d̄. x. **S**YMACHUS
ep̄s ecclesiae catholice urbis rome dixit.

Acdamnationes ur̄as synodique iudicium p̄sentia gesta suscipient
& adiecit. ea que ad sopiendo super terrore p̄sumptionis errores
uel infenserebus ecclesiasticis egritudine morbos quibus uniuersalis
afficiebatur eccl̄s deliberatione re legioni congrua paci que conseruit
firmitatem p̄petem. socientur ut prestando quemcūsto dem rerū
constat bonorū synodalis ordinatio uigeat atq; om̄s sine per sonę
aliquius distinctione plectetur & subscripser̄.

Caelius symmachus ep̄s. sc̄e ecclesie catholice urbis rome hic consti
tutus synodalibus amep̄batus atq; firmatus consciens subscripsi syno
dalibus confutatus atque in hac me p̄fiteor manere sententia.

Caelius bonifacius ep̄s. eccl̄s beliter nensis subscripsi & consensi
synodalibus confutatus atque in hac me p̄fiteor manere sententia.

MENSENS CUMANUS.

Rufinus. canusinus. Crisconius. tudartanus. uitalanus. parmensis.

Serenus. numentanus. Iustus. acerotanus. Clarus. alfanus.

Clarus. alfanus. basilinus. tollenatus. Uitalis. fundanus.
 Detus. triumtabernis. Innocentius. mibanatus. Ualentinus. amianus.
 bassus. ferentinouus. Uitalis. fanestris. Uitalianus. rosolanus.
 maximus. bleranus. Constantinus. capuanus. benignus. aqueuuenis.
 fortunatus. suessanus. pallidius. sulmontanus. Uindemius. anteanus.
 Constantius. utriculanus. Iohannis arminensis. Germanus. pipau
 rensis. martyr. terracinent. candidus. taburitanus. Laurentius.
 tribensis. Uitalanus. harmensis. serenus. numenzanus. Iustus.
 aceronanus. adeodatus. cerrensis. stephanus. nursinensis. fortunatus.
 anagninus. paschasius. uulturnensis. **FURTUNATUS**
 ep̄ eccl̄s̄ anagnin̄ pro sanctulo. ep̄o ciuitatis signina equia sub
 scribere non potuit pro eodem subscripsi.

Valerius. calenotanus. felicissimus. forosimpronensis. Ualentinus.
 amiter ninus. pro romano ep̄o. eccl̄s̄. patnanatu subscripsi.
 Colonus. foroclodiensis. Epiphanius. beneuentanus. Iohannis spoli
 tanus. Constantius. benefranus. salustius. amerinus. Lucanus.
 tarquinensis. molosensis. canalicellensis. florentius. plestanus.
 Maximianus. subaugestanus. fortunatus. fulgentianus. Iohannes.
 uuonensis. Gaudentius. tadinat. mercurius. sutrinus. felix.
 nepesinus. serenus. nolanus. Lucipius. putiolanus. Timotheus.
 abellinatus. rosarius. surenanus. stephanus. neapolitanus. ROSA
 RIUS ep̄. pro fratre meo ur̄sa ep̄o subscripsi. Gaudencius. uulsi
 nensis. ITEM gaudentius ep̄ uulsinensis. p̄proiectio. ep̄s̄
 foronouano. Quintus. teanensis. gaudentius. salernitanus. bella
 tore. hofacensis. Marius. uernicium. lampadius. urbisalpiensis.
 Adeo datus. forminensis. ur̄sus. stabianus. saturninus. herdonianus.

SUBSCRIPSETEPI NUMERO. LXXIII.

Caelius. Laurentius. archip̄b̄. ut paxide. HIC subscripsi.
 & consensu. synodalibus. constitutus atque in hac me p̄fiteor manere
 .sententia. Iuanarius. p̄b̄. ur̄. uesane. marci. p̄b̄. ur̄. sc̄caelis.

Gordianus. p̄b̄t. t̄c̄. pammachi. petrus. p̄b̄. t̄c̄. sc̄i clementis.
 Urbicus. p̄b̄. t̄c̄. sc̄i clementis. paulinus. p̄b̄. t̄c̄. iuli. ualens. p̄b̄.
 t̄c̄. sc̄e sabine. petrus. p̄b̄. t̄c̄. chrysogoni. soranus. p̄b̄. t̄c̄. uestane.
 Asterius. p̄b̄. t̄c̄. pudens. Iulianus. p̄b̄. t̄c̄. pudens. felix. p̄b̄.
 t̄c̄. equita. Redemptus. p̄b̄. t̄c̄. gr̄isogoni. Proieccius. p̄b̄. t̄c̄. damasti.
 Iouinus. p̄b̄. t̄c̄. emiliane. bonus. p̄b̄. t̄c̄. crescentiane. pacasus.
 p̄b̄. t̄c̄. eusebi. Iohannis. p̄b̄. t̄c̄. pammachi. sebastianus. p̄b̄. t̄c̄.
 nicomedis. marianus. p̄. t̄c̄. cyriaci. Epiphanius. p̄. t̄c̄. sc̄i mathej.
 feruicidij. p̄. t̄c̄. sc̄i clementis. Opilio. p̄b̄. t̄c̄. festane. petrus. p̄b̄.
 t̄c̄. chrysogoni. Romanus. p̄b̄. t̄c̄. agride. marcellinus. p̄b̄. t̄c̄. iuli.
 Dominicus. p̄b̄. t̄c̄. crescenti. Abundantius. p̄b̄. t̄c̄. sabine. marcellus.
 p̄b̄. t̄c̄. romanus. Asellus. p̄b̄. t̄c̄. uizanas. Agatho. p̄b̄. t̄c̄. uizanas.
 sebastianus. p̄b̄. t̄c̄. equita. ualerianus. p̄b̄. t̄c̄. euseui. Anastasius.
 p̄b̄. t̄c̄. anafiare. genesius. p̄b̄. t̄c̄. nicomedis. Diomitus. p̄b̄. t̄c̄.
 emiliane. Epiphanius. p̄b̄. t̄c̄. aptorū. Aconcius. p̄b̄. t̄c̄. fasciole.
 Agapitius. p̄b̄. t̄c̄. aptor. paulinus. p̄b̄. t̄c̄. fasciole. Adeodatus. p̄b̄.
 t̄c̄. equita. benedictus. p̄b̄. t̄c̄. giu. Dominicus. p̄b̄. t̄c̄. priscę. Redemptus.
 p̄b̄. t̄c̄. agride. seuerus. p̄b̄. t̄c̄. iuli. gai. stephanus. p̄b̄. t̄c̄. marcelli.
 Crescentio. p̄b̄. t̄c̄. aptor. Julianus. p̄b̄. t̄c̄. anastasię. sepaminus.
 p̄b̄. t̄c̄. iula. cyprianus. p̄b̄. t̄c̄. marci. Epiphanius. p̄b̄. t̄c̄.
 fasciole. bonifacius. p̄b̄. t̄c̄. cealie. Petrus. p̄b̄. t̄c̄. praxedis.
 timotheus. p̄b̄. t̄c̄. marcelli. hilarus. p̄b̄. t̄c̄. lucine. Victorius.
 p̄b̄. t̄c̄. sabine. Laurentius. p̄b̄. t̄c̄. sc̄i laurenti. Eutiches.
 p̄b̄. t̄c̄. emiliane. Julianus. p̄b̄. t̄c̄. anastasię. marcus. p̄b̄. t̄c̄.
 lucine. uincemalus. p̄b̄. t̄c̄. crescentianę. Abundius. p̄b̄. t̄c̄.
 marci. uenancius. p̄b̄. t̄c̄. marcelli. stephanus. t̄c̄. eusebi.
 paulinus. p̄b̄. t̄c̄. sc̄i laurenti. **SUB** scripser' p̄b̄i. numerum.
 LXVII. sub scriptio diaconorum.

Cyprianus. duc' sc̄e eccl̄is. romane. reg' vii. his sub scripti
 & consensi sinodalibus constitutus atq; macme p̄fiteor.

manere sententia Anastasius diae. regionis prime subscripsi.
 Citonatus diae. regionis v. subscripsi. Joh diae. reg. ii. subscrip.
 Tarrentis diae. regionis prime. subscrip. tertullus diae. regionis
 quartae subscripsi. **EXEMPLAR** constat facta adomno
 symmacho papa de rebus eccl. conseruandos. flauio eueno. uel
 iuniore sub die. viii. iduum nouembrium. in basilica beati petri
 apostoli residentu uenerabili uiro papa symmacho. unacum
 uenerabilibus uiris. Laurentius maximo. petro. laurentio.
 Emilianus. tigrido. felice bassiano. cresconi. pacatiano. be
 pigno. rufentio. Innocentius. iohanne. maximo stephano.
 Iohanne. sereno. eulatio. procule iano. fortunato. laurentio.
 Eustachio. marciano. iocundo. candido. fortunato. felice. euano.
 helpnudo. Aprile. innocentio. mercurio. hilario. fortunato.
 concordio. asello. innocentio. stephano. geruntio. paschasio.
 uitale. memore. seuerino. hilario. uenerasio. Innocentio. casto.
 colonico. silino. maximiliano. aresthono. seuerino. propinquo.
 martyrio. ualentino. sebastiano. romano. uindemio. dulcicio.
 uictore. urso. Mercurio. asollo. seruodi. adeodato. asterio.
 marcamiano. felice. usebio. Angusto. pietcio. Chrysogono. benantio.
 Rustico. salustio. probo. amando. basilio. & florentio. EPIS
 residentibus etiam. Proiectacio. martino. Epiphano. sebastiano.
 seruodp. obtauiano. epiphano. anastasio. habundancius. uicomalo.
 paulino. iuliano. marcello. agathone. benedicto. crescentiane.
 paschasio. iuliano. seuerio. paulino. adeodato. iohanne. timotheo.
 laurentio. hilario. adeodato. marco. stephano. benantio. petro.
 petro. chrysogono. litorio. & chrysogono. tanulo. uel maximo.
 fortunato. prbz. nec adiectione indige. plenitudo. maxime
 declericis. quos amor dominationis inuasit. & iugum discipline
 ecclesiasticę. fecit respuere. Quos propter eas. chisma fecisse
 apud uos constat. quibus misericordia tamen quãdã

mandat in uniuersis impendi sicut oportuit non negatis. si duricia
 cordis eorum non sibi adquirat poenam dum contempnit oblata remedia.
 quorum excessus enarrandum difficile est. Unum tamen quod occurrit
 uenerando ordinum in mare non differro. Dixerunt. Inter alia scriptura
 quandam in lustris memorie basilium quasi pro ecclesiastica amore
 substantie conscripsisse. In qua nullus romane ecclesie nec inter
 fuit nec suscripsit antistes. pro quem potuisset sortari legitimam firmi
 tatem. pro eo inde disputem. unde potest ut in iudicare concilium.
 Requiritur & referatur in medium ut de caone agnoscat cuius modo
 possit habere substantiam sancta synodus respondit. Deferatur in
 medium ut cuiusmodi sit possit agnosci. & dum dicitur & ormis da
 diae recitauit. **EXEMPLAR SCRIPTURÆ**

Cum in unum apud beatum petrum apostolum residissent sublimus
 & eminentissimus uir perfectus priorio atque patricius agens & iam
 uices precelestissimi regis odoacris basilium dixit. Quamquam saudi
 urum & re legionis inter sit ut in episcopatus electione concordia
 principaliter seruetur ecclesie. nec pro occasione seditione status
 ciuitatis uocetur indubium. Tam admonitione beatissimi patris
 papenri simplici quam ante oculos semper habere debemus. hoc nobis
 meminisse sub obtestatione fuisse mandatum. Ut propter illum trepidum
 & uenerabilis ecclesie detrimentum sicum de hac luce transire conagerit.
 si finem consultatione cuiuslibet celebretur electio. & cum
 legeret cresconius episcopus ciuitatis tuderane ecclesie surgens e con
 sensu dixit. hic pro pendat sancta synodus ut propter missas per sonas rele
 giosas. quibus maxime cura est. de tanto pontifice in suam redire gent
 potestatem quod contra canones esse manifestum est. Item ormis da
 diae legit neque confusionis atque dispendii uenerabilis ecclesie
 sustineret & miramur. propter missis nobis quocumque fuisse temptatum.
 Cum sacerdotem super sitatem nihil debuisset adsumere quare
 si amplitudini uite uel sanctitate placet in columna omniaque ad futurum

Anasitar electione seruemus. hanc legem specialiter p̄ferentes quā
 nobis heredibusque nris xp̄iane mentis deuotione. sancimus. neūquam
 praedium seu rusticum siue urbanū. ut ornāmēta aut ministeria ecclēsi-
 arū que nunc sunt uelque ex quibus lib& tituli ad ecclēsiarū iure per-
 uenerit. ordinandus. & illis qui futuris seculis sequentur. Quocumque
 titulo atq; cōmento aliena reuoluerit inefficax atque inritū iudicetur.
 sicq; facienti uel consentienti accipientiq; anathema. maximus ep̄s
 bledane ecclēsis dixit. modo sc̄a synodus dignetur edicere licet laico
 homini anathema in ordine ecclēsiastico dictare. Nudipotuit laicus sacer-
 dos anathema dicere. & contra canones q̄d ei n̄ competebat constituere
 dicite uobis quid uidetur. De melius laico legem dare sc̄a synodus dixit.
 sicut & adiecit lege sequentia ormsida diac̄ legit. & his qui p̄tium
 rusticū uel urbanū iuris ecclēsiastici fuerit consequutus. prouerit se
 nulla lege ut p̄scriptioe munitū. sed si uis qui alienauerit siue que uē
 sequentur uoluntate contraria p̄tū huiusmodi alienatū reuocare
 temptauerit. Is cum fructibus restituat qui illud fuerit consequutus.
 & cū leger& stephanus ep̄s uenusię surgens et concessū dix̄ p̄legatur.
 Ormsida diac̄ legit quam& iam poena placuit accipientes heredes
 p̄ heredesq; respicere. Inquare cui lib& clericorū contradicendi libera sit
 facultas. Iniquū ē. enim & sacrilegi inftar utque uel p̄ salute uel
 relique animarū suarū unusquisque uenerabili ecclēsi. pauperum
 causa contulerit aut certe reliquerit ab his quos hoc maxime seruare
 conueniat in altitudine transferatur planeque cumque in gemmis
 uel auro atque argento necnon & uesibus minus apta usibus uel or-
 natu uidebuntur ecclēsię seruari. hac diuina n̄ poss̄. subiusta
 estimatione uendantur & erogatio re religiose p̄ficiant. Cūque lecta
 fuisset laurentius mediolanensis ecclēsis dixit. Ista scriptura nullū
 romanę ciuitatis potuit obligare pontificem. Quia non licet laico
 statuendū ecclēsi p̄ter papā romanā habere aliqua potestatem.
 quo sub sequenti man& necessitas n̄ auctoritas imperandū maxime

cum nec papa romanus subscripserit nec alius scdm canones metropoli-
 tani legatur ad sensus. Petrus ep̄s rauenatis eccl̄s dixit. scripturę que
 in nra congregacione uulgata est nullam uiribus sustinere manifestū ē.
 quaneccanonibus conuenit & laica non concepta p̄sona uidetur.
 maxime quia mea nullus p̄sul sedis apostolicę inter fuisse uel p̄
 subscriptione firmasse monstratur. Eulalius ep̄s syracusanę ecclesie
 dixit. scriptura que in sacerdotali concilio recitata euidentissimis
 documentis constat in ualida. Prima qđ contra patrū regulas laicis
 quamuis relegiosis quibus nulla de ecclesiasticis facultatibus aliquid
 disponendi legiturum. quam ad tributa facultas facta uidetur.
 Deinde qđ nullus p̄sul sedis apostolicę subscriptione firmā docetur.
 Quod si cuiuslibet p̄uincę sacerdotis intra suos terminos concilio
 habito quicquid sine metropolitani sui auctoritate uel auctoritate
 testauerit. Irritum. eē. debere patres sc̄i sanxer̄. quomā magis
 qđ in apostolica sede non existente p̄sule qui p̄rogatiuam beati meriti
 apostoli petri p̄ uniuersum orbem primatum obtinens sacerdoti
 statū synodalibus consueuit tribuere firmitatem. Laicis licet
 consentientibus aliquantū ep̄s qui tamen pontificia quo consecrari
 probantur p̄ iudicium inferre n̄ potuer̄ p̄sumptū fuisse cognoscitur.
 uiribus carere non dubium ē. nec posse inter ecclesiastica ullomodo
 statuta censeri. III. Sc̄a synodus dixit licet secđ p̄secutionem uenera-
 bilium fratrum n̄rorū laurenti petri eolali cresconi maximi uel
 stephani. nec apud nos incertum habetur hanc ipsam scripturam
 nullus esse momenti. quod & iam si aliqua possit subsistere ratione
 modis omnibus in synodali conuentu. p̄ uida beatitudinis ur̄e
 sententię uari conueniebat. & irritū deduci nec exemplū
 remanere p̄sumdi quibuslibet laicis quamuis relegiosis uel
 potentibus in quacumque ciuitate quolibet modo aliquid decernere.
 de ecclesiasticis facultatibus quarū solis sacerdotibus disponendis
 indiscusse ad ōcura cōmissa docetur.

Symmachus ep̄s dixit . modo qui ad p̄sentiam ur̄am uotum mihi
 sub qualibet occasione concessit . uolo si placet rē fieri firmā quā credo
 ecclesiasticis facultatibus conuenire ut agnoscant om̄s quos in me uisus
 furor excitauit . nihil me magis fūdere quam ut saluum esse
 possit quod mihi . ē . ad o sub dispensatione commissū . sed & iam
 quibus libet successoribus dñtamentibus gratū eē debeat . & ad ecclesi
 asticis custodiam patrimonii p̄tinere . sc̄a synod̄ dixit . scimus p̄ uisionē
 ur̄am necessariū studere . & ideo iurā . ē . potestate sequenda disponere .
 Symmachus ep̄s eccl̄s catholice ur̄bis romę dixit . magna quidem
 uenerando & sacerdotali debetur cultura p̄posito cui imminet
 destitudio que rectas . non de necessitate disponere . sed quoniam in malis
 quibus aliena postulantes uitiorū mā auaricia repudiatas honest
 tatis reparabilis totum putat expedire qđ licet . & ita dum p̄d̄e
 inhiant patientes superne pietatis ab utitur expectantibus cor
 rectionem . Caelo moderante iudicis se existiment n̄ teneri . & clarū
 sit qđ apud certus in occasione rapiendi p̄cedat diuine mora sen
 tentie . sed nos qđ pastoralis cura . & ecclesiasticę ad foringit prodis
 pensatione credita ratio reddenda substantię opus . ē . ut solli ciuitudinē
 nr̄am non solū ad p̄sentia sed & iam ad futura seta porrigamus .
 ne ad anime p̄re detrimenta contingat . si uero qui possunt statuti debere
 innocentia p̄sumtis deliberate deliquerit cum re religiosa p̄ sint
 & nos & successoris nr̄i potestate fulciri legibus ecclesiasticis seruentes .

IIII His ergo perpensis mansuro cum dñi consideratione decreto
 sancimus ut nullus apostolice sedis p̄sulis p̄senta die donec dis
 ponente dño catholice fidei manserint doctrina saluatoris .
 Liceat p̄ dium rusticum quantumcumq; fuerit uel magnitudinis
 uel exiguitatis sub p̄petua alienatione uel cōmūtionē ad cuius
 libet iura transferre . nec cuiusquam excusentur necessitas
 obtenta quippe cum non sit p̄sonale qđ loquimur nec aliquid
 clericorū uel laicorū sub hanc occasione acceptatueatur .

Romulus penetrinus. probus carmelianensis. Uindemius amicitinus.
 Candidus aburanus. fortunatus. abagninus. paschasius. uulturniensis.
 martianus. acamensis. Maximianus. perusinus. Gryfognus. albinensis.
 Cutaicus. tranensis. Laurentius. uobianensis. marcus. samminus.
 Aplilis. puercinus. memor. canusinus. Innocentius. forosipmensis.
 florentius. plefōensis. felix. neplestinus. Concordius. metanatus. Amand.
 potentianus. ueneriosus. pellenis. bonifatius. foro flammensis. sebas-
 anus. syranus. rusticus. bur sentanus. Uenantius. synogalliensis.
 Uictor. dunensis. Innocentius. afernantus. aberinos. siluinus.
 uelterninus. Iustus. signiensis. Areston. ostensis. augustus. lipartanus.
 felix. nepesinus. pURSO. Asterius. aquinatus. propinquus. trebiatis.
 Eusebius. fanestris. & romanus. pumentanus. Uindemius amicitinus.
 candidus. aburanus. helpidius. fortunatus. fulgenatius. pculerianus.
 sepinatius. fortunatus. abagnus. paschasius. uulturniensis. marcianus.
 acamensis. maximianus. perusinus. crisognus. albinensis. Cutaicus.
 tranensis. Laurentius. uobianensis. siluinus. uelterninus. Areston.
 ostensis. felix. nepesinus. pURSO. propinquus. trebiatis. & romanus.
 numentanus. Colonius. forocludiensis. helpidius uoliter ninus.
 pietus. forinoui. ueneriosus. polensis. bonifatius. foro flammensis.
 sebastianus. syranus. rusticus. bur sentanus. uenantius. sinogaliensis.
 uictordunensis. Innocentius. afernantus. tiberinorū. iustus.
 signiensis. Augustus. lipartanus. Asterius. aquinatus. Eusebius.
 fanestris. **RUFIO MAGNO PAUSIO**
 auieno ué consumbdham .x. xē nouembrium.

Quarta synod̄ habita romę palmaris sc̄a synod̄ apud urbem
 romam ex p̄cepto gloriosissimi regis teuderici ex diuersis
 regionibus congregata in xp̄i nomine dixit. Cū ex diuersis
 p̄uincis ad urbem romam conuenire sacerdotes regia p̄cepisset
 auctoritas. ut de his qui at uenerabile papa. symmacho apostolice
 sedis p̄suli ab aduersariis ipsius dicebantur in pingi sc̄m concilium.

iudicari & liguriae emiliae uel uenetiaru episcopi quos ad praesentiam principis spei ianensis ductos adtraxit. Consulimus regem in uoluntate necessitas consolandi. quae hos uoluisse & etate factos debilitate corporis inualidos causa congregari. Respondit praefatus rex piissimus bene conuersationis affectum plura ad sede papae symmachi ac abus horrenda fuisse plagam & in synodi oportere si uera esse inimicorum eius obiectio iudicatione constaret & memorati pontifices quibus alligendi imminere occasio. suggerere ipsum quid dicebatur in petus debuisse synodum conuocare. scientes quia eius sedis primus petri apostoli merito uel principatus deinde secuta iussione domini conciliorum uenerandorum auctoritas singularem in ecclesia tradidit potestatem. nec ante dictam sedis auctoritatem minorum subiacuisse iudicium in positione simili facile forma aliqua testaretur. sed potissimus princeps ipsum quoque papam in collegenda synodo uoluntate sua litteris demonstrasse significauit. A mansuetudine eius pagine postulate sunt quas ab eo directas constabat has dari sacerdotibus sine tarditate constituit. Uel quicquid in eodem negotio actum scriptis romam ex diuersis terrarum uel re legionum partibus dissequutione peruenit. & dum uenerabilis collectione demerendo haberetur negotio per ut poscebat causa tractatur.

Sed papa symmachus basilicam iuli in qua pontificum erat congregatio per uenit curae celestes ingressus est. & de euocatione synodali demeritissimo regi gratias retulit. & rem desiderii sui euenisse testatus est. Causa ergo de sacerdotum animis quae de concilio nondum firmato tristitia ministrabat. Abscissa est auctoritatem ordini colligendo sicut poscebant ecclesiae statuta in omnium qui ibidem conuenerant episcopi praesentia. sed dare professus est. sperans ut uisitator qui contra re legione contra statuta ueterum uel contra regulas maiorum a parte cleri uel aliquibus laicis fuerat postulatus. Ex ordinatione antea sicut decebat sanctum propositum prima fronte cedere. & roma quae suae praesentationes inimicorum suorum amiserat potestatem eius.

ab honorabili concilio redderentur. & tanaloci p̄sul legaliter
 prius statui pristano redderentur & tunc uenire & ad causam. & sita
 recte uideretur accusantū p̄positionibus responderet. Digna res
 uisa ē. maximo sacerdotū numero atque mere retur effectū. Decernere
 tamen aliquid synodus sine regia notitia n̄ p̄sumpsit. sed suggestio
 iusta p̄legatorū negligentia non meruit sc̄d uota responsū. Iussu ē.
 regis p̄ceptionibus papa symmachus ante patrimonii uel ecclesiarū
 quas amiserat receptione cum impugnantibus suis indisceptione confligere
 qui potestatis suę priuilegia & quae p̄ conscientiae quantū iuste p̄sumamus
 emendatione sūmiserat p̄ethacuoluit uicere sumere. sed dum esset synodū
 in hierusalem basilicam sessoriam palatii constituta aliquibus sacer
 dotibus uisum ē. uel bellū quem accusatores parauerant qui cotidie
 seditionibus appellabant susciperetur. A synodo in quo suscepto duo
 erant quae uel ueritati inimica essent uel ipsi quantū ostenditur
 conuentus ecclesiastico p̄posito repugnare. Unum quia dicebant
 crimina memorata superius symmachipapae apud regia constitutis
 senociā qd̄ filium. eēt. declarauit. p̄ enim quas in nouam causam
 audientiae commississet sicut conscientiam conuictū de errore solam
 scire exspectare sententiam. Aliud qd̄ p̄ seruos de his qui obieci bant
 se eum loquebantur posse conuincere. Ad tendes ut ipse mancipia
 traderet. Quibus tantū illi asseriebant possit in iudicatione super
 aliquae res canonibus & ipsis publicis erant legibus inimica. Cum
 patrum statuta sancissent ut quos ad accusationē legi seculi n̄
 admitant. In iudicandi incognitione t̄ ad sequendi aliquid dele
 ganda. eē. licentia. & dum inter ista quae essent facienda trac
 tantur. p̄ fatus papa diceret occur rebat qui ueniens ab inru
 entibus turbis gmulorū suorū ita tractatus est. ut multos p̄byter
 quicum ipso ierant p̄cedem ipsam oras fuisset occasio. & recentū
 adhuc uesigia uulnerū in iustis uircomis aliger nūf & sublimes
 uiriquidila & uedeulfulfus maiores domus regiae p̄spexissent.

quod secunde egressi fuerant ad beati petri ap[osto]li septa conuenerunt.
 In ista acas & rebus uaria confusione turbatis. Iterum nos ad
 iustitiam contulimus principalem scienter diuinitatem ppriam
 regere dnm. Quae ad italie gubnacula ipsa prouideret. Cuius mansue
 tudini omnia per relationis serie sicut res poscebat ingessimus. Ita
 manentes & iam se penominati papam postcedem cui subiacerat cu
 suis si uoluntate rursus habere & ex eundi adiudicium fuisse comonitu
 sed allegasse eum per directos episcopos mandata canonibus sibe
 concessisse affectu purgationis sue culmen humiliat. Quantis periculis
 poene fuisse oppressos dominum regem habere. quod uell & faciendi
 se inter iniustitiae retinentem. statuas canonicas non posse compelli. ad hec
 serenissim rex taliter do aspirante respondit. In synodali esse arbitrio
 in tanto negotio sequenda p[ro]scribere. nec aliquid ad se p[ro]ter reuerentia
 de ecclesiasticis negotiis p[ro]ponere. Comittens & iam potestate pontificum
 ut siue p[ro]positum uellent audire negotium. si uenollent qd magis putarent
 uale deliberarent. Dum modo uenerandi p[ro]uisionem concilii pax inciuitate
 romonaxpianis omnibus quae tum iuste offeratur di mandata con
 plentur. Italie suae dare rectorem agnoscentes nullu nobis laborem
 alium remansisse. pusidiffidentes cum humilitate p[ro]positanri ad con
 cordiam ortaremur. Quia unum tante rei restabat unde do pareremus
 ut scilicet principis uoluntatem uitam. senatu amplissimu quali oportuit
 legatione desunata monentes & instruentes causas di. Ipsi uis esse de no
 comittendas qui ualeat cor. pus occidere & animam uicere in gehennam.
 Quid dicit mihi uindicta & ego retribuam apud quem conscientia nuda e.
 cui n[on] abscondentur occulta cogitare. Prudenter uiros oportere quanta
 inconuenienter & p[ro]iudicialit[er] in huius negotii principis contagissem.
 Et nos uiam p[ro] hanc quam ipso uocabant remissione peccatis n[on] aperire
 sed claudere. Qui qd dicebat maiori iudicii seruamus instruentes
 eos quia p[ro] nos xps illis innocuit. n[on] ee. obium lupin fidias p[ro] uidere
 sed pastoris. maxime quia causa p[ro] fata multos se dignabantur

cognoscere & dō satisfacere error inuoluerat. & qui non poterant
 plura sub occasione eccl̄s membra dispergi sed magis per mansue-
 tudine susaneri. sicut boninos operis paulus magister instruxerat dicens.
 Sanando esse plurimos p̄ patientiam & doctrinam. & qui cū que putantur rei
 & grauibus peccatis inuoluti. quamuis nullus ē. quid elicto careat sic ioh̄
 testatur ap̄t̄s. si dicam quia peccatum n̄ habeo m̄dax̄ sū. hostiam magis pre-
 suris hominum sus tentari. & p̄ terreri has passionet iudicia diuina suspen-
 dunt maxime cum ille a que p̄missimus inter alia de auctoria sedis obstarent.
 Quia qd̄ possessor eius. quondam beatus petrus meruit in nobilitate possessionis
 accessit. & claritatem ueterem uob̄ dat d̄ x̄pi dote rectoribus clamantes
 scriptū ē. p̄ p̄ph̄eam ex personā dī. Numquid n̄ ualeat manus mea ad con-
 sumendū eos qui errauer̄. haec eadem sepiissime sicut oportuit cōmonentes
 ut habita intentione discederent. & factum n̄r̄m qd̄ dī inspirauerat iuxta
 mandatum principis non discutere sed sequerentur sicut decebat eccl̄s
 filios nec sub hac intermissione contenderent & crescerent eccl̄s detrimēta
 que resposcebat cū festinatione succurri. & nob̄ huius celeritatis & illis
 oboedientiae necessitas imminēbat. maxime cū omnē pene plebem cernimur
 eius cōmuni inde sociabiliter adhesisse cuius nos n̄ modica cura famulabat.
 p̄ nemaliquo lauaretur errore quibus allegatis. dum dī n̄r̄i obtestatione
 decernimus harum necessitatū uel re legionū consideratione adstricta.
 & caelestis p̄ pensis omnibus que incauserant inspiratione secretis. sym-
 machus papa sedis apostolice p̄sul ab huiusmodi p̄positionibus impetitus.
 quantum ad homines respicit quia totum causis obsistentibus superius
 designatis constat arbitrio diuino fuisse dimissum. sic immunis & liber &
 xp̄iane plebis maliqua de obiectis oblatione in omnibus ecclesiis suis ad
 iussedissue p̄tinentibus cōtradat diuina mysteria quia eum ab impugna-
 torū p̄tationem p̄p̄t̄ superius designatas causas obligari n̄ potuisse
 cognouimus. unde sed̄ principalia p̄cepta quē n̄r̄e hoc tribuunt potestati.
 & quicquid ecclesiasticū intra sacram urbem romā uel foris iuris est
 res for̄ manus. totam causā dī iudicio reseruantet uniuersos ortamus.

ut sacram comunione sicut res postulat ab eo p ficiant. & diuinarum
 suarū meminerint quia ipse & amator pacis ē. & ipse pax ē. qui non
 pacem meam dō uob pacem eā relinquo uob & in quacūq; ex in seruatione
 nra qd non est amamus. uel nā admitat uel retractari posse crediderit ui
 deat quam diuino iudicio contentus iuratione ē. sicut de dō confidimus
 redditurus. De clericis memorate pape quia be pō suo ante tempus alicuius
 contra regulas discesser. & scisma fecer. hoc fieri decreuimus ut eos satis
 facientes epō suo misericordiam subsequantur. & officis ecclesiasticis
 se gaudeant restituti quia dñi & redemptor nī oues p ditas ab errore. Laeta
 tur in uentis. & sup pro frugū filium paternam liberalitatem caelestis
 medicator adcomodat. Quisque uero clericorū post hanc formā anobis pro
 batam quocūque sacra dō loci in ecclesia romana missas celebrare pre
 sumpsert. p̄ter conscientiam pape symmachi dum uiuere sicut canonici
 uelut schismaticis p̄cellatur. Ista n̄ sufficiant cum dīnotacia sincere
 protulisse subscriptione episcoporum.

L Laurentius ep̄s eccl̄s mediolanensis huic statuto nrō in quo totā causā
 diiudicio cōmissimus subscripsi. Petrus ep̄s eccl̄s rauennatis huic statuto
 nrō in quo totā causam diiudicio cōmissis subscripsi. Felix terrāensis.
 bonifatius. aqueuiuentis. maximus. bleranus. Aemilianus. sauranus.
 maximus. ugentis. Cassianus. mutanensis. Gerontius. ficuldensis.
 stephanus. benusiis. Laurentius. boensis. fortunatus. fulginensis.
 mercurius. sutrinus. stephanus. neapolitanus. hilarus. temptanus.
 maximilianus. perusinus. Innocentius. feranatis. Concordius.
 mesinatis. uitalis. fundanus. Castus. portuensis. Aristus. hostensis.
 martyrius. terracinesis. Uictor. lunensis. Asterius. aquinatis.
 Chrisogonus. albanensis. Amantius. potentinus. romanus.
 numentanus. ursus reatinus. Cresconius. tudertanus. Innocentius.
 miuanatis. Iohannes. spoliannus. eustasius. cremanensis.
 Laurentius. uergomatis. eucarpus. meretape. Rufentius.
 agnatinus. serenus. nolanus. marcianus. acanus. etiacius.

tranensis. fortunatus. agninus. pascasius. uulturnensis. Immo centius
 forosi p̄hromensis. felix nepesinus. hilarus. tempuranensis. Innocentius.
 direntium abernimorū. seuerinus. tandaritanus. siluanus. ueliternus.
 sebastianus. suranus. mercurius. gaunati. felix atellanus. ruficus. baxen
 tinus. propinquus. tribensis. adeodatus formianus. bonifatius. cameritanus.
 Iustus signatus. uindemius. anteatinus. Augustus. liparitinus. ualentinus.
 amiterminus. fortunatus. suestanus. Iocundus. agustanus. tigradius.
 tauriganus. uiccanus. ceterensis. Iohannis. armenensis. Poulcianus. sepimatis.
 Candidus. abortanus. Aprilis. lateranensis. Asellus. populiensis. memor.
 canusinus. Colonicus. foroclochiensis. helpidius. uoloternanus. Iohannes.
 turritanus. Adeodatus. siluecandede. Uenerius. palensis. Rogatus. cauro
 metianus. serausidi. ferensis. Probus. carmerianensis. Dulcius. sciantimi.
EXPLICIT JUSTINUS AUGUS
TUS HORMISDE PAPAE.

*Hormisda
 suscepit Symma-
 cho papae anno
 514*

Quofuimus semp̄ & quosumus studio p̄conciliandis sententiis catholicam
 fidem colentium ut eodem animo cuncti uenerentur. Lum̄ indiuiduū
 trinitatis palam fecisse dinoscimur. hunc legatum ad uiam beatitudinē
 ultro ad hoc ipsū dirigentes. gratū. uis. magistrum scrinii. quoremediū
 tandem reperitur discordus uaria certantium. hunc prout libentique
 suscipientes affectu uiros relegendissimos quos inter uentores unitatis
 ur̄a sedis apostolica credit desinandos. p̄fecto & enim tamquam
 ipsam pacem & iucundis eos oculis aspeximus. & exiensis manibus
 duximos amplectendos. quin & iam omni intentione ordinabimus ut
 uenerabilis ecclesia constantinopolitana nec non complures aliae uota
 suscipiant ur̄a non solū in ceteris sed in auferendis & iam nominibus ex
 sacris dyptacis que remouenda maxime postulatis. uerū n̄ nulle fuer̄
 urbes & eccl̄s tam pontice quam asie. ac p̄cipue orientales quarū clerici
 uel populi omnibus p̄temptaminis atque p̄suasionibus tamen nequaquā
 flexisunt. ut tollant anstatum & repellant nomina quorum apud
 eos opinio floruit. sed mortem uitā estimant. si mortuos condemnauerint.

quorum gloria buntur uita super fatum quid dignatur facimus huiusmodi
 per anaxi quae nec dictu audiens existit & tormentantantū dispicit ut amplū
 tibi ac festanum iudicet sic corpore prius quam re religioso desistat consilio
 nobis quidem uidetur esse mollius agendi & clementius quae si n̄ in tua
 sc̄titudine. Jam nec alio poter̄ inuenire. Nam neque sanguinis & suppliciorū
 cupidi qd̄ dictu & iam graue ē. libellum suscepimus neque ut paruo dis
 crimine remaneant in perfecta concordie desideria sed ad prorogandā
 quo possumus ordine coniunctionē membrorū eccl̄s utrum atque pres
 tantius erit minorū gratia. Imotū ēē. uobis a septas tantas multitudines
 an concessis exiguis & remissis maiora & admiratione querenda corrigi.
 utque n̄ licet p̄ omnia saltim ex necessarius partibus allegantur.
 ueniam itaq; nominum postulamus ꝛ accaci non utriusq; petri non
 dioscori ut amothei quorum uocabula ad nos date sc̄tatis tuae episcople
 continebant. sed quos malis celebrant ciuitatibus episcopalis reuerentia.
 & hoc exceptis urbibus ubi ure beatitudinis libellus iam plenū ad
 missus ē. ꝛ in hanc quoque partem beniuolentiā statuere tua mitius
 corrigendam. Uerū ne iudiciores carē sedis apostolice ut n̄ magis uenia
 dicenda sit quam deliberata. Jam ac specta definitio anastasiū siquidē
 re religiosissime memorie ure culm̄ eccl̄s palam apte que constituerit
 cum hoc idem scribere & negotium decessorū n̄o satis ēē. pacē affectan
 tibus si non tantū reticeatur accaci. Ergo prior ure sedis constituta
 sequitur quoniam om̄s memorias mortuorū iudicat contempnendas.
 ut andignum habeatur & incongruū si n̄ placidior omnibus n̄ solum de
 functis sed & iam sup̄ sitaionibus ur̄a deuulgetur in omne fine terrarum
 lenitas & hoc quidem n̄ dubitauerimus. Itaque si uob̄ futurū & paci
 fico statim responsū letior mundus reddatur. retineat ur̄a sc̄tās
 quod dudum scripsimus ex oriente. supplicationes uob̄ ēē. defan. itas
 uoluntate ipsorū continentet & arbitriū in quo sese duraturus ostendunt
 firmiter & quonulla ratione desistendū est amant. hanc itaq; cartulā
 sc̄tā n̄rā p̄missa ꝛ iohannē uirū reuerentissimū episcopum.

Dirigendam uobis in p̄sena merito credidimus ut a uera sede & iā
tenor eius admittitur ad colligendas p̄ficiat & ad unandas unti que uenera
biles ecclesias & hierosolimitanam p̄cipue curantū om̄i fauore impendunt.
quasi matrix xp̄iani nominis ut nemo a bea sese discernere consensū
itaq; p̄ prium tuam sc̄itudinē . epistolari quoque pagina conuenit declarare .
ut cognito omnibus atque patefacto tenorem eiusdem cartule uob̄ . & iam
laudari & tenaciter custodiri letior mundus existat. **DNI V ID**
sept̄b calched̄ rustico . con̄ . accepta . prid̄ . kl dec̄b con̄ . ff . exemplar p̄cum .

II. **D**ō amabilia purissimo imperatori ex dō auḡ & principi iustino xp̄ia
nissimo de p̄catō & supplicatio ab hierosolymitanis antiochenis & secunde
syriae clericis & abbatibus & possessoribus puincia syrie a ueritate aqua
carnalitate ex fontibus salutis uociferator . et uas p̄ph̄cia . exclamat
fontes salutis euangelicas ueritates p̄dicationes manifeste ostendens
ex quibus beati apti & orū qui p̄ ordinem fuer̄ discipuli & sapientes
ecclesie doctores salutare aquā fidei aurientes omnem sc̄am eccl̄es
inrigauer̄ quae impetra sūmi apostolorū submixta rectam & inconflexi
bilem confessionem custodiens fiducialiter cum eo ad unigenitū filiū dī
omn̄itē p̄r̄ exclamat dicens . Tu es xp̄i filius dī uui hanc salutarem con
fessionem a sc̄is quattuor synodisq; euangelicis p̄ceptis honoratē suscipi
entes nunquā p̄ xp̄i gratiam a traditis nobis rectis dogmatibus de uia ui
sicut rerū testatur p̄batio & temp̄r̄ necessitatis fidei constantia demon
strat . si uigetur ut xp̄ianitati fidei sumus participes domine purissi
& ad cōmunē pacem & ad unitatem festinamus nr̄am fidem quam ab
initio suscepimus . p̄ hanc satisfactionē nr̄am manifestam ur̄ae faciam
pietati . ut notū sit quia & paci concurrimus & a recta cum dī iubamine
non de uer̄ amur fidem . sed omne ex quo heresim̄ execramus . n̄ solum euti
nistas & acefalos sed & nestorianos & hominem colentes toto animo odi
entes anathematizamus . nos autē dn̄e xp̄i amissime imperator sicut supe
dictum ē . In patrem & filium & sp̄m sc̄m ab initio baptizati quoque & co
dentes una essentia dī in tribus subsistentur adoramus secundū sc̄orum .

mathema & symbolum credentes in unū dñm patrem omnipotentem.
 & in unum dñm nrm ih̄m xp̄m unigenitū dñm uerbū similiter & in unū sp̄m sc̄m.
 & secundum hoc unū mathema definitionē a sc̄a calcedonense synodo
 p̄mulgatam. Intellegimus quoque & suscepimus confidentes & credentes quia
 una substantia uel p̄sona q̄d idē ip̄s sc̄a synodus induabus naturis. Id est
 inditate & humanitate diuise p̄dicauit. Dñm uerbū & dñm nrm ih̄m xp̄m unū ē.
 ex sc̄a & unū essentia trinitatis. sicut in unum dñm in uerbis subsistentis
 sicut dictū ē. accipimus. Pater autē n̄ ē. incarnatus nec sp̄s sc̄s dñm uerbū incar
 natū ē. & homo factus ē. unū ex sc̄a & unū essentia trinitatis. sed filiationis
 proprietatē sicut sc̄a p̄dictas sc̄as quattuor. synodus credentes & secundū
 dñm uerbū ueritatem. sed carne confiteri n̄ renuimus. Unde p̄p̄ria di genetrice
 sc̄a uirgo. cē. creditur. Tamquam natura & ueritate unius essentiae patris
 filiū dñm uerbū p̄ naturam. Enixa ē. & duas naturas in xp̄o p̄ essentiam uel
 substantiam unitas confidentes sicut in unū p̄sona uel substantia neque arū
 diuersitatem uel p̄prietatem post unionem auferimus auferimus nec eas
 diuidere induabus p̄sonis & substantiis p̄ unionem sumus edocti. Unde que
 semus unigenitum filiū dñi. & ante incarnationem eius & post ad eundē
 simul & hominem passibilem carnem passibilem dicitur. Circū scriptū
 corpori non circum scriptū sp̄i. Idem terrenū & caelestem quē mundus
 ut hominem coepit & dñm continere p̄potuit. mortalem & immor
 talem nusquam naturū diuersitate sublata neque diuidentes per
 essentiam unionem. hoc enim uere magnū pietatis mysteriū quia unū
 ex sc̄a & unū essentia trinitatis. incarnatus & homo factus dñm uerbū
 in utraque natura dicitur & humanitatis in diuise & in confuse cognos
 citur & adoratur. N̄. conuersionē uel mutationē sustinens sed pro
 prietatem utriusque naturae una p̄sona in semet ip̄so conseruans.
 Ob hanc igitur fidem p̄dictas sc̄a synodos suscipientes & custodientes
 anathematizamus om̄s qui aduersus eas quocumque tempore uel
 modo aliquid conscripser̄ p̄cipue iohannem. Ego tam qui aduersus
 memoratam sc̄am calcedonensem synodū. multas ut nestorianus

plasmias euomuit similiter contemnentis & timotheū elurum
 cognominatū. sicut eutyrianitam aduersus eam cum suis latrantem
 sequacibus. Ita ergo cum dū iubamine semp̄ sentimus & iam nunc sentamus.
 Quapp̄ hanc satisfactionem ur̄ obtulimus pietati. Tubere enim dignata
 ē. nos pprium intellectum & que admodum de sana fide sentimus ex
 ponere. quia quidem heretici dum suā malam fidem occultare fefanant.
 nam xp̄o libertatem & rectam fidem detractare conantur. supplicamus
 igitur ur̄m clementiam sollicitudinem de perfecta ecclesiarū unitate sc̄arū
 habere debere. ut unitas qua etum di facta fuerit iubamine necullo
 demcepti rationabili aut in rationabili occasionis fomite inquietari
 pax possit. Dñs autem omnium ur̄m pium adimpleat desiderium
 in gloriam sui & rei publice disciplinam. **HORMISDA**
IUSTINO. AUC. III.

Interea que ad unitatem ecclesie p̄nentia pp̄quam dñs clem̄tie
 ur̄e elegit imperium in litteras contulit. hoc quoque uenerabilis
 imperator cura fidei cum multipliciter uos fraudare declaritatis ad
 iecit. ut aliquorū p̄ces p̄ferende ad humilitatis mee notitiam iunge
 rentur quibus uel quid questionis orretur agnoscerem uel ad sūmo
 uendum p̄positē. Consultationis ambigū responsū a me re religioso
 scientie conueniens redderetur. Legi om̄a sollicitudine quae decebat
 & licet ad responsi plenitudinem sufficere potuissē. si illa tantum que
 a ueteribus sunt definita rescriberem. Tamen ut re religiosi p̄positauri
 remunerarer affectum non subtrahendū crede di mei quoque
 ser monis obsequium. quod de mer genabus nestori & eutiches & is
 uenens paterna omisit instructio. poene om̄s impietatis cum in
 uentoribus tam nefandorū dogmatum conuenientia in unum synodi
 ca decreta presser̄. nec ulterius locus ut aut tam diris p̄fidi seminib:
 amputatis aut xp̄m dñm nr̄m credere sine carne fuisse ueritate.
 aut eundem non & dñm & hominem de matris uteri intemerata
 fecunditate p̄disse. Cū alter eorū dispensationem qua saluati sumus

Horrisda

negando quantum in se. e. irritam faceret alii opinione contraria.
 sed impietate consimili in eodem dno mo ihu xpo potestatem diuinam
 a uera humilitate secluderet. Neque ille recordatur quia palpandam
 carnem suam xpo ostendit. Neque illi euangelium memor uerbum carnem
 factum. ee. dicentur. Cuius dno indeficienter in sonare debuerat quod dixit.
 & docuit. nemo ascendit in celum nisi quid de caelo descendit filius hominis
 qui. e. in caelo. sepe haec & multas pcedentiu s comprehensa sententias. sed
 nec clementia uera licet & iam dictas sint fastidio se poterit repetita cognos
 cere nec nobis pudore ea que sunt ap decessoribus nris pdicata reuoluere.
 Neque enim possibile. e. ut sit diuersitas pdicationis ubi una. e. forma
 ueritatis. Ne habere iudicabitur alienum sicum his cu quibus con
 uenimus fide congruamus. & dogmate reuolbantur p uis in suetu
 dimis ure auribus de creta synodica. & beate pape leonis conuenientia
 sacre fidei constituta eadem inuenientis in illis que recen setas in nris.
 Quid ergo. e. post illum fontem fidelium statutoru qd amplius sita m fidei
 t minos seruat quam libet curiosus scrutator inquirat non opus aut ad
 iectioe plebis aut in statumone pfectas. nisi forte uult quisquam dubitare
 quam credere certa quam nosse. sed quid dubia quam seruare decreta
 nam si trinitas ds hoc. e. pat filius & sps scs. Ds aut unus specialiter
 legis latore dicente. Audis et dno dicitur ds unus. e. qui alii habere ne
 cesse. e. aut diuinitatem in multa diuidet. Aut specialit passionem
 ipsi essentiae trinitatis in pingat. & qd absit a fidelium mentis. hoc est
 aut plures deos more p fanagenalitatat inducere aut sensibilem poena
 ad eam naturam q: aliena. e. ab omni passione trans ferre. unu. est
 sca trinitas n multiplicatur numero. si crescit augmento nec potest
 aut intelligentia comprehendit. aut hoc qd ds. e. discretionis coniungit.
 Quis ergo ille secreto & in impetrabilis q: substantiae. qd neque ulla
 uel inuisibiliu creaturarum potuit inuestigare natura p fanam
 diuisionem temptat ingerere. & diuina archana mysterii reuocare
 ad calculum moris humani adoremus patrem & filium & spm scm

indifanctam difancte. Inconphensibile & inenarrabilem sub
 fantiam trinitatis. ubi admittit numero ratio psonarū unitatem
 n̄ admittit essentia. Itatam ut ser uemus diuine ppria nature ser uemus
 ppria unicuique psonae. ut nec psonis diuinitatis singularitas generetur.
 nec ad essentiam qd̄ ē. pprium nominū transferatur. magnum ē. scē
 & inconphensibilem misterium trinitatis. Dī pater dī filius dī sp̄s sc̄i
 trinitas indiuisa & tamen notā ē. quia ppriū patris ut generat & filium
 proprium filiū dī. ut ex patre patri nasceretur equali. potū & iam quid sit
 pprium sp̄s sc̄i. ppriū autem filiū dī ut iuxta id qd̄ scriptū ē. In nouissimis
 temporibus uerbum caro fieret & habitaret in nob. Ita intra uiscera
 scē marie uirginis generatū sc̄i. Unitas utrisque sine aliqua confusione
 naturis ut qui ante tempora erat filius dī fieret & filius hominis & nasceretur
 ex tempore hominis more matris uulua natus aperiens & uirginitatē
 matris dicitur uirtutē p̄soluens. Dignum placere dō nascentē misterium
 ut seruaret partū sine corruptione qui conceptū fecit. eē. sine femine.
 seruans. qd̄ ex parte erat & representans qd̄ ex matre suscepit. p̄ā unde
 uacens in p̄sepio uidebatur in celo in uolutis pannis adorabatur a magis.
 In animalia editus ab angelis nunciatus. uix egressus infantiam & ad
 nuntiās mistica sine infatuente doctrina. Inter rudimenta anni
 puerilium p̄dens caelestium signa uirtutū. Idem enī dī & homo
 n̄ ab infidelibus dicitur sub quarta introductione p̄sonae. sed ipse dī filius
 dī & homo. Idem uirtus & infirmitas humilitas & maiestas.
 Redimens & uenditus in cruce postus & caeli regna largitus. Transe
 infirmitatis ut possit interiri. In genitate potentiae ne possit morte
 consumi. sepultus ē. iuxta id quod homo uoluit pasci. & iuxta id
 qd̄ pater erat similis resurrexit patiens uulnerū & saluator egrot
 unus defunctorū & uiuificator oboeuntū a inferna descendens
 & a patris gremio n̄ recedens unde & animam quam p̄ comuni con
 ditione posuit p̄ singulari uirtute & admirabi
 lis potentia mox resumpsit. hec ita esse

p. 111
 nec ullam dubitationem oportere recipere. id. e. dñs n̄ ih̄s x̄p̄s aut
 inter corporis passionis dñonee. crederetur. Aut ned̄ tantū n̄ & iā homo
 inter opera mirabiliū suspendauit utū p̄posito nos duorū aptor̄ infor
 mauit exemplo adm̄ esse se x̄p̄m dñm nr̄m petri fide hominem thome
 dubitationem declarans quid enim inter erat utquē homines dicerent
 discipulos suos uelle inquirere. ut si respondente petro tu es x̄p̄s filius
 diuini potū facerē & non hoc de carne & sanguine p̄ditū sed patre dō in
 spirante reuelatum. & p̄tes amoniū laudate responsionis fides pate
 facte fierē & ueritatis. Quid inter erat ut apparenite pot̄ resur̄ rectio n̄
 dñm thoma tantū autē & ceteris aut solus ambigerē nisi ut mundus
 crederē & qd̄ ambigenis discipulus explorassē. ut dum unius manibus
 se pat̄eretur tangi ab uniuersitate fidelium qd̄ & possit agnosci. p̄
 ergo ad implorandū discipulū interposita. ē. dubitatio. sed quaesit
 a posteritatis instructio. An ne aliud exspectat quod eidem dñs cleope
 cum alio discipulo. cum ad emmaum tendentes dese loquerentur inseruit.
 & quāquā de resurrexione dñi p̄ mulieres. que primē admonum̄ tam
 conuenerant agnouissent. Tamen ut p̄ eorū dubitationē darē & credenti
 futuris seculi firmitatem. Incipiens amoyse & omnibus p̄ph̄ & isopartu
 issē pat̄ x̄p̄m & ita intrare in gloriam suam. In̄ p̄tatur ostendit
 & p̄ passionem humanam p̄taturam & diuinam in eo. eē. p̄ gloriam
 multiplicibus. haec sc̄arū scripturarū insinuantur exemplis. nec
 apud relegendam conscientiam tuam uenerabilis imperator
 tāquā ignota dicuntur fides enim ipsa que ate constant̄ adseritur.
 Tibi reddit hoc muneri ut sensibus tuis & affectū sui inserat.
 & scientiam p̄ quam diligentius adseratur infundat. & tam̄ inter
 ē. dispensationis mihi credite ut ego quoque uel apud scientes
 nota nō taceam ut succedentes ibi per uices temporū catholicorū
 p̄dicatione sensum qd̄ indeficienter adseritur sine fine credatur

latius haecque additāte humanitatemque
 dñi nr̄i ih̄s x̄p̄i p̄tinent & in eo unitas duas

in sem

sine confusione naturas potui secundum ueterū definita differere
 si esset aduersus eos qui his dissentiunt disputandum. sed in manibus
 omnium sint & synodica constituta & beati pape leonis dogmata p̄forinxisse
 potius pauca quam euoluerim credidi conuenientius uniuersa. nunc uero
 agnoscere satis ē. & uere ita proprietate & essentiam cogitandū ut sciatur
 quid p̄sonē quid nos oportet deferre substantiæque quæ inde debet agnoscere
 aut callida impietate dissimulant. Dū omittunt qd̄ sit p̄prium filii trini
 tate tendunt insidias unitati. sed si que p̄dicta s̄ ualidis teneantur fixa
 radiabus per aeterna traditione receditur & constanter quæstionibus
 obuiatur. **DAT. VIII. K. T. APRILIS. UIC. CONS.**

Hormisdas presbyter byteris diaconibus & archi mandritas secunde syriae electas
 litteris dilectionis ur̄e quibus inimicorū dī pate facta uesania ē. & in
 fidelium p̄anax furor dolenter expositus. Quidum re diuino spū oder d̄m
 membra illius impie p̄sequitur quantum ad constantie ur̄e agnitionem
 benedixit d̄m fidem militum suorū inter aduersa seruantem. sed rursum
 ecclesiarum concussionem & seruatorum dī modestas laboresque considerans

obit hormisdas
 523.
 s. illud
 s. mauri
 s. benedicti
 oblati

INCIPIT CONSTITUTA PAP. GREGOR.

In nomine d̄ni dī saluatoris nr̄i ih̄u xp̄i imp̄ d̄nm piissimo augusto.
 Leone ad coronato magno imperatore anno sexto. p̄c̄ eius anno sexto
 sed & constantinonouo imp̄ eis filio anno secundo mense aprile indictione
 quarta. p̄sidente sc̄issimo act̄. beatisimo gregorio apostolico papa
 in basilica beati petri ap̄tor̄ principis ante confessionem. Consederat
 & iam sc̄issimis episcopis. Anello. ferentiano. Iohanne belliternensi.
 Vitale alatrino. Oportuno. manturianensi. Martiano. gabus.
 georgio. portuensi. Tibesio. Siluano. antiocheno. Gregorio. aspagnas.
 Georgio. nepe. Iohanne. signatus. Andrea. albanensi. Agniello.
 sutrino. Tribunatio. falaris. Anastasio. Tiburtino. Iohanne. brezano.
 uuluarie. narniensi. sergio. penestrino. petro. amerino. sinderedo.
 archiep̄o spanie. sedulio. ep̄is brittanie. Fergusto. ep̄is sco cie

Gregorius
 anno 520
 Gregorius 2
 719.

& maurino . polimartii . seu uenerabilibus prbys . sissimio . iohanne .
 sissimio . iohanne . Intemiohanne . eustratio . georgio . thalasio . marino .
 Constantino . gregorio . iohanne . Epiphano . marino . & iohanne . Ad
 stantibus diaconibus quoque . petrus . archidiaconus . gregorius mascho . seu .
 benedicto . dicto diaconibus uel cuncto clero .

**SCISSIO
 AC BENTISSIMUS PAPA DIX**

Cum simus dominice plebis supra miseratione rectores studiosius nos
 conuenit diuini presidii precorū sepe cogitare salute . ne de creditis frustratisque
 absit animabus insidus antiqui hostis ante omnium posterū nisi succedat p
 ueniendo de offensis correctio de feritatem cogitantur soluet e rationem dūque
 ppendo uel ad animū reduco . quam ac circumspectione nos oporteat inuigi
 lando contra sui cuiusque sceleris nequitiam obuiare & si quando insilierit
 ad perturbandas fidelium mentes adiutorio superno ictu uisus resistere ualde
 concutior atque nimis tabesco . ne serpenina calliditate quod absit leuores quoque
 decipiat . Deo uero fauente sollicitudine nimia anime quiori mente diuino
 iubamine freti . pro salute omnium studere debemus ut in confuso uultu non
 defraude quisquam percussis assistere & non iudicium mereamur & uocem audire
 inquentem . Euge serue bone & fidelis quia si per pauca fuis fidelis supra
 multa te constitutam in tra in gaudium dñi tui . hinc namque . e . quod in gemer
 cens dico qui a populi xpiani aliquos ppro uinciam . italiam hanc commemorantes
 audio temere contra catholicam fidem & patrum statuta . Ita uero sacras
 feminas ducere presumant mulieres & ppro uincias in coniugio socient . quod
 oportunitum . e . spiritaliam putare mucrone . Atque si uere placet scitatis radi
 citus euelli ne segetis boni agricole . in xoniorū mixta horrentibus fructus
 sordescat . **SCISSIMI ET SEUCENERABILES TREBETES RONDONEBUN**

Vert cognoscimus gratia scilicet spiritus cor apostolatus ur̄i succensum ut tantae
 miserie squalores a fidelium mentibus detergantur & quasi uulnus corpori
 infixum ad totalius miserie obserato salutari antidoto curetur . sicut bene
 p̄uisum . e . interdictione anathematis . ne denuo quispiam hoc romanus

Langobardus uel cuiuscumque sit gentis sacrisque baptismatis undalotus
adtempt& ut nomanto piaculi mole oppressus precipiti incidat aut uirgine
mergatur iniquitas uitari debeat atque radicitus euellatur.

- P**ost hanc omnium consonam responsionem . gregorius apostolicus papa
ante corpus memoratum uenerabilis xpi apostolorum principis inferendo
sententiam dixit . **I** Siquis p̄bteram duxerit in coniugio anathemasit .
& responderunt omnes tertio anathemasit . **II** Siquis diaconam
duxerit in coniugio anathemasit . & responderunt omnes tertio ana
themasit . **III** Siquis monacham quam dicit ancillam appellant in con
iugio duxerit anathemasit . & responderunt omnes tertio anathemasit .
IIII Siquis comatrem spiritali duxerit in coniugio anathemasit . & responder
omnes tertio anathemasit . **V** Siquis fratris uxorem duxerit in coniugio
anathemasit . & resp̄d̄ omnes tertio anathemasit . **VI** Siquis neptem
duxerit in coniugio anathemasit . & responder omnes tertio anathemasit .
VII Siquis noueram aut nurusua duxerit in coniugio anathemasit . & resp̄
omnes tertio anathemasit . **VIII** Siquis consubrinam duxerit in coniugio
anathemasit . & responder omnes tertio anathemasit . **IX** Siquis de p
pria cognatione uel quam cognatus habuit duxerit in uxorem anathemasit
& respond̄ omnes tertio anathemasit . **X** Siquis uiduam furatus fuerit
in uxorem uel consententibus ei anathemasit . & resp̄ omnes tertio anathemasit
XI Siquis uirginem nisi desponsauerit furatus fuerit in uxorem uel consen
tentibus ei anathemasit . & responder omnes tertio anathemasit .
XII Siquis ariolis aruspibus uel incantatoribus obseruauerit aut filacteria
usus fuerit anathemasit . & responder omnes tertio anathemasit .
XIII Siquis in quoquam parte ue p̄cepta ante emissam apostolicam eccles
deo li uetis & locis diuersis temerauerit & non in omnibus obseruauerit
anathemasit . & responderunt omnes tertio anathemasit . **XIIII** Ha
driano filio ex hilarati qui post presdito sacramento in apostolica
confessione epiphaniam diaconam illicita usu in uxorem habet

anathematis & responderunt omnes tertio anathematis

XV. **C**yprianus diaconus qui post profano sacramento cum adriano exhilaratus
 filii lapsa fuga est. mixorem anathematis & resp omittit anathematis.

XVI. **S**iquis eorum crudeliter se impulerit anathematis & responderunt
 omittit anathematis. **XVII.** **S**iquis ex clericis laxauerit comam anathema
 sit & resp omittit anathematis. **XVIII.** **G**regorius episcopus sancte catho-

lice atque apostolice romane ecclesie huic confutatio anobis promulgata
 subscripsi. **A**gnellus episcopus sancte ecclesie ferentanensis huic confutatio anobis

promulgata subscripsi. **J**ohannis humilis episcopus sancte ecclesie bellitorrensis
 huic confutatio anobis promulgata subscripsi. **E**gouialis episcopus sancte ecclesie

alatriensis huic confutatio a nobis promulgata subscripsi. **O**portunus gratiadi
 episcopus sancte ecclesie mantuanensis huic confutatio a nobis promulgata subscripsi.

Martianus episcopus sancte ecclesie gauentis huic confutatio a nobis promulgata
 subscripsi. **C**eonius episcopus sancte ecclesie portuensis huic confutatio a nobis

promulgata subscripsi. **L**iberius episcopus sancte ecclesie siluecandide huic confutatio
 a nobis promulgata subscripsi. **G**regorius episcopus sancte ecclesie agninae

huic confutatio a nobis promulgata subscripsi. **G**eorgius episcopus sancte
 ecclesie signine huic confutatio a nobis promulgata subscripsi.

Andreas episcopus sancte ecclesie miltanensis huic confutatio promulgata
 a nobis subscripsi. **T**ribunianus indignus episcopus sancte ecclesie salernitane huic

confutatio a nobis promulgata subscripsi. **A**nastasio episcopus sancte ecclesie
 turritane huic confutatio a nobis promulgata subscripsi.

Johannes episcopus sancte ecclesie biterrane huic confutatio a nobis pro
 mulgata subscripsi. **Q**uillani episcopus sancte ecclesie narniensis huic

confutatio a nobis promulgata subscripsi. **S**ergius gratiadi
 episcopus sancte ecclesie penestrine huic confutatio a nobis promulgata

subscripsi. **P**etrus humilis episcopus sancte ecclesie amerine huic
 confutatio a nobis promulgata subscripsi. **M**artinus episcopus

sancte ecclesie polimartu huic confutatio a nobis promulgata subscripsi.

Sinderedat episcopus hispania huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Sedulius episcopus de genere scotorum huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Ergastus episcopus pictus huic constituto anobis promulgato subscripsi.

ITSUBSCRIPTIOPRESBTERORUM

Sisinnius humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli sancti laurenti qui appellatur lucine huic constituto anobis promulgato subscripsi. **I**ohannis presbiter

sancte romane ecclesie tituli sancti sexti huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Iohannes humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli sancte susanne huic constituto anobis promulgato subscripsi. **E**ufracius humilis presbiter tituli sancte

romane ecclesie tituli sancte anastasia huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Georgius immeritus presbiter sancte romane ecclesie tituli sanctorum iohannis et pauli huic constituto anobis promulgato subscripsi. **T**alasius humilis presbiter sancte

romane ecclesie tituli sancte dionysie quae appellatur calasa transiberi huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Marinus humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli sancte saune huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Constantinus presbiter sancte romane ecclesie tituli sancti cyriaci huic constituto anobis promulgato subscripsi. **G**regorius humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli

sancti dementi huic constituto anobis promulgato subscripsi. **E**pi

phanus humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli sancti laurenti quamdamasi huic constituto anobis promulgato subscripsi. **M**arinus indignus

presbiter sancte romane ecclesie tituli apostolorum huic constituto promulgato subscripsi.

Iohannes humilis presbiter sancte romane ecclesie tituli sancte prisce huic constituto anobis promulgato subscripsi. **G**regorius indignus et humilis

diaconus sancte sedis apostolice huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Muschus humilis diaconus sancte sedis apostolice huic constituto anobis promulgato subscripsi.

Benedictus indignus diaconus sancte sedis apostolice huic constituto anobis promulgato subscripsi. **D**IE NONA MENSIS IANUARII

DOMINI QUINQUEMAGESIMO AUGUSTO LIONE AD CORONAM

REGNANTIS ANNO SEXTO. **P**ETRO LUCIANO SEXTO

~~ante hunc~~ ~~Gregorius Imperator~~

anno 721
nam Leo imp. constantin.
filius annum unum natum
augustinum appellavit
qui merito huius novus dicitur

Exproyunt fidei Bapthista...
SIB ILI CONSANTINO NOBOME FLUS ELLI
ANNNO SECUNDO IN QUAR EA...

EXPLICIT CON
SILII PAPAE GREGORII
RUSUBANXIBOXTXUS
FERDICTA...

Qua & aliquorum

LAHDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DESSELDORF